

การศึกษาข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก
ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลึน โลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่

LEI LILI
HUANG HAIXUE

ภาคนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๙

งบประมาณโครงการส่งเสริมสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมเพื่อคนรุ่นใหม่

การศึกษาข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก
ตอนที่ ๔๓ ขงเบ้งเอาชนะนางพางปราชญ์ด้วยลึน โลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่

LEI LILI
HUANG HAIXUE

ภาคินพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๙

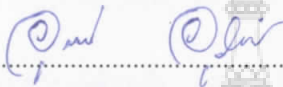
งบประมาณโครงการส่งเสริมสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมเพื่อคนรุ่นใหม่

ใบอนุญาตภาคินิพนธ์

การศึกษาข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก

ตอนที่ ๔๓ ขงเบ้งเอาชนะนางพวงปราชน์ด้วยลิ้น โลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่

อาจารย์ที่ปรึกษาภาคินิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุบลศรี อุบลสวัสดิ์)

คณะกรรมการสอบภาคินิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์วิไลลักษณ์ ตางาม)

หัวหน้าสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์

กรรมการ

(อาจารย์สุกัญญา เจียมวิเศษ)

กรรมการ

(อาจารย์เบญจมาศ สังข์นุช)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์

ว่าที่ร้อยตรี

ผู้อนุมัติ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัชรระ โพธิสรณ์)

ชื่อเรื่อง : การศึกษาข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓

ของเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่

ผู้จัดทำภาคนิพนธ์ : Lei LiLi และ Huang Haixue

พ.ศ. : ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ และวิเคราะห์ข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ เพื่อให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และนำข้อคิดไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการทำงาน

ผลการศึกษาพบว่า สามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ มีเนื้อหาเกี่ยวกับ โลซก ขุนนางระดับเสนาธิการของซุนกวนไปเชิญของเบ้งให้มาพบกับซุนกวนเพื่อพูดคุยเกี่ยวกับการเข้าร่วมกับกองทัพของเล่าปี่ ขณะที่ซุนกวนก็ได้รับเอกสารลับจากโจโฉขอเชิญซุนกวนเข้าร่วมกับโจโฉเพื่อกำจัดเล่าปี่ โลซกไม่เห็นด้วย แต่ขุนนางนักปราชญ์ของซุนกวนประมาณ ๒๐ กว่าคนสนับสนุนให้ซุนกวนสวามิภักดิ์กับโจโฉ ซุนกวนยังไม่ตอบตกลง เมื่อของเบ้งได้พบกับขุนนางนักปราชญ์ทั้งหลายของซุนกวนต่างเจรจาโลซกทั้งถูกเหยียดหยามเล่าปี่และของเบ้ง ของเบ้งมิได้หวั่นเกรงกลับเจรจาโต้ตอบกลับไปด้วยความกล้าหาญและชาญฉลาด โดยกล่าวในลักษณะยกย่องเล่าปี่ผู้มีคุณธรรม และเย้ยหยันขุนนางนักปราชญ์ที่ไม่มีคุณธรรมว่า ไร้เกียรติ ไร้ศักดิ์ศรี ยอมก้มหัวให้โจโฉโจรชั่ว จนขุนนางทั้งหลายไม่กล้าตอบโต้ เมื่อของเบ้งไปพบกับซุนกวนก็แก้มือเหตุเหยียดหยามซุนกวนที่จะลดเกียรติไปสวามิภักดิ์กับโจโฉ ทำให้ซุนกวนโกรธมาก แต่เมื่อรู้เจตนาดีและวิธีการชี้แนะเอาชนะโจโฉ ก็หายโกรธและคิดจะร่วมมือกับเล่าปี่แต่ก็ยังกังวลคิดไม่ตก จนนางง่อก๊กได้เตือนสติให้นึกถึงคำเตือนของแม่ซุนกวนว่า หากมีปัญหาให้เรียกจิวยี่มาโดยด่วน

การวิเคราะห์ข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเออาชนะปวง
ปราชญ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ พบว่า มีข้อคิดเกี่ยวกับคุณธรรมที่ปรากฏอยู่ในคำพูดของ
ตัวละคร ตอนที่ ๔๓ เกี่ยวกับ การบริหารตน การบริหารคน และการบริหารงาน ด้วยคุณธรรม
ต่าง ๆ ดังนี้

การบริหารตน ผู้บริหารหรือหัวหน้าในเรื่องสามก๊กมีคุณธรรมในการปฏิบัติตน ดังนี้
มีความกตัญญู มีความซื่อสัตย์ มีความเที่ยงตรง มีความเมตตากรุณา มีสัจจะ มีมารยาทดีงาม
มีปฏิภาณเฉียบแหลม มีความกล้าหาญ มีความอ่อนน้อม ใจกว้างรับฟังผู้อื่น มีความรู้
ความสามารถและใฝ่รู้ มีความวิริยะอุตสาหะและอดทน ข้อคิดที่ได้รับคือ คนมีคุณธรรมคือคนดี
การดำเนินชีวิตด้วยคุณธรรมจะทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จ และคำพูดที่มีเหตุผลสามารถเอาชนะ
ผู้อื่นได้

การบริหารคน ผู้บริหารหรือหัวหน้าในเรื่องสามก๊ก มีคุณธรรมในการปฏิบัติต่อผู้อื่น ดังนี้
มีความสามารถคุมจิตใจผู้อื่นให้ซื่อสัตย์ต่อตนเองได้ รักษากฎระเบียบ และมีการปูนบำเหน็จและ
การลงโทษ ศึกษาหาความรู้ทุกด้านเพิ่มเติม เป็นคนมีสัจจะ หนักแน่น เด็ดเดี่ยว รวดเร็ว แก้ปัญหา
ได้ด้วยความสุขุมเยือกเย็น ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นมากกว่า ไม่ถือตนข่มเหงผู้อื่น มีความสามัคคี
มีความยุติธรรม และรู้จักการแบ่งปัน ข้อคิดที่ได้รับคือ การปฏิบัติดีต่อผู้อื่น จะทำให้ผู้อื่นยินดีที่
จะคบหาและทำงานด้วย

การบริหารงาน ผู้บริหารหรือหัวหน้าในเรื่องสามก๊ก มีคุณธรรมในการปกครองหรือ
บริหารงานให้สำเร็จ ดังนี้ ยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก มีการประชุมวางแผนงานและ
แต่งตั้งบุคคลให้ทำงานในตำแหน่งที่เหมาะสม รู้จักสังเกตสถานการณ์รอบด้าน รับฟังเสียงของผู้อื่น
วินิจฉัยงานด้วยเหตุผล รู้หลักการปกครองด้วยคุณธรรม และมีการเตรียมกำลังคนและความพร้อม
อยู่เสมอ ข้อคิดที่ได้รับคือ คุณธรรมในการบริหารงานที่สำคัญที่สุดคือ การทำงานเพื่อประโยชน์

ส่วนรวม การทำงานต้องมีการวางแผน มอบหมายงานตามความเหมาะสม และรับฟังเสียงของ
ผู้อื่น

Title : The study of the ethical principles in the Romance of the Three kingdoms episode 43 : Zhuge Liang disputes with the Southern Scholars; Lu Su denounced the Majority opinion.

Author : Lei LiLi and Huang Haisue

Year : 2016

Abstract

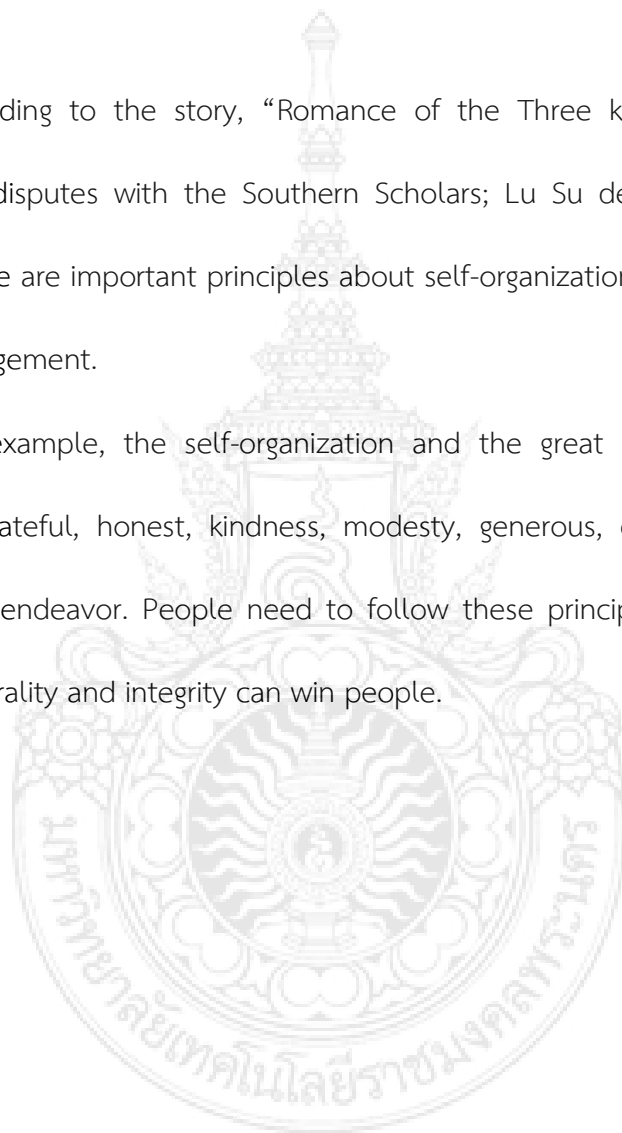
The objective of this research is to analyze the content and the principles of Chinese novel, “Romance of the Three kingdoms episode 43 : Zhuge Liang disputes with the Southern Scholars; Lu Su denounced the Majority opinion”, and to apply this in our working and daily lives.

The study found that Romance of the Three kingdoms episode 43 : Zhuge Liang disputes with the Southern Scholars; Lu Su denounced the Majority opinion, is about Lu Su, Marquis Sun Quan invited Zhuge Liang to meet Sun Quan and join Liu Pei’s army. Whereas Sun Quan received the secret letter from Cou Cou joining him to destroy Liu Pei. Lu Su disagreed on that idea but more than ๒๐ scholars supported Sun Quan to surrender to Cou Cou. However, Sun Quan had not decided yet. When Zhuge Liang met Sun Quan’ scholars, they insulted Liu Pei and Zhunge Liang but Zhuge Liang replied in smart way; praised Liu Pei as the morality and also abuse the excellency as the immorality, disgraceful and surrender to evil thief, Cou Cou. All of the scholars replied nothing. When Zhuge Liang met Sun Quan, he teased about Sun Quan would defect himself by joining with Cou Cou, which made Sun

Quan furious. However, after Sun Quan understood and learned how to win the Cou Cou, he calmed down but was still worried about the plan. Then lady Wu, came to Sun Quan and reminded him about his mother's word; "In Zhou Yu's counsels your safety find".

According to the story, "Romance of the Three kingdoms episode 43 : Zhuge Liang disputes with the Southern Scholars; Lu Su denounced the Majority opinion", there are important principles about self-organization, people management and job management.

For example, the self-organization and the great character that leaders showed as grateful, honest, kindness, modesty, generous, competent, intelligent, patience and endeavor. People need to follow these principles to find success in their lives. Morality and integrity can win people.

The human management, from “Romance of the Three kingdoms episode 43 : Zhuge Liang disputes with the Southern Scholars; Lu Su denounced the Majority opinion”, the leaders could control their workers and were honest to them. They strictly punished but also giving compensation as the reward. The leaders always learn the new things, and where honest, decisive, kind, neutral, supportive to the lower class, and learned to share. The important principles form this part is “If you treat people well, they willingly work with you”.

The job management, the leaders from the Romance of the Three kingdoms had the important ethic to perform their management as thinking about the majority, always have a plan and held frequent meetings, put the right man to the right job, where keen, listened to the others, analytical, prepare manpower and governed righteousness for the benefits of the people. The best virtues for job management are working for majority benefits, having a plan, listening to others and getting the right person in the right job.

กิตติกรรมประกาศ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์เป็นอย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุบลศรี อุบลสวัสดิ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้การจัดทำภาคนิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ตรงตามวัตถุประสงค์ทุกประการ ผู้จัดทำรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณ อาจารย์วิไลลักษณ์ ตางาม หัวหน้าสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ อาจารย์สุกัญญา เจียมวิเศษ และอาจารย์เบญจมาศ สังข์นุช กรรมการสอบภาคนิพนธ์ที่ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขภาคนิพนธ์ให้สมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาที่ให้ความรัก กำลังใจ และให้การสนับสนุนส่งเสริมเกี่ยวกับการศึกษามาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่อนุมัติงบประมาณสนับสนุนภาคนิพนธ์ฉบับนี้ในโครงการส่งเสริมสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมเพื่อคนรุ่นใหม่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙

Lei LiLi

Huang Haixue

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstrac	ง
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ช
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญ	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
๑.๓ ขอบเขต	๓
๑.๔ ประโยชน์ที่จะได้รับ	๓
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะ	๓
บทที่ ๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๔
บทที่ ๓ การดำเนินการศึกษาค้นคว้า	๓๕
บทที่ ๔ ผลการศึกษาวิเคราะห์	๓๖
บทที่ ๕ บทสรุป	๔๖
บรรณานุกรม	๕๑
ภาคผนวก	๕๓
ประวัติผู้จัดทำภาคนิพนธ์	๗๑

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

สามก๊ก หรือ ซานกั๋วเหยี่ยนอี้ (三国演义) เป็นวรรณกรรมอิงประวัติศาสตร์เรื่องยิ่งใหญ่ของจีนและเป็น ๑ ใน ๔ สุดยอดวรรณกรรมเอกของจีน วรรณกรรมเรื่อง สามก๊ก มีลักษณะคำประพันธ์รูปแบบร้อยแก้ว ประเภทความเรียงนิทาน จุดประสงค์ในการแต่ง เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอุบายการเมืองและการสงคราม วรรณคดีสโมสร ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ยกย่องให้วรรณกรรมเรื่องสามก๊กเป็นยอดของความเรียงนิทาน (วันทนา คันธสร : <http://teacherwanthana.blogspot.com>) อีกทั้งองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) ได้ยกย่องวรรณกรรมเรื่องสามก๊กให้เป็นวรรณกรรมเอกของโลก วรรณกรรมอิงประวัติศาสตร์เรื่องสามก๊กได้มีการตีพิมพ์เป็นภาษาต่างๆ มากกว่า ๑๐ ภาษา และเป็นวรรณกรรมอมตะที่เป็นที่นิยมมาทุกยุคสมัยตราบจนปัจจุบัน (<https://www.facebook.com/sanguo>)

ประวัติความเป็นมาของวรรณกรรมอิงประวัติศาสตร์ เรื่อง สามก๊ก (อังกฤษ : Romance of the Three Kingdoms; จีนตัวเต็ม : 三國; จีนตัวย่อ : 三国; พินอิน : Sanguó) สามก๊กมีที่มาจากเรื่องราวในประวัติศาสตร์จีนสมัยปลายราชวงศ์ฮั่นหรือสมัยสามก๊ก (ค.ศ. ๒๒๐ – ๒๘๐) ที่แผ่นดินแตกแยกเป็นสามอาณาจักร ได้แก่ วุยกั๊ก (เว่ย 魏) จ๊กกั๊ก (ส่ว 蜀) และ ง่อกั๊ก (หวู่ 吳) ทำสงครามกันเป็นเวลายาวนาน จนกระทั่งเมื่อ ค.ศ. ๒๖๓ จ๊กกั๊กได้ยอมแพ้วุยกั๊ก เฉินโช่วขุนนางจ๊กกั๊ก ได้ถูกนำตัวไปวุยกั๊กด้วย ต่อมา สุมาเอี้ยนปลดโจฮวนฮ่องเต้วุยกั๊กออกจากราชสมบัติ แล้วขึ้นเป็น

ฮ่องเต้ตั้งราชวงศ์จิ้น ฉินโช่วได้เขียนรวบรวมเรื่องราวเหตุการณ์สมัยสามก๊ก เพื่อเป็นบันทึกทางประวัติศาสตร์ เรียกว่า ซานกั๋วจื่อ (三国志) จัดหมายเหตุฉบับนี้ ถือได้ว่าเป็นเอกสารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของจีน เป็นบันทึกประวัติศาสตร์เกี่ยวกับยุคสามก๊กชุดแรกซึ่งถือว่ามีค่ามาก

ครั้นถึงตอนปลายราชวงศ์หยวน ต้นราชวงศ์หมิง หลอกว๋านจงได้สร้างสรรค์สามก๊กเป็นวรรณกรรมอิงประวัติศาสตร์ โดยใช้ซานกั๋วจื่อของฉินโช่วเป็นแกนดำเนินเรื่องและแต่งเพิ่มเติม ตัดแปลงเนื้อหาบางส่วน ความยาวทั้งสิ้น ๒๔๐ ตอน โดยฉบับนี้เรียกว่า ซานกั๋วจื่อทงซูเหยียนยี่ ส่วนสามก๊กฉบับปัจจุบันเป็นฉบับที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงแก้ไข และเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วนในสมัยราชวงศ์ชิง แบ่งเป็น ๑๒๐ ตอน โดยฉบับนี้ชื่อว่า ซานกั๋วเหยียนยี่ (三国演义) ต่อมาวรรณกรรมสามก๊กได้แพร่หลายในประเทศจีน และประเทศอื่นทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย และสามก๊กฉบับภาษาไทยฉบับแรกคือ สามก๊ก ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) นอกจากนี้ยังมีการแปลและเรียบเรียงใหม่ในยุคปัจจุบัน เช่น สามก๊กฉบับแปลใหม่ โดย วรณไว พัทธินัย เนื่องจากได้พบข้อบกพร่องมากมายในคำแปลภาษาไทยฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) เกี่ยวกับชื่อบุคคล สถานที่ วัฒนธรรม ถ้อยคำสำนวน และการเดินเรื่อง (วรณไว พัทธินัย, ๒๕๔๓ : คำนำ) จากความสำคัญของวรรณกรรมเรื่องสามก๊กดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษาสนใจศึกษาข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ขงเบ้งเอาชนะปะวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาและข้อคิด เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตและการทำงาน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ขงเบ้งเอาชนะปะวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่
๒. เพื่อวิเคราะห์ข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ขงเบ้งเอาชนะปะวง

ปราชญ์ด้วยลิ้น โลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่

ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่อง สามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ ฉบับแปลใหม่ของวรรณไว พัธโนทัย และวิเคราะห์ข้อคิดต่างๆ ที่ปรากฏ อยู่ในคำพูดของตัวละคร โดยแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ การบริหารตน การบริหารคน และการบริหารงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้รับความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่
๒. ได้ทราบเกี่ยวกับข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่
๓. ได้นำข้อคิดไปใช้ประโยชน์ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการทำงาน ตลอดจนได้เผยแพร่ข้อคิดคุณธรรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจ

นิยามศัพท์เฉพาะ

๑. วรรณกรรม หมายถึง ผลงานการเขียนที่เกิดจากการคิดและจินตนาการแล้วเรียบเรียงอย่างมีศิลปะ ในรูปแบบร้อยแก้วหรือร้อยกรอง เพื่อให้ความรู้ และความเพลิดเพลิน
๒. สามก๊ก หมายถึง วรรณกรรมอิงประวัติศาสตร์จีนชื่อว่า สามก๊ก หรือชานกั๋วเหยียนยี (三国演义) วรรณกรรมแปลที่ให้ความรู้เกี่ยวกับอุบายการเมืองและการสงคราม
๓. ข้อคิด หมายถึง ถ้อยคำที่มีประเด็นชวนให้คิด ให้ปฏิบัติทางด้านศีลธรรม จริยธรรม

บทที่ ๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเนื้อหาและการวิเคราะห์ข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. วรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ ฉบับแปลใหม่ของวรรณไว พัธโนทัย
๒. เอกสารเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของวรรณกรรม
๓. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. วรรณกรรมเรื่องสามก๊ก

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (<https://th.wikipedia.org/wiki/1>) กล่าวถึงเรื่องสามก๊ก ไว้ว่า สามก๊ก (อังกฤษ : Romance of the Three Kingdoms ; จีนตัวย่อ : 三国演义 ; จีนตัวเต็ม : 三國演義; พินอิน : Sānguó yǎnyì) เป็นวรรณกรรมจีนอิงประวัติศาสตร์ เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง จัดเป็นวรรณกรรมเพชรน้ำเอกของโลก เป็นมรดกทางปัญญาของปราชญ์ชาวตะวันออกที่สุดยอด มีการแปลเป็นภาษาต่าง ๆ มากกว่า ๑๐ ภาษา และมีการตีพิมพ์อย่างแพร่หลายทั่วโลก แต่งขึ้นประมาณในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๔ ยุคสมัยราชวงศ์หยวน บทประพันธ์โดยหลัวกั๋วจง (จีน : 羅貫中 ; พินอิน : Luó Guànzhōng)

สามก๊กเป็นเรื่องแผ่นดินจีนแบ่งออกเป็นสามก๊กใหญ่ๆ นับตั้งแต่สมัยพระเจ้าเลนเต้กษัตริย์ราชวงศ์ฮั่นครองราชย์สมบัติเมื่อ พ.ศ. ๗๑๑ ภาพโดยรวมของสามก๊กก่กล่าวถึงประวัติศาสตร์จีนยุค

สามก๊ก ในปี พ.ศ. ๗๖๓ - พ.ศ. ๘๒๓ โดยจุดเริ่มต้นของสามก๊กเริ่มจากยุคโจรโพกผ้าเหลืองในปี พ.ศ. ๗๖๖ ที่ออกอาละวาด จนเป็นเหตุให้บุคคลทั้งสามคือเล่าปี่ กวนอู และเตียวหุย ได้ร่วมสาบานตนเป็นพี่น้องและร่วมปราบกบฏโจรโพกผ้าเหลือง รวมทั้งการแย่งและช่วงชิงอำนาจความเป็นใหญ่ในช่วงปลายราชวงศ์ฮั่นของก๊กต่าง ๆ จำนวนสามก๊กคือ วุยก๊กหรือก๊กเว่ย (魏) จ๊กก๊กหรือก๊กซู่ (蜀) และง่อก๊กหรือก๊กหวู (吳) ดังนี้

๑. โจโฉ ราชวงศ์วุ่ย (วุยก๊ก) อยู่เมืองหลวง
๒. ชุนกวน ราชวงศ์ง่อก๊ก (ง่อก๊ก) อยู่เมืองวังตั้ง
๓. เล่าปี่ ราชวงศ์ฮั่น (จ๊กก๊ก) อยู่เมืองเสฉวน

หัวหน้าก๊กสำคัญในเรื่องสามก๊ก ได้แก่

๑. โจโฉ เดิมรับราชการเป็นทหาร เคยรบชนะโจรโพกผ้าเหลือง ครั้งหนึ่งตั้งโต๊ะกำเริบมากถึงกับ ถอดพระเจ้าเลนเต้แล้วตั้งตนเป็นอัครเสนาบดี ประพฤติตนชั่วช้าเลวทราม โจโฉก็อาสาเอากระบี่ซ่อนจะไปฆ่า แต่ทำไม่สำเร็จ ต้องหนี ตั้งโต๊ะนั้น ภายหลังถูกอ้องอ้วนกำจัดได้ โดยยกนางเตียวเสี้ยนให้ลิโป้ทหารเอกของตั้งโต๊ะ แล้วทำกลให้ตั้งโต๊ะผัดใจกับลิโป้เรื่องเมีย ลิโป้จึงฆ่าตั้งโต๊ะเสีย ลิชุย กุยกี พวกของตั้งโต๊ะจะฆ่าอ้องอ้วน และบังคับพระเจ้าเหี้ยนเต้ให้ตั้งพวกตนให้เป็นใหญ่ พระเจ้าเหี้ยนเต้ต้องเสด็จหนี โจโฉปราบลิชุยกับกุยกีได้ จึงได้เป็นเสนาบดีทั้งฝ่ายทหารและพลเรือนปกครองเต้ตขาด จนคนเกลียด หัวเมืองกระด้างกระเดื่อง โจโฉปราบหัวเมืองต่างๆ ได้เป็นอันมาก แต่ที่ปราบไม่สำเร็จคือ ก๊กของชุนกวน กับก๊กเล่าปี่
๒. ชุนกวน เป็นเจ้าเมืองวังตั้ง มีเมืองเล็กเมืองน้อยขึ้นอยู่มาก เป็นคนอยู่ในศีลธรรม ซื่อตรง ปกครองประชาชนด้วยความยุติธรรม จึงมีพรรคพวกมากขึ้นตามลำดับ

ก๊กซุนกวน เรียกว่า ง่อก๊ก

๓. เล่าปี่ เคยเป็นคนยากจนมาก่อน มีอาชีพทอเสื่อขายแต่มีเลือดเนื้อเชื้อไขของราชวงศ์ฮั่น นิสัยดี น้ำใจอารีอ่อนน้อมถ่อมตน มีคนรักใคร่มาก เมื่อปราบโจรโพกผ้าเหลืองมีคนดีหลายคนมาเป็นพวก ได้แก่ กวนอู เตียวหุย เพื่อนร่วมน้ำสาบานเป็นพี่น้องกัน จูล่ง ผู้มีความสามารถในเชิงทวน เป็นแม่ทัพสำคัญของเล่าปี่ (เปรียบได้กับแขนซ้ายของพระเจ้าเล่าเสี้ยนบุตรของเล่าปี่) เล่าปี่ทำศึกชนะบ่อยครั้ง แต่ก็ไม่สามารถครองเมืองได้ถาวร ต้องเสียเมืองเสมอ ภายหลังได้ขงเบ้งมาเป็นที่ปรึกษา จึงได้ตั้งตัวเป็นมั่นคงได้ที่เมืองเสฉวน ก๊กเล่าปี่เรียกว่า จ๊กก๊ก เหตุการณ์เปลี่ยนไปเมื่อโจโฉตาย โจผีตาย โจหยอย ผู้โอรสขึ้นครองราชย์สมบัติ ทั้งสามก๊กต่อสู้รบกันเรื่อยมา สุมาเจียวอุปราชช่วยก๊กได้ปราบก๊กเล่าเสี้ยน หรือจ๊กก๊ก (เล่าปี่) สุมาเอี้ยนเป็นกบฏถอดพระเจ้าโจฮวนราชวงศ์จิ้น และปราบง่อก๊ก คือ ก๊กของซุนกวนได้ สามก๊กจึงเป็นก๊กเดียวกัน ทำสงครามต่อเนื่องนานถึง ๑๑๑ ปี รวมประเทศจีนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ชื่อว่า เมืองใต้จิ้น

สามก๊กมีเนื้อหาหลากหลายรสชาติ เต็มไปด้วยกลเล่ห์เพทุบาย กลศึกในการรบ การชิงรักหักเหี้ยว ความเคียดแค้นชิงชัง ความซื่อสัตย์และการให้อภัย ซึ่งมีเนื้อหาและเรื่องราวในทางที่ดีและร้ายปะปนกัน สามก๊กเป็นหนึ่งในสี่สุดยอดวรรณกรรมจีนร่วมกับไซอิ๋ว ซ้องกั๋ง และความฝันในหอแดง ซึ่งนักอ่านหนังสือจำนวนมากยกย่องสามก๊กเป็นบทเรียนตำราพิชัยสงครามภาคปฏิบัติทางด้านการบริหารและเศรษฐกิจ

เรื่องสามก๊กได้รับการแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยครั้งแรกโดยเจ้าพระยาพระคลัง (หน) ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๔๕ ในรูปแบบสมุด

ไทย ตีพิมพ์ครั้งแรกโดยโรงพิมพ์ของหมอบรัดเลย์ ในปี พ.ศ. ๒๔๐๘ และได้รับการตีพิมพ์ซ้ำอีกครั้ง ภายใต้ชื่อ "หนังสือสามก๊ก ฉบับราชบัณฑิตยสภา" โดยโรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร ในปี พ.ศ. ๒๔๗๑ ปัจจุบันสามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) ได้รับการตีพิมพ์ใหม่อีกหลายครั้งโดยหลายสำนักพิมพ์ ถือเป็นวรรณกรรมจีนอิงประวัติศาสตร์เล่มที่ ๒ แปรหลังจากไซฮั่นและเก้าแอกที่สุตในไทย สามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) เป็นวรรณกรรมแปลที่มีคุณค่า มีการใช้ภาษาที่ไพเราะสละสลวย สำนวนคมคาย จนได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสรให้เป็นยอดแห่งความเรียงเรื่องนิทาน อีกทั้งยังเป็นสามก๊กฉบับแรกของไทย ซึ่งเป็นต้นแบบให้นักเขียนรุ่นหลังนำมาเป็นต้นฉบับในการเขียนสามก๊กฉบับต่างๆ เช่น สามก๊กฉบับวณิกของยาขอบ สามก๊กฉบับนายทุนของพลตรี ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช และสามก๊กฉบับแปลใหม่ โดย วรรณไว พัธโนทัย ซึ่งวรรณไว พัธโนทัย กล่าวถึงเหตุผลในการแปลสามก๊กฉบับใหม่ว่า เนื่องจากได้พบข้อบกพร่องมากมายในคำแปลภาษาไทยฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) เกี่ยวกับชื่อบุคคล สถานที่ วัฒนธรรม ถ้อยคำสำนวน และการเดินเรื่อง เป็นต้น (วรรณไว พัธโนทัย, ๒๕๔๓ : คำนำ)

ตำนานการแปลเรื่องสามก๊กนั้นไม่ปรากฏในจดหมายเหตุ มีแต่คำเล่าต่อกันมาว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดให้สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอกรมพระราชวังหลัง (เจ้าฟ้าทองอิน กรมหลวงอนุรักษ์เทเวศร์) ทรงอำนวยการแปลเรื่องไซฮั่น และเจ้าพระยาพระคลัง (หน) แปลเรื่องสามก๊ก ต้นฉบับเรื่องสามก๊กภาษาไทยที่ตกทอดมาครั้งนั้นเป็นของเอกชนไม่ใช่ฉบับหลวง จึงไม่มีการบอกเวลาแต่ง สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพจึงทรงกำหนดเวลาแต่งไว้อย่างกว้างๆว่า เรื่องไซฮั่นคงแปลก่อน พ.ศ. ๒๓๔๙ (กรมหลวงพระราชวังหลังทิวงคต) และเรื่องสามก๊กนั้นประมาณว่าก่อน พ.ศ. ๒๓๔๘ (เจ้าพระยาพระคลังถึงแก่อสัญกรรม) เรื่องสามก๊กนั้นตีพิมพ์จบครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ พ.ศ. ๒๔๐๘ เป็นหนังสือขนาด ๘ หน้ายกเป็นหนังสือยาวประมาณ ๑๗๐๐ หน้า ลำดับเหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลานานถึง ๑๑๑ ปี

มีชื่อบุคคลและชื่อสถานที่ต่างๆกว่า ๕๐๐ ชื่อ

ความแพร่หลายของเรื่องสามก๊ก เรื่องสามก๊กเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก เพราะมีผู้แปลเป็นภาษาต่างๆ มากมาย ดังนี้

๑. ภาษาญี่ปุ่น พ.ศ. ๒๒๓๕
๒. ภาษาเกาหลี พ.ศ. ๒๔๐๒
๓. ภาษาญวน (เวียดนาม) พ.ศ. ๒๔๕๒
๔. ภาษาเขมร ไม่ทราบ พ.ศ.
๕. ภาษามลายู พ.ศ. ๒๔๓๕
๖. ภาษาละติน ไม่ทราบ พ.ศ.
๗. ภาษาสเปน พ.ศ. ๒๓๗๓
๘. ภาษาฝรั่งเศส พ.ศ. ๒๓๘๘
๙. ภาษาอังกฤษ พ.ศ. ๒๔๖๙
๑๐. ภาษาไทย พ.ศ. ๒๓๔๕

ลักษณะสำคัญของวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก

วันทนา คันธสร (<http://teacherwanthana.blogspot.com>) กล่าวถึงความสำคัญของสามก๊กไว้ว่า

๑. สามก๊กเป็นวรรณกรรมประเภทนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ คือ มีเค้าเรื่องเดิมมาจากเหตุการณ์และตัวละครที่มีชีวิตจริงในประวัติศาสตร์ แล้วมีการแต่งเติมให้พิสดารขึ้น ในที่สุดมีนักเขียนฝีมือดีเรียบเรียงให้เป็นวรรณกรรมที่สำนวนภาษาดี จึงมีคนติดใจแล้วแพร่หลายกันไปในหมู่นักอ่าน

๒. หนังสือเรื่องสามก๊ก นักวรรณคดีไทยถือเป็นคู่กันกับหนังสือราชาธิราช แต่ผิดกัน ที่เรื่องสามก๊กนั้น คนชาวจีนรับว่าเป็นเรื่องแต่ง แต่เรื่องราชาธิราชชาวรามัญถือว่าเป็นพงศาวดารมอญ หนังสือสองเรื่องมีคุณสมบัติเหมือนกันคือ เป็นหนังสือที่มีสำนวนร้อยแก้วดีเสมอกัน คือ ดีในทาง บรรยาย การดำเนินเรื่อง การผูกบทสนทนา กลอบายในการทำศึก ทำให้เนื้อเรื่องสนุกสนานชวนติดตาม

๓. เป็นแบบฉบับของการแปลสำนวนร้อยแก้ว สำนวนร้อยแก้วของหนังสือเรื่อง สามก๊กและเรื่องราชาธิราช ได้มีผู้ถือเป็นแบบฉบับในการเรียบเรียงแปลจากนิยายจีนต่อมาจนถึง สมัยรัชกาลที่ ๗ ต่อมาจึงมีผู้แปลเปลี่ยนสำนวนไปดังที่เห็นในปัจจุบัน

๔. มีศิลปะในการประพันธ์ ศิลปะในการประพันธ์เรื่องสามก๊กอยู่ที่การดำเนินเรื่องให้ ผู้อ่านตื่นเต้นไปกับเหตุการณ์ อีกทั้งวิธีแสดงถึงลักษณะตัวละคร ใช้ถ้อยคำที่กล่าวถึงพฤติกรรมของ ตัวละคร ภาษาที่ใช้สั้น กะทัดรัด เข้าใจง่าย แผงคติธรรมในการดำเนินชีวิต

๕. คุณสมบัติของตัวละครมีความโดดเด่นทางด้านคุณธรรม เช่น กวนอูมีคุณสมบัติ ของนักรบ ความซื่อตรง การรักษาความสัตย์ และมีความกตัญญู

๖. มีคุณค่า วรรณคดีสโมสรในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ยกย่อง ให้เรื่องสามก๊กเป็นยอดของความเรียงนิทาน อีกทั้งองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ หรือ UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) ได้ยกย่องวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ให้เป็นวรรณกรรมเอกของโลก

คุณค่าของหนังสือเรื่องสามก๊ก

๑. ให้ความรู้เกี่ยวกับตำราพิชัยสงคราม ซึ่งมีค่าทางด้านยุทธวิธีในการสงครามให้

ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาคติธรรมในการดำรงชีวิต ทำให้ผู้อ่านฝึกฝนสติปัญญาความสามารถของตนให้เฉลียวฉลาด และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี เช่น ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อเพื่อน ต่อประเทศชาติ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนตามที่ได้รับมอบหมาย เช่น “คำโบราณกล่าวไว้ว่า ธรรมดาอุปมาเหมือนอย่างเสื้อผ้าขาดแลหายแล้วทำให้ใหม่ได้ ฟีน้องเหมือนแขนซ้ายขวาขาดแล้วยากที่จะต่อได้” “ธรรมดาเกิดมาเป็นมนุษย์ อันโรคและความตายจะกำหนดวันมิได้” “ยาดีกินขมปากแต่เป็นประโยชน์แก่คนไข้ คนชื่อกล่าวคำไม่เพราะหูแต่เป็นประโยชน์แก่กาลภายหน้า”

๒. มีสำนวนเฉพาะตัว นับว่าเป็นศิลปะในการแปลวรรณกรรมจากภาษาจีนที่เป็นตัวอย่างของการเขียนร้อยแก้วที่ดี ภาษาโบราณแต่ไม่ล้าสมัย เข้าใจได้จนถึงปัจจุบัน ภาษาง่ายกะทัดรัด สื่อความหมาย ความรู้สึก อารมณ์ความคิดได้ชัดเจน เช่น “อ้อจันจึงว่าวันนี้แผ่นดินร้อนทุกเส้นหญ้า เจ้าก็ยอมแฉ่งอยู่แล้ว พระเจ้าเหียนเต๋นนั้นอุปมาดังฟองไก่อันวางอยู่บนศิลา ขุนนางกับอาณาประชาราษฎร์นั้นอุปมาดังหยากเยื่ออันใกล้กองเพลิง มิได้รู้ว่าความตายจะมาถึงเมื่อใด”

๓. มีอิทธิพลสำหรับวรรณคดียุคหลัง ทำให้เกิดสามก๊กมีหลายสำนวน ได้แก่

๑. สามก๊กฉบับวณิพก ของยาขอบ
๒. สามก๊กฉบับโจโฉนายกตลอดกาล ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช
๓. สามก๊กฉบับร้านกาแฟ ของ นายหนวย
๔. สามก๊กฉบับปริทัศน์ ของ เรียร์ชัย เอี่ยมวรเมธ
๕. อินไซด์สามก๊ก ของ อ.ร.ด.
๖. สามก๊กฉบับการ์ตูน สำหรับเยาวชน

๔. สามก๊กมีอิทธิพลต่อความคิดและจินตนาการ สามก๊กมีอิทธิพลต่อความคิดและจินตนาการของสุนทรภู่ เช่น ในเรื่องพระอภัยมณี นางวาสิมีความเฉลียวฉลาดวาทจาคมคายเหมือนขงเบ้ง อูซุเรน มีจุดจบ คือ กระจักโลหิต เหมือนจิวอี้

๕. นำมาแสดงละครนอก มีการนำมาแสดงละครนอกเป็นตอนๆ เช่น อ้อองอู้้น กำจัดตั้งโต๊ะ ตอนจิวี่กระอักโลหิต หลวงพัฒนพงศ์ภักดี (ทิม สุขยางค์) เป็นผู้นำมาแต่งและแสดง เป็นบทละครนอก และเป็นที่นิยมอย่างยิ่ง

ประโยชน์หรือข้อคิดที่ได้รับ

๑. การอ่านนิยายที่เป็นวรรณคดีมรดก จุดประสงค์สำคัญคือให้เห็นค่านิยมของบรรพบุรุษว่ามีแนวคิดในเรื่องต่างๆ อย่างไร เช่น ความประพฤติของตัวละคร เหมาะสมหรือไม่

๒. ความกตัญญู รักษาความสัตย์ และมีความซื่อตรง เป็นคุณธรรมที่สมควรได้รับการยกย่อง และนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

๓. การอ่านวรรณกรรมที่ดีจะช่วยยกระดับและพัฒนาจิตใจให้ดีขึ้นไปด้วย

๔. ลักษณะภาษาอันเป็นคำคมที่ควรคิด เช่น “แลเรื่องราวสามก๊กก็เป็นธรรมดาแผ่นดินมีความสุขก็นานแล้ว ก็ได้เดือดร้อนแล้วก็มีสุขแล้ว แลกระจายกันออกเป็นแคว้นแคว้นแดนประเทศของตัวแล้วก็กลับรวมเข้า แยกออกเป็นสามก๊ก แล้วก็รวมเข้าเป็นก๊กเดียวกัน ชื่อว่าเมืองไต้จิ้น” “ซึ่งข้าพเจ้ามาหาท่านแต่ผู้เดียวนี้มีความอัปยศแก่คนทั้งปวงเป็นอันมาก ครั้นนี้ข้าพเจ้าจะกินน้ำสวด อยู่ทำการด้วยท่านกว่าจะสำเร็จ อ้วนเสี้ยวได้ฟังดังนั้นก็มีความยินดี จึงจัดแจงเครื่องอุปโภคและเครื่องบริโภคให้เป็นอันมาก ท่านบ่บารุงเล่าปี่ไว้ในเมืองกิ๊จิว” “ถึงมาตราว่าท่านจะได้ความลำบากก็อุปมาเหมือนหนึ่งลุ่มเพลิงอันลุกแล้วข้ามพระมหาสมุทรอันกว้างใหญ่ ก็จะลือซาปรากฏชื่อเสียงท่านไปภายนอกหน้า ว่าเป็นชาติทหารมีใจสัตย์ซื่อ กตัญญูต่อแผ่นดิน”

ตัวละครสำคัญในเรื่องสามก๊ก

๑. โจโฉ บุรุษผู้ยอมทรยศคนทั้งโลก แต่ไม่ยอมให้โลกทรยศตน ตำแหน่งสูงสุดคือ

มหาอุปราชา เป็นผู้กุมอำนาจทั้งปวง อยู่เหนือฮ่องเต้ เดิมทำราชการอยู่ในราชสำนัก คนทั้งปวงยำเกรง ถูกแต่งตั้งให้ไปสกัดการโจมตีของขบถโจรโพกผ้าเหลือง สุดท้ายแยกตัวหนีออกมาหลังจากลอบฆ่าตั้งโต๊ะไม่สำเร็จ จึงแยกตัวออกมาต่างหาก สะสมกำลังพลและแสนยานุภาพ ครอบครองหัวเมืองฝ่ายเหนือ จนถูกเชิญมาเป็นมหาอุปราชา ได้ใช้ความสามารถการรู้จักใช้คน และเล่ห์เหลี่ยมกลยุทธ์ที่เป็นที่เลื่องลือ จนสามารถครอบครองส่วนของแผ่นดินจีนไว้มากที่สุด ได้ชื่อว่า วุยก๊ก

๒. เล่าปี่ ผู้อ้างว่าสืบเชื้อสายราชวงศ์ฮั่น เดิมเป็นคนยากจน ทอเสื่อขาย ได้ร่วมสาบานเป็นพี่น้อง กับ กวนอู เตียวหุย ปราบปรามขบถโจรโพกผ้าเหลือง นิสัยโอบอ้อมอารี เป็นที่รักใคร่แก่คนทั่วไป ได้เป็นเจ้าของซีจิว ภายหลังต้องหกระเห่ร่อนไปอาศัยเจ้าเมืองต่างๆ อยู่ จนได้ขงเบ้งเป็นที่ปรึกษา จึงได้ฟื้นตัวและสามารถครอบครองดินแดนเสฉวนได้ ในชื่อว่า จ๊กก๊ก

๓. ชุนกวน บุตรของชุนเกียน และน้องของชุนเซ็ก ครอบครองดินแดนฝิงกั๋งตั้งอายุน้อยกว่าโจโฉ กับเล่าปี่มาก อาศัยความรุ่งเรืองของการค้าขายติดแม่น้ำสร้างความแข็งแกร่งให้กับก๊กตัวเอง ชื่อว่า ง่อก๊ก

๔. กวนอู น้องร่วมสาบานของเล่าปี่ หลังจากตายไป ได้ถูกยกย่องว่าเป็นเทพเจ้าแห่งความซื่อสัตย์ หน้าแดงตาแดง จักขุยาว หนวดเครางาม มีง้าวคู่กาย ภายหลังอยู่ร่วมกับกวนเป้ง ผู้บุตรบุญธรรม กับจิวย๋ง เป็นเจ้าเมืองเกงจิว ถูกแผนกลยุทธ์ของลกซุนและลิบองฆ่าตาย

๕. เตียวหุย น้องร่วมสาบานของเล่าปี่และเตียวหุย นิสัยวู่วามอารมณ์ร้อน ชอบสุรา ศีรษะเหมือนเสื่อ จักขุโตกลม เสียงดัง มีกำลังมาก ติดตามเล่าปี่มาตลอด ตายเพราะถูกลอบฆ่าเนื่องจากนิสัยวู่วามของตนเอง

๖. ขงเบ้ง ผู้ได้รับยกย่องว่า หยั่งรู้ดินฟ้า มหาสมุทร จากคำแนะนำของซีซีทำให้เล่าปี่ต้องมาเชิญด้วยตัวเอง ถึงสามครั้งสามครา มีความรู้เป็นเลิศ รับใช้ราชวงศ์เล่าถึง ๒ ชั่วโมงอายุคน ภายหลังเล่าปี่ตาย ได้ฝากฝังเล่าเสี้ยนให้ดูแลแต่ไม่อาจสำเร็จได้ เพราะพระเจ้าเล่าเสี้ยนหูเบาเชื่อ

แต่คำยุงของขันที ฮุยโฮยกทัพไปปราบปรามชาวมัน และได้สู้รบกับวูยก๊กหลายครั้ง มีคู่ปรับคือ สุ
มาอี้

๗. สุมาเจียว เริ่มจากรับข้าราชการเล็กๆ ในก๊กโจโฉ เริ่มได้รับความไว้วางใจในสมัยพระเจ้าโจยอย ออกสู้รบกับขงเบ้งหลายครั้งอย่างคู่ต่อสู้ เป็นคู่ปรับตัวฉกาจของขงเบ้ง มีบุตรชื่อสุมาสู
สุมาเจียวได้ถอดพระเจ้าโจฮองออกจากราชสมบัติ สละอำนาจเหนือตระกูลโจ ภายหลังสุมาเอี้ยน
บุตรสุมาเจียว ถอดพระเจ้าโจฮวนออก แต่งตั้งตัวเองเป็นฮ่องเต้ รวบรวมแผ่นดินจีนเป็นหนึ่งเดียว
สถาปนาราชวงศ์จิ้น

คุณค่าของเรื่องสามก๊ก

คุณค่าด้านวรรณศิลป์

๑. การเลือกสรรคำ

การใช้ภาษา การเล่าเรื่องใช้บรรยายโวหาร ที่ประโยคไม่ซับซ้อน ใช้ภาษาไม่ยาก
แม้ว่าจะเป็นคำโบราณ สามารถเข้าใจได้ว่า ใครทำ อะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร แม้ว่าชื่อตัวละคร
และสถานที่จะมาจกภาษาจีน แต่ชื่อเหล่านั้นสะกดตรงตัว และมีวรรณยุกต์กำกับชัดเจน ทำให้อ่าน
ง่าย ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ว่า ตัวละครเป็นใครและมีบทบาทในเรื่องอย่างไร ด้วยการพิจารณาจาก
บริบทประกอบ มีสำนวนเปรียบเทียบที่คมคาย บทสนทนาของตัวละครแสดงถึงวาทีศิลป์ในการ
เจรจาความ มีการใช้ภาษาที่ใ้มน่าสนใจ

๒. การใช้กวีโวหาร (ภาพพจน์)

โวหารดีที่สุดในกระบวนวรรณคดีร้อยแก้ว บทอุปมาอุปไมย ลึกซึ้ง คมคายและ
เห็นข้อเทียบเคียงได้ชัดเจน บทพรรณนาแจ่มชัดทุกตอน

คุณค่าด้านเนื้อหา

ให้ความรู้ลึกลับในศาสตร์ต่างๆ เช่น ยุทธศาสตร์ ปรัชญา จิตวิทยา ตลอดจนการศึกษา
 ธรรมชาติของชีวิตมนุษย์ สามก๊กไม่ได้แฝงอิทธิปาฏิหาริย์เกินความสามารถของสามัญชน จึงทำให้
 ผู้อ่านได้เห็นชีวิตของตัวละครทั้งหมดในลักษณะของคนจริงๆ ความรู้ ความคิด และสติปัญญาที่ได้
 จากการอ่านจึงเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของผู้อ่าน

ข้อคิดที่ได้จากเรื่องสามก๊ก

๑. ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นคุณธรรมข้อแรกที่เราสามารถมองเห็นได้จากเรื่องนี้ โดย
 ตัวละครที่น่าประทับใจ คือ กวนอู ซึ่งมีอยู่ตอนหนึ่งต้องไปอยู่กับโจโฉ และโจโฉก็ทำนุบำรุงเป็นอย่างดี
 แต่กวนอูก็ไม่ได้คิดแปรพรรคเลย กลับคิดถึงแต่เล่าปี่ตลอดเวลา และพยายามที่จะหนีจากโจโฉให้ได้

๒. ความกล้าหาญ ในเรื่องสามก๊กนั้น ขุนศึกแต่ละคนนั้นจะมีความกล้าหาญมาก
 ความตายเป็นเรื่องที่เล็กมากสำหรับพวกเขาเหล่านั้น เช่น มีอยู่ตอนหนึ่ง แฮหัวตุ้น ทหารของโจโฉ
 ถูกเกาทัณฑ์ยิงเข้าที่ตาข้างหนึ่ง แทนที่เขาจะตกใจกลัว เขากลับดึงลูกเกาทัณฑ์ออกโดยมีลูกตาติด
 ออกมาด้วย และไปสู้รบต่อเหมือนกับไม่มีอะไรเกิดขึ้น เป็นภาพที่น่าประทับใจยิ่งนัก

๓. ความสามัคคี เห็นได้จากกองทัพในเรื่องทั้งหลาย ต้องมีการปลุกกระดมให้มีความ
 อีกลีปเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จึงจะชนะข้าศึกได้

๔. ความอ่อนน้อมถ่อมตน เล่าปี่เป็นตัวละครที่แสดงถึงคุณธรรมข้อนี้ได้อย่างชัดเจน
 เหมือนกับว่าเขาพร้อมที่จะเป็นมิตรกับทุกคน

๕. ความอดทน สังเกตได้จากการที่ขุนศึกได้รับบาดเจ็บ ก็ยังจะต้องมีความอดทนต่อ
 ความเจ็บปวดจากบาดแผลที่ได้รับ และบางทีก็ต้องออกศึกทั้ง ๆ ที่ยังบาดเจ็บอยู่

๖. ความกตัญญูรู้คุณคน ดังในตอนที่กวนอูลี้กทางให้โจโฉ แม้ว่าจะเป็นศัตรูก็ตาม

สรุปได้ว่า วรรณกรรมเรื่อง สามก๊ก หรือ ซานกั๋วเหยี่ยนอี้ (三国演义) เป็น วรรณกรรมอิงประวัติศาสตร์เรื่องยิ่งใหญ่ของจีน และเป็น ๑ ใน ๔ สุดยอดวรรณกรรมเอกของจีน มีลักษณะคำประพันธ์ รูปแบบร้อยแก้ว ประเภท ความเรียงนิทาน จุดประสงค์ในการแต่ง เพื่อให้ ความรู้เกี่ยวกับอุบายการเมืองและการสงคราม วรรณคดีสโมสรในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ยกย่องให้เรื่องสามก๊กเป็นยอดของความเรียงนิทาน และองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) ได้ยกย่องเรื่องสามก๊ก ให้เป็นวรรณกรรมเอกของโลก เนื่องจากสามก๊ก มีคุณค่ามากมาย ทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองและการสงคราม มีคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์ การใช้ ภาษาแบบบรรยายโวหาร มีการดำเนินเรื่องที่น่าตื่นเต้น การใช้ถ้อยคำที่คมคาย เปรียบเทียบ อุปมาอุปไมย ทำให้เข้าใจได้ง่าย และให้ข้อคิดทางด้านคุณธรรม

๒. เอกสารเกี่ยวกับ ความหมายและความสำคัญของวรรณกรรม

ความหมายของวรรณกรรม

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ (๒๕๔๖ : ๒๕๔๘) อธิบายว่า วรรณกรรม หมายถึง งานหนังสือ งานนิพนธ์ที่สร้างขึ้นทุกชนิด ไม่ว่าจะแสดงออกมาโดยวิธีหรือในรูปอย่างใด เช่น หนังสือ จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ ปาฐกถา เทศนา คำปราศรัยสุนทรพจน์ สิ่งบันทึกเสียง ภาพสมพร มันทะสูตร (๒๕๒๕ : ๑๐-๑๑) อธิบายว่า วรรณกรรม หมายถึง งานเขียนทุกชนิด ทุกชิ้นที่สามารถสื่อสารได้น่าจะเป็นวรรณกรรม ซึ่งหมายความว่า เมื่อผู้แต่งส่งสารไปยังผู้รับ ผู้รับสามารถสื่อความเข้าใจจากสารที่ผู้แต่งส่งมาได้ ก็ถือว่ามี การสื่อสารกันขึ้นแล้ว งานเขียนนั้นนับว่า เป็นวรรณกรรม

ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (๒๕๒๐ : ๕๘) ได้ให้ความหมายของวรรณกรรมว่า หมายถึง

หนังสือ หรือเอกสาร ที่มีศิลปกรรมในฐานะที่มีรูปแบบ มีสาระเนื้อหาที่ผู้เขียนพยายามสื่อความคิด ด้วยวิธีการหนึ่งมายังผู้อ่าน

กุหลาบ มัลลิกะมาส (๒๕๑๗ : ๗) กล่าวว่า คำว่า "วรรณกรรม" มาจากการสร้างศัพท์ใหม่ แทนคำว่า "Literature" โดยวิธีสมาส หรือรวมคำ จากคำว่า วรรณ หรือ บรรณ ซึ่งหมายถึง ไปไม้ หรือ หนังสือ รวมกับคำว่า กรรม ซึ่งหมายถึง การกระทำ ดังนั้น วรรณกรรม จึงหมายถึง การกระทำที่เกี่ยวกับหนังสือ โดยความหมายของวรรณกรรม หมายถึง สิ่งซึ่งเขียนขึ้นทั้งหมด ไม่ว่าจะ เป็นไป ในรูปใด หรือเพื่อความมุ่งหมายใด ซึ่งอาจจะเป็นใบปลิวหนังสือพิมพ์ นวนิยาย คำอธิบาย ฉลากยา เป็นต้น

สิทธา พินิจภูวดล และคณะ (๒๕๑๖ : ๓๕) กล่าวว่า วรรณกรรม หมายถึงงานเขียนในรูป บทกวีนิพนธ์ ร้อยกรอง และข้อเขียนทั้งหมดที่ใช้ภาษาร้อยแก้ว ได้แก่ บทความ สารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น เรียงความ บทละคร บทภาพยนตร์ บทโทรทัศน์ ตลอดจนคอลัมน์ต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์

พระยาอนุมานราชธน หรือ เสฐียรโกเศศ (๒๕๑๕ : ๒๔) ได้กล่าวว่า วรรณกรรม หมายถึง การกระทำหนังสือหรือหนังสือที่แต่งขึ้นทั่วไป โดยมิได้จำกัดว่าเป็นหนังสือพวกใดพวกหนึ่งโดยเฉพาะ ส่วนจะมีคุณค่ามากน้อยเพียงใดนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก

โจเซฟ เมอร์แซนด์ (Mersand ๑๙๗๓ : ๓๑๓ อ้างอิงใน <http://iam.hunsa.com/>) กล่าวว่า คำจำกัดความง่าย ๆ ของวรรณกรรมคือ การเขียนทั้งในรูปแบบร้อยแก้วและร้อยกรอง ดังนั้น เพื่อให้ความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น วรรณกรรมจะต้องเป็นรูปแบบการเขียนที่ดี มีประเด็นนำวิจารณ์และ มีความคิดที่น่าสนใจเป็นอันดับสุดท้าย

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (<https://th.wikipedia.org/wiki>) ให้ความหมายของวรรณกรรม ไว้ว่า วรรณกรรมแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

สารคดี หมายถึง หนังสือที่แต่งขึ้นเพื่อมุ่งให้ความรู้ ความคิด ประสบการณ์แก่ผู้อ่าน ซึ่งอาจใช้รูปแบบร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้

บันเทิงคดี คือ วรรณกรรมที่แต่งขึ้นเพื่อมุ่งให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน บันเทิงแก่ผู้อ่าน จึงมักเป็นเรื่องที่มีเหตุการณ์และตัวละคร

สรุปได้ว่า วรรณกรรม หมายถึง ผลงานการเขียนที่เกิดจากการคิดและจินตนาการแล้วเรียบเรียงอย่างมีศิลปะในรูปแบบร้อยแก้วหรือร้อยกรอง มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้ และความเพลิดเพลิน

ประเภทของวรรณกรรม

๑. แบ่งตามลักษณะการประพันธ์ มี ๒ ประเภท ดังนี้

(<http://knowledge.eduzones.com/>)

๑. วรรณกรรมร้อยแก้ว คือ วรรณกรรมที่ไม่กำหนดบังคับคำหรือฉันทลักษณ์ เป็นความเรียงทั่วไป การเขียนในลักษณะนี้ยังแบ่งย่อยออกเป็น

๑.๑ บันเทิงคดี (Fiction) คือ วรรณกรรมที่มุ่งให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน เป็นประการสำคัญ และให้ข้อคิด คตินิยม หรือ สอนใจ แก่ผู้อ่านเป็นวัตถุประสงค์รอง ดังที่ ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (๒๕๑๘ : ๙) กล่าวว่า บันเทิงคดี เป็นวรรณกรรมที่ผู้ประพันธ์มีจุดประสงค์ที่ให้ความเพลิดเพลิน แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าบันเทิงคดีเป็นวรรณกรรมที่ไร้สาระ บันเทิงคดีอาจมีสาระในด้านปรัชญา ด้านการเมือง หรือประวัติศาสตร์ดีกว่าหนังสือสารคดีบางเรื่องก็ได้ วรรณกรรมประเภทนี้ผู้ประพันธ์มุ่งหมายให้ความบันเทิง มิใช่สำหรับให้ผู้อ่านได้ความรู้หรือความคิดเห็น บันเทิงคดีสามารถจำแนกย่อยได้ดังนี้

๑.๑.๑ นวนิยาย (Novel) คือ การเขียนผูกเรื่องราวของชีวิตอันมีพฤติกรรมร่วมกัน มีความสัมพันธ์กัน ในลักษณะจำลองสภาพชีวิตของสังคมส่วนหนึ่งส่วนใด โดยมี

ความมุ่งหมายให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน คือให้ผู้อ่านเกิดสะท้อนอารมณ์ไปกับเนื้อเรื่องอย่างมีศิลปะ

๑.๑.๒ เรื่องสั้น (Short Story) คือ การเขียนเรื่องจำลองสภาพชีวิต

ในช่วงสั้น คือ มุมหนึ่งของชีวิต หรือเหตุการณ์หนึ่ง หรือช่วงระยะหนึ่งของชีวิต เพื่อให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจผู้อ่าน หรือ นิยามอีกอย่างหนึ่ง ว่า เรื่องสั้น คือ วิกฤตการณ์ชุดหนึ่ง มีความสัมพันธ์สืบเนื่องกัน และนำไปสู่จุดยอดหนึ่ง (Climax) (ธวัช บุณโณทก, ๒๕๓๗ : ๑๒)

๑.๑.๓ บทละคร (Drama) คือ การเขียนที่ใช้ประกอบการแสดงเพื่อให้เกิดความบันเทิง เช่น บทละครวิทยุ บทละครพูด และบทละครโทรทัศน์ เป็นต้น

๑.๒ สารคดี (Non-Fiction) คือ วรรณกรรมที่มุ่งให้ความรู้ หรือ ความคิดเป็นคุณประโยชน์สำคัญ อาจจะเขียนเชิงอธิบายเชิงวิจารณ์ เชิงพรรณนาสั่งสอน โดยอธิบายเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อย่างมีระบบ มีศิลปะในการถ่ายทอดความรู้ เพื่อมุ่งตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นให้แก่ผู้อ่าน และก่อให้เกิดคุณค่าทางปัญญาแก่ผู้อ่าน ซึ่ง ธวัช บุณโณทก (๒๕๒๗ : ๑๑) ได้แบ่งย่อยดังนี้

๑.๒.๑ ความเรียง (Essay) คือ การถ่ายทอดความรู้ อาจจะได้มาจากการประสบ หรือตำราวิชาการ มาเป็นถ้อยความตามลำดับขั้นตอนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตามความรู้ ความคิดที่ผู้เขียนเสนอมา บางครั้งมีผู้เรียกว่า "สารคดีวิชาการ"

๑.๒.๒ บทความ (Article) คือ ความคิดเห็นของผู้เขียนต่อเรื่องราวที่ประสบมาหรือต่อข้อเขียนของผู้อื่น หรือต่อเหตุการณ์อย่างหนึ่งอย่างใด ในการเขียนบทความผู้เขียนมุ่งที่จะบอกถึงความเห็น ความรู้สึกนึกคิดมากกว่าที่จะถ่ายทอดความรู้เหมือนความเรียง

๑.๒.๓. สารคดีท่องเที่ยว (Travelogue) คือการบันทึกการท่องเที่ยว และเรื่องราวต่าง ๆ ที่ประสบพบเห็นขณะที่ท่องเที่ยวไป โดยมุ่งที่จะให้ความรู้แก่ผู้อ่านและให้ความเพลิดเพลินด้วย

๑.๒.๔. สารคดีชีวประวัติ (Biography) คือ การบันทึกพฤติกรรมต่าง ๆ

ของบุคลิกภาพหนึ่งมุ่งที่จะให้เห็นสภาพชีวิตประสบการณ์ของบุคลิกภาพนั้นทุกแง่ทุกมุม แต่ไม่ใช่ประวัติศาสตร์ และนิยาย

๑.๒.๕. อนุทิน (Diary) คือ การบันทึกประจำวันที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง จะเป็นการบันทึกความรู้สึกนึกคิดของตนเองในประจำวัน หรืออาจจะบันทึกประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน หรือบันทึกเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเตือนความจำ

๑.๒.๖. จดหมายเหตุ (Archive) คือ การบันทึกเหตุการณ์สำคัญ ๆ ของทางราชการ หรือบันทึกเหตุการณ์สำคัญ ๆ ของสถาบัน หน่วยงานหรือตระกูล โดยมีความมุ่งหมายเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานเชิงประวัติเหตุการณ์ของชาติ หรือของสถาบัน หรือหน่วยงานราชการ หรือของตระกูล

๒. วรรณกรรมร้อยกรอง คือ วรรณกรรมที่การเขียนมีการบังคับรูปแบบด้วยฉันทลักษณ์ต่างๆ เช่น บังคับคณะ บังคับคำ และแบบแผนการส่งสัมผัสต่าง ๆ บางครั้งเรียกงานเขียนประเภทนี้ว่า กวีนิพนธ์ หรือ คำประพันธ์ เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย ลิลิต เป็นต้น นอกจากนี้วรรณกรรมร้อยกรองยังแบ่งเป็นชนิดย่อย ๆ ดังนี้

๒.๑. วรรณกรรมประเภทบรรยาย (Narrative) คือ วรรณกรรมร้อยกรองที่มีโครงเรื่อง ตัวละคร และเหตุการณ์ต่าง ๆ ผูกเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกันไป เช่น ขุนช้างขุนแผน พระอภัยมณี อิเหนา เป็นต้น

๒.๒. วรรณกรรมประเภทพรรณนา หรือ รำพึงรำพัน (Descriptive or Lyrical) มักเป็นบทร้อยกรองที่ผู้แต่งมุ่งแสดงอารมณ์ส่วนตัวอย่างใดอย่างหนึ่งไม่มีโครงเรื่อง เช่น นิราศ และเพลงยาว เป็นต้น (ประทีป เหมือนนิล, ๒๕๑๙ : ๒๒-๒๓.)

๒.๓. วรรณกรรมประเภทบทละคร (Dramatic) เป็นบทร้อยกรองสำหรับ

การอ่านและใช้เป็นบทสำหรับการแสดงด้วย เช่น บทพากย์โขน บทละครร้อง บทละครรำ เป็นต้น

๒. แบ่งตาม ลักษณะเนื้อเรื่อง มี ๒ ประเภท คือ

๑. **วรรณกรรมบริสุทธิ์ (Pure Literature)** หมายถึง วรรณกรรมที่แต่งขึ้นจากอารมณ์สะเทือนใจต่าง ๆ ไม่มีจุดมุ่งหมายที่จะให้วรรณกรรมนั้น ทรงคุณค่าในทางใดเป็นพิเศษ แต่วรรณกรรมนั้นอาจจะล้ำค่า ในสายตาของนักอ่านรุ่นหลังๆ ก็เป็นไปได้ แต่มิได้เป็นเจตจำนงแท้จริงของผู้แต่ง ผู้แต่งเพียงแต่จะแต่งขึ้นตามความปรารถนาในอารมณ์ของตนเองเป็นสำคัญ

๒. **วรรณกรรมประยุกต์ (Applied Literature)** หมายถึงวรรณกรรมที่แต่งขึ้นโดยมีเจตจำนงที่สนองสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจเกิดความบันเทิงใจที่จะสืบทอดเรื่องราวความชื่นชมในวีรกรรมของผู้ใดผู้หนึ่งหมายถึงว่า มีเจตนาจะเขียนเรื่องราวขึ้นเพื่อประโยชน์อย่างหนึ่ง หรือมีจุดมุ่งหมายในการเขียนชัดเจน มิใช่เพื่อสนองอารมณ์อย่างเดียว เช่น วรรณกรรมประวัติศาสตร์ วรรณกรรมการ์ตูน และอาจหมายถึงรวมถึงพงศาวดารต่าง ๆ ด้วย (สมพร มันทะสูตร, ๒๕๒๕ : ๖)

ความสำคัญของวรรณกรรม

มีผู้กล่าวสรุปความสำคัญของวรรณกรรมไว้ดังนี้ (กระแสร มัลยาภรณ์, ๒๕๒๒ : ๒๓-๒๗) สุกา พักซ่อง, ๒๕๓๐ : ๒๒ และวันเนา ฐูเต็น, ๒๕๓๗ : ๑๔ อ้างอิงใน <http://iam.hunsa.com>)

๑. **คุณค่าทางอารมณ์** หมายถึง แรงบันดาลใจที่เกิดขึ้นจากผู้ประพันธ์แล้วถ่ายทอดไปยังผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านจะตีความวรรณกรรมนั้น ๆ ออกมาซึ่งอาจจะตรงหรือคล้ายกับผู้ประพันธ์ก็ได้ เช่น อารมณ์โศก อารมณ์รัก อารมณ์โกรธ เคียดแค้น เป็นต้น โดยวรรณกรรมจะเป็นเครื่องขัดเกลา อัจฉริยะ และกล่อมเกลาอารมณ์ให้หายความหมักหมม คลายความกังวล และความหมกมุ่น

หนุนจิตใจให้เกิดความผ่อนคลายทำให้รู้สึกชื่นบาน และร่าเริงในชีวิต ทำให้หายจากความมึนงงที่คับแคบ รู้ค่าความงามของธรรมชาติ ความมีระเบียบเรียบร้อย ความดี ความงาม และความจริงหรือสัจธรรม ที่แฝงอยู่กับความรื่นเริงบันเทิงใจ หรือการได้ร้องไห้กับตัวเอกของเรื่องในหนังสือ หรือหัวเราะกับคำพูดในหนังสือ นั้นมีผลดีทางด้านอารมณ์ ดังที่เจตนา นาควัชระ (๒๕๒๙ : ๘๒) กล่าวว่า เราจะต้องไม่ลืมว่า วรรณกรรมมิใช่การสั่งสอนโดยตรง มิใช่การโฆษณาชวนเชื่อ การปลุกสำนึกเชิงสังคม อาจจะทำให้ได้ดีที่สุดด้วยวิธีการของศิลปะก็ได้ เพราะการเปลี่ยนใจของมนุษย์นั้น คงไม่มีวิธีใดดีกว่า จับใจเขาเสียก่อนด้วยสุนทรียอารมณ์

๒. คุณค่าทางปัญญา วรรณกรรมแทบทุกเรื่องผู้อ่านจะได้รับความคิด ความรู้เพิ่มขึ้นไม่มากนักน้อย มีผลให้สติปัญญาแตกฉานทั้งทางด้านวิชาการ ความรู้รอบตัว ความรู้เท่าทันคน ความเห็นอกเห็นใจต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละครในเรื่องให้ข้อคิดต่อผู้อ่านขยายทัศนคติให้กว้างขึ้น บางครั้งก็ทำให้ทัศนคติที่เคยผิดพลาดกลับกลายเป็นถูกต้อง เช่น เราเคยมีทัศนคติว่าคนยิวเป็นคนตระหนี่ เห็นแก่ตัว พาให้สังกรรมรังเกียจ ครั้นได้อ่านเรื่อง The Diary of a Young Girl แต่งโดย แอนน์ แฟรงค์ (Anne Frank) (แปลเป็นภาษาไทย ชื่อ บันทึกลับของแอนน์ แฟรงค์ โดยสังวรรณ ไกรฤกษ์) หรือเรื่อง Child of the Holocaust แต่งโดย แจ็ค คูเปอร์ (Jack Kuper) (แปลเป็นภาษาไทย ชื่อ เลือดเกิดเป็นยิว โดยจำเนียร สิทธิดำรงค์) และเรื่อง Mon Ami Frederic แต่งโดย ฮันส์ ปีเตอร์ โรชเตอร์ (แปลเป็นภาษาไทยชื่อเฟรดคอริก เพื่อนรัก โดย งามพรรณ เวชชาชีวะ) เป็นต้น ซึ่งเป็นเรื่องที่ถ่ายทอดโดยเด็กชาวยิว เมื่ออ่านแล้วเกิดความรู้สึกสงสารคนยิวที่กำลังถูกตามฆ่า ต้องพยายามหาทางเอาชีวิตรอด เกิดความรักและสงสารคนยิวในฐานะเป็นเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ทัศนคติเดิมที่มีต่อยิวก็เปลี่ยนแปลงไป หรือผู้อ่านได้อ่านวรรณกรรมเรื่องสามก๊กและราชาธิราช จะให้รู้จักกลยุทธ์ในการสงคราม กลอุบายต่าง ๆ เล่ห์เหลี่ยม นิสัยใจคอของคน และความคิดอันปราดเปรื่องของตัวละครบางตัว พร้อมกับนี้วรรณกรรมแทบทุกเรื่องจะแทรกสัจธรรมที่ผู้อ่าน

สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทำให้จิตใจสูงขึ้น หรือนำมาใช้ประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เช่น คำโคลงโลกนิติ ของกรมพระยาเดชาดิศร หรือเพลงยาวถวายโอวาท และสวัสดิศึกษา ของสุนทรภู่ เป็นต้น ดังคำกล่าวของเจตนา นาควัชระ (๒๕๒๙ : ๘๘) กล่าวว่า หน้าที่ทางสังคมของวรรณกรรม อาจจะมีใช้การแก้ปัญหาทางสังคมในเชิงปฏิบัติ หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมนุษย์ในระยะสั้น แต่เป็นหน้าที่ของการให้แสงสว่างทางปัญญา

๓. คุณค่าทางศีลธรรม วรรณกรรมเรื่องหนึ่ง ๆ อาจจะมีคติหรือแง่คิดอย่างหนึ่งแทรกไว้ อาจจะเป็นเนื้อเรื่องหรือเป็นคติคำสอนระหว่างบรรทัด ซึ่งวรรณกรรมแต่ละเรื่องให้แง่คิดไม่เหมือนกัน บางที่ผู้อ่านที่อ่านอย่างผิวเผิน จะตำหนิตัวละครในเรื่องนั้นว่า กระทำผิดศีลธรรมไม่ส่งเสริมให้คนมีศีลธรรม แต่ถ้าพิจารณาและติดตามต่อไปผู้อ่านก็จะพบว่า ใครก็ตามที่ไม่อยู่ในศีลธรรมก็ต้องประสบความทุกข์ยาก ความล้มเหลว และความเกลียดชังจากสังคม อาจจะเป็นเพราะกรรมของแต่ละคน บางคนประกอบกรรมมา ต่างกรรมต่างวาระแต่อาจจะพบจุดจบในกรรมอันเดียวกันก็ได้ เช่น เรื่องพระลอเป็นวรรณกรรมสะท้อนอารมณ์ ซึ่งได้แทรกข้อคิดเกี่ยวกับความรัก และความรับผิดชอบ ในหน้าที่ ให้ผู้อ่านได้พิจารณา ถ้าบังเอิญมีเหตุการณ์ในชีวิตเกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน ทั้งความรัก และความรับผิดชอบ จะเลือกทางไหน พระลอได้เลือกความรักและประสบกับความยุ่งยากจนสิ้นชีวิต เป็นตัวอย่างที่ไม่ต้องการให้ใครเอาอย่าง ซึ่งตามหลักการของวรรณกรรมนั้น ในเรื่องของศีลธรรม สิ่งที่ผู้อ่านต้องนำมาคิดก็คือ เป็นศีลธรรมของคนกลุ่มใด ของใคร และสมัยใด เพราะศีลธรรมก็ต่างกันตามวาระยุคและสมัยของแต่ละสังคมด้วย เช่น ผู้อ่านอาจจะโทษว่า พระลอ พระเพื่อน พระแพง ไม่ตั้งอยู่ในศีลธรรม ผู้อ่านก็ต้องพิจารณาหลาย ๆ ด้าน ทั้งในเรื่องของสังคม ค่านิยม บุคคล ฐานะ และทางแนวคิดและจุดประสงค์ของผู้แต่ง ว่าเพื่ออะไร ส่วนวรรณกรรมที่ให้คุณค่าทางศีลธรรมแก่ผู้อ่านที่เห็นได้ชัดเจนก็คือ วรรณกรรมศาสนา ได้แก่ เรื่องชาดกต่าง ๆ เช่น เวสสันดรชาดก สุวรรณสามชาดก นอกจากนั้นก็มินิกานินิยายต่าง ๆ เช่น นิทานอีสป นวนิยายที่มุ่งสอนศีลธรรม เช่น กองทัพ

ธรรม ได้ร่ำกาสาวพัสตร์ เป็นต้น หรือเรื่องไตรภูมิพระร่วงของพระเจ้าลิไท พระปฐมสมโพธิกถา ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส เป็นต้น

๔. คุณค่าทางวัฒนธรรม วรรณกรรมทำหน้าที่ผู้สืบทอดวัฒนธรรมของชาติจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง เป็นสายใยเชื่อมโยงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ ในวรรณกรรมมักจะบ่งบอกคติของคนในชาติไว้ เช่น วรรณกรรมสมัยสุโขทัย จะทำให้เราทราบว่าคติของคนไทยสมัยสุโขทัยนิยมการทำบุญให้ทาน การสาปแช่งคนบาปคนผิด มักจะสาปแช่งมิให้พระสงฆ์รับบิณฑบาตจากบุคคลผู้นั้น เป็นต้น วรรณกรรมของชาติมักจะเล่าถึงประเพณีนิยม คติชีวิต การใช้ถ้อยคำภาษา การดำรงชีวิตประจำวัน การแก้ปัญหาสังคม อาหารการกิน ที่อยู่อาศัย เสื้อผ้า เป็นต้น เพื่อให้คนรุ่นหลังมีความรู้เกี่ยวกับคนรุ่นก่อนๆ และเข้าใจวิถีชีวิตของคนรุ่นก่อน เข้าใจเหตุผลว่าทำไมคนรุ่นก่อนๆ จึงคิดเช่นนั้น ทำเช่นนั้น ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ดังเช่น วรรณกรรมเรื่องอิเหนา พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๒ ช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบถึงพระราชพิธีต่างๆ เช่น พระราชพิธีโสกันต์ เป็นต้น หรือ เรื่องขุนช้างขุนแผน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจประเพณีการเกิด การโกนจุก การบวช การแต่งงาน การเผาศพ เป็นต้น อย่างไรก็ตามคุณค่าทางวัฒนธรรมนี้เป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละสังคมถ้าสามารถสร้างให้เกิดความรู้สึกที่เป็นสากล คือมีอุดมคติเป็นกลาง สามารถเป็นที่ยึดถือของทุกสังคม ก็นับเป็นคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ถือเป็นความสามารถอย่างยิ่ง และที่สำคัญวัฒนธรรมอยู่ได้ส่วนหนึ่งก็เพราะมีวรรณกรรมบันทึกไว้เป็นหลักฐาน กล่าวอีกนัยหนึ่ง จะโดยรู้สึกตนหรือไม่ก็ตาม นักประพันธ์ย่อมจะแต่งเรื่องทีกล่าวถึงวัฒนธรรมของตน (และอาจจะของผู้คนอื่นด้วย) และในบางครั้งบางคราว เมื่อแปลหรือเรียบเรียงหรือเอาเค้าเดิมมาจากวรรณกรรมต่างประเทศ ก็จะกล่าวถึงวัฒนธรรมของต่างประเทศเท่าที่ตนรู้และเข้าใจด้วย ผู้อ่านก็จะเกิดความรู้สึกชื่นชมหรือแปลกประหลาดไปกับวัฒนธรรมนั้น ๆ ด้วย

๕. คุณค่าทางประวัติศาสตร์ การบันทึกทางประวัติศาสตร์ที่มุ่งจดแต่ข้อเท็จจริงไม่ซ้าก็อาจจะเบื่อหน่ายหลงลืมได้ เช่น เรื่องราวเกี่ยวกับสงครามยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระนเรศวรกับพระมหาอุปราชา ในประวัติศาสตร์อาจจะจดบันทึกไว้เพียงไม่กี่บรรทัด ผู้อ่านก็อาจจะอ่านข้ามๆ ไปโดยไม่ทันสังเกตและจดจำ ถ้าได้อ่านลิลิตตะเลงพ่ายจะจำเรื่องยุทธหัตถีได้ดีขึ้นและยังเห็นความสำคัญของเหตุการณ์บ้านเมืองในตอนนั้นอีกด้วย ทั้งนี้เพราะผู้อ่านได้รับรสแห่งความสุขบันเทิงใจในขณะที่อ่านลิลิตตะเลงพ่าย หรือวรรณกรรมประวัติศาสตร์อื่นๆ ที่นำเรื่องราวทางประวัติศาสตร์มาใช้เป็นวัตถุดิบในการแต่งด้วย อย่างไรก็ตาม วรรณกรรมถือเป็นกระจกเงาสท้อนภาพในอดีตของแต่ละชาติได้เป็นอย่างดีที่สุด เรื่องราวที่เป็นประวัติศาสตร์หลายเรื่องศึกษาได้จากวรรณกรรมไม่มากนักน้อย เช่น สงครามทาสระหว่างอเมริกาเหนือและใต้ สามารถอ่านได้จากเรื่อง Gone With the Wind แต่งโดยมาการีท มิตเชล (Margaret Mitchell) (แปลเป็นภาษาไทย ชื่อวิมานลอย โดย รอย โรจนานนท์) หรือ เรื่อง Uncle Tom's Cabin แต่งโดย แฮเรียท บีเชอร์ สโตว์ (Harriet Beecher Stowe) (แปลเป็นภาษาไทยชื่อ กระต๋อมน้อยของลุงทอม โดย อ. สนิทวงศ์) หรือ การบุกเบิกและสร้างชาติของอเมริกาจากเรื่องหนังสือชุด Little House Series แต่งโดย ลอรา อิงกัลล์ส์ ไวลด์เดอร์ (แปลเป็นภาษาไทย เป็นหนังสือชุดบ้านเล็ก โดยสุคนธ์รส มี ๗ เล่ม หรือ ๘ ตอน ด้วยกัน คือ บ้านเล็กในป่าใหญ่ และบ้านเล็กในทุ่งกว้าง พิมพ์รวมเป็นเล่มเดียวกัน เด็กชายชวานา บ้านเล็กริมห้วย ริมทะเลสาบสีเงิน ฤดูหนาวอันแสนนาน เมืองเล็กในทุ่งกว้าง และปีทองอันแสนสุข) หรือ เรื่อง สี่แผ่นดิน ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ซึ่งเป็นวรรณกรรมที่ใช้เหตุการณ์ของประเทศไทย ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวลงมาจนถึงสี่แผ่นดินพระเจ้าอยู่หัวอนันตมหิตล พร้อมกันนี้ผู้เขียนยังให้ภาพที่ผู้อ่านเข้าใจถึง เรื่องราวของพระบรมมหาราชวังเริ่มตั้งแต่ประตูชั้นนอก ชั้นกลาง ชั้นใน ตำหนักเจ้านาย ที่อยู่ของข้าหลวง จนกระทั่งถึงพระราชมณเฑียร ชีวิตของชาววังนับตั้งแต่พระบรมวงศ์ถึงคนสามัญ การแต่งกาย ความเป็นอยู่ ธรรมเนียม การศึกษาอบรม ความสนุกสนาน และการละเล่น

นอกจากนั้นได้กล่าวถึงชีวิตชนชั้นสูงนอกราชสำนักด้วย คือ พระยา คุณหลวง และเศรษฐี

๖. คุณค่าทางจิตนาการ เป็นการสร้างความรู้สึกนึกคิดที่ลึกซึ้ง จิตนาการต่างกับอารมณ์ เพราะอารมณ์คือ ความรู้สึก ส่วนจิตนาการ คือ ความคิด เป็นการลึกลับ มอง ทำให้เกิดความคิดริเริ่ม ประดิษฐ์กรรมใหม่ขึ้นมาก็ได้ จิตนาการจะทำให้ผู้อ่านเป็นผู้มองเห็นการณ์ไกล จะทำอะไรก็ได้ ทำด้วยความรอบคอบ โอกาสจะผิดพลาดมีน้อย นอกจากนั้นจิตนาการเป็นความคิด ฝันไปไกลจากสภาพที่เป็นอยู่ในขณะนั้น อาจจะเป็นความคิดถึงสิ่งที่ล่วงเลยมานานแล้วในอดีต หรือสิ่งที่ยังไม่เคยเกิดขึ้นเลย โดยหวังว่าอาจจะเกิดขึ้นในอนาคตก็ได้ เช่น วรรณกรรมพระอภัยมณี สุนทรภู่ผู้แต่งนั้นเป็นกวีที่มีจิตนาการกว้างไกลมาก ได้ใฝ่ฝันเห็นภาพการนำฟางมาผูกเป็นเรือสำเภามาใช้ในการเดินทางในมหาสมุทรบนยอดคลื่น เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันนี้เรือที่ทำด้วยวัสดุน้ำหนักเบาอย่างฟางได้เกิดมีจริงขึ้นแล้วรวมทั้งเรือเร็วที่แล่นได้บนยอดคลื่นหรือบนผิวน้ำด้วย

๗. คุณค่าทางทักษะเชิงวิจารณ์ การอ่านมากเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความคิด และประสบการณ์ให้แก่ชีวิต คนที่มีความรู้แคบมีความคิดตื้นๆ และประสบการณ์ในชีวิตเพียงเล็กน้อย มักจะถูกเรียกว่า คนโง่ ส่วนคนที่มีความรู้มากแต่ไม่รู้จักวิเคราะห์วิจารณ์นั้นอาจจะหลงผิดทำได้ วรรณกรรมเป็นสิ่งช่วยยั้งให้อ่านใช้ความคิดนึกตรองตัดสินสิ่งใดดีหรือไม่ดี เช่น พฤติกรรมของอิเหนาซึ่งเป็นนักรบที่เก่งแต่เจ้าชู้มีเมียเสียถึง ๑๐ องค์นั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี มีเหตุผลอะไรบ้าง สนับสนุนความคิด หรือเรื่องขุนช้างขุนแผน ซึ่งผู้อ่านมีความเชื่อว่าขุนช้างเลวจริงหรือไม่ สมัยนี้อาจต้องถามตัวเองว่าขุนช้างเลวนั้นเลวอย่างไร และอาจเริ่มเห็นใจขุนช้างจนต้องอ่านใหม่อีกครั้ง คือ เริ่มคิดวิจารณ์แล้ว เป็นการฝึกฝนการใช้วิจารณ์ญาณที่ก่อให้เกิดทักษะ หรือความชำนาญในเชิงวิจารณ์ วิจารณ์ญาณเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับการดำรงชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบันนี้ อย่างน้อยผู้อ่านเมื่ออ่านหนังสือแล้ว อาจจะพูดถึง ตัวละคร ชีวิต พฤติกรรม เหตุการณ์ เป็นต้น ของเรื่องนั้น ๆ ตามความคิดเห็นของตนเอง

๘. คุณค่าทางการใช้ภาษา เพราะการเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิด เป็นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อรสชาติทางภาษา เพื่อจูงใจเพื่อความตั้งใจและประทับใจ ทำให้ผู้อ่านสามารถสังเกตเห็นจดจำนำไปใช้ก่อให้เกิดการใช้ภาษาที่ดี เพราะการเห็นแบบอย่างทั้งที่ดี และบกพร่องทั้งการใช้คำ การใช้ประโยค การใช้โวหาร เป็นต้น ได้แก่ การใช้โวหารของยาขอบในวรรณกรรมเรื่อง ผู้ชนะสิบทิศ เช่น "ข้าพเจ้ารักตัวเองยิ่งนัก แต่ข้าพเจ้ารักทะเลแม่ยิ่งกว่าตัวเอง แต่ทั้งตัวเองและทะเลแม่ ข้าพเจ้าก็หาได้รักเท่าต้องอุไม่"

๙. คุณค่าที่เป็นแรงบันดาลใจ ให้เกิดการสร้างสรรค์วรรณกรรม และศิลปกรรมด้านต่าง ๆ วรรณกรรมที่ผู้เขียนเผยแพร่ออกไปบ่อยครั้งที่สร้างความประทับใจ และแรงบันดาลใจ ให้เกิดผลงานอื่น ๆ เพิ่มขึ้น เช่น ทางด้านวรรณกรรม ของอากาธา คริสตี้ (Agatha Christie) ซึ่งได้รับฉายาว่าเป็น "ราชินีแห่งฆาตกรรม" ได้ผลิตงานประเภทสืบสวนเป็นร้อยๆ เรื่อง โดยใช้ แอร์คูล์ บัวโรต์ เป็นนักสืบที่มีคนรู้จักกันทั่วโลก และในเรื่องสุดท้ายที่แอร์คูล์ บัวโรต์ เสียชีวิตในเรื่อง Cirtain ในปี ค.ศ. ๑๕๗๕ หนังสือพิมพ์นิวยอร์กไทม์ ของอเมริกาได้ลงข่าวไว้ว่าอากาธา คริสตี้ ได้เสียชีวิตในหน้าหนึ่ง ซึ่งก่อนหน้านี้ไม่เคยมี และฉบับนี้ก็ยังไม่มีตัวละครในนวนิยายอื่นใดที่ได้รับการเชิดชูเกียรติถึงระดับเช่นนี้ อากาธา คริสตี้ ได้สร้างผลงานต่างๆ อันเกิดจากได้รับความประทับใจจากเรื่องนักสืบชุดเชอร์ล็อก โฮล์มส์ (Sherlock Holmes) ซึ่งเป็นผลงานของ เซอร์อาร์เธอร์ โคนัน คอยล์ (Sir Arthur Conan Doyle) และปัจจุบันเชอร์ล็อก โฮล์มส์ ก็ยังคงเป็นตัวละครที่มีผู้รู้จักกันทั่วโลก มากกว่าตัวละครใดๆ เท่าที่เคยเขียนขึ้นมา ทั้งยังเป็นตัวละครที่ถูกนักเขียนคนอื่นๆ เขียนลอกเลียนแบบมากที่สุดในโลกด้วย

ธวัช บุญโถมก (๒๕๒๗ : ๑๐ - ๑๑) ได้กล่าวถึงคุณค่าของวรรณกรรม โดยแบ่งออกเป็น ๒ ประเด็นใหญ่ ๆ ดังนี้

๑. คุณค่าของวรรณกรรมต่อปัจเจกบุคคล คือวรรณกรรมให้สารประโยชน์ต่อบุคคลอันเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม

๑.๑ ส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกทักษะ

๑.๑.๑ ส่งเสริมปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และฝึกทักษะในการอ่าน

๑.๑.๒ ส่งเสริมในการเรียนรู้ทางด้านภาษา และช่วยให้มีโอกาสฝึกทักษะ

๑.๑.๓ ส่งเสริมให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๑.๒ ให้ความบันเทิงใจ

๑.๒.๑ เพลิดเพลิน สนุกสนานไปตามเนื้อเรื่อง

๑.๒.๒ สะเทือนใจ สะเทือนอารมณ์ ทั้งอารมณ์รัก โกรธ และสมใจ เป็นต้น

๑.๒.๓ ฝันไปกับท้องเรื่อง

๑.๓ ประเทืองปัญญา

๑.๓.๑ ชี้ให้เห็นสภาพของชีวิตมนุษย์ในสังคม

๑.๓.๒ ให้ประสบการณ์จำลองชีวิตในแง่มุมต่าง ๆ ชีวิตที่สมบูรณ์พูนสุข

ยากแค้น อับเฉา ถูกกดขี่ จอเงา อภิพ้อโชค เป็นต้น

๑.๓.๓ ใฝ่มนทัศน์ (Conception) ต่าง ๆ เกี่ยวกับวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคม

๒. คุณค่าวรรณกรรมต่อการสร้างสรรค์สังคม วรรณกรรมมีส่วนให้ความสำคัญของสังคม หรือมนทัศน์ร่วมของสังคม โดยวิธีเสนอแนวคิดต่อผู้อ่านโดยส่วนรวม เป็นการปลูกฝังทัศนคติต่อสังคมแก่ผู้อ่าน และมีกลวิธีในการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านเห็นพ้องกับแนวคิดที่ผู้ประพันธ์เสนอมาในรูปวรรณกรรม หรือให้ผู้อ่านเลือกรูปแบบของสังคมตามทัศนะของตนเองรวมมากับการบันเทิงใจในวรรณกรรมด้วย ซึ่งเป็นตัวเร่งเร้า ส่งเสริมให้ผู้อ่านอันเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมยอมรับแนวคิดเหล่านั้น และมีมนทัศน์ร่วมต่อสังคม คือ

๒.๑ กฎเกณฑ์ต่อสังคม อันได้แก่ ศีลธรรม กรอบจารีตประเพณี และธรรมเนียมต่าง ๆ

๒.๒ มีความรับผิดชอบต่อสังคมในฐานะเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมนั้น

๒.๓ มโนทัศน์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม วรรณกรรมได้เสนอแนวคิดร่วมของการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมโดยไม่หยุดนิ่ง เพื่อไปสู่สภาพของสังคมมนุษย์ที่ดีกว่า

๒.๔ เสนอแนวคิดร่วมในการเปลี่ยนแปลงสังคมไปสู่สภาพที่ดีกว่า และชะลอการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่สภาพชีวิตเลวลง หรือชะลอการเปลี่ยนแปลงที่คนเพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งพยายามผลักดันจะให้เป็นที่ไปแต่ไม่ไข่มโนทัศน์ร่วมของสังคม

๒.๕ เสนอแนะ เร่งรื้อมโนคติของปัจเจกบุคคลให้พยายามปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงพัฒนาทางด้านสังคมอันไม่เคยหยุดนิ่ง

สรุปได้ว่า วรรณกรรมมีความสำคัญต่อบุคคล และประเทศชาติ วรรณกรรมช่วยให้บุคคลได้รับความรู้ ความคิด ความบันเทิง และข้อคิดคำสอนต่าง ๆ เพื่อนำมาปฏิบัติตน วรรณกรรมสะท้อนถึงประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญาของคนในชาติ และวรรณกรรมเป็นวัฒนธรรมของประเทศชาติ

๓. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดวงใจ ปลาหนองโปรง (๒๕๔๑ : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์วาทะจูงใจในสามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์การใช้วาทะจูงใจที่ปรากฏในวรรณคดีเรื่องสามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) โดยพิจารณาจาก จุดมุ่งหมายในการพูด การวิเคราะห์ผู้ฟัง สถานการณ์แวดล้อม การวางแผนและการเตรียมตัวพูด การใช้ศิลปะในการพูด การใช้หลักจิตวิทยาในการพูด และผลของการใช้วาทะในการพูดจูงใจ โดยเลือกศึกษาเฉพาะวาทะสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินเรื่อง และเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า การใช้เหตุผลอย่างน่าเชื่อถือโดยสอดคล้องกลมกลืนกับจิตวิทยาการโน้มน้าวใจ

ศิลปะการพูด และสถานการณ์แวดล้อม เป็นกลวิธีจูงใจที่ให้ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ส่วนความล้มเหลวในการพูดจูงใจเป็นเพราะการพูดครั้งนั้นใช้เหตุผลที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ฟังและองค์ประกอบอื่นในการพูด ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์การพูด

สุนันท์ พวงพุ่ม (๒๕๒๘ : บทคัดย่อ) ศึกษาสารของผู้ประพันธ์สามก๊กฉบับต่าง ๆ ในภาษาไทย พบว่าสามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) กับสามก๊กฉบับแปลใหม่ของวรรณไว พัธโนทัย มีสาระสำคัญเกี่ยวกับอุบายการเมืองและการสงครามและสามารถใช้หลักการอย่างเดียวกันในทางการพูด การปกครอง และการสงคราม มาศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบ ได้พบว่า หนังสือสามก๊กเป็นวรรณคดีที่มีคุณค่าหลายด้านด้วยกันทั้งด้านปรัชญา ภาษา จริยธรรม และคุณค่าที่ได้รับการยอมรับมาเป็นเวลานานแล้วนั่นก็คือ ความเป็นแบบฉบับด้านกลอุบายในการทำสงคราม จนสามารถถือเป็นตำราพิชัยสงครามฉบับหนึ่งได้

เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ (๒๕๒๔ : คำนำ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาปรัชญานิพนธ์และชีวประวัติของขงเบ้ง โดยศึกษาข้อคิดที่ครอบคลุมการประพฤติปฏิบัติเกี่ยวกับ การบริหารตน การบริหารคน และการบริหารงานในเรื่องสามก๊ก ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารบัญชาการเกี่ยวกับการทหาร การสู้รบ การเอาชนะศัตรูก็ต่าง ๆ การใช้ถ้อยคำในการเจรจา การใช้ตำราพิชัยสงครามในการจัดทัพ การต่อสู้ การศึกษาคุณสมบัติและข้อมูลต่างๆ ข้อเด่น ข้อด้อยของคู่ต่อสู้ การวางแผนการรบ การบัญชาการทหาร เป็นต้น

เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ (๒๕๒๔ : ๑-๑๐) ได้ศึกษาปรัชญานิพนธ์และชีวประวัติของขงเบ้งสรุปได้ดังนี้ เรื่องสามก๊กมีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารบัญชาการเกี่ยวกับการทหาร การสู้รบ การเอาชนะศัตรูก็ต่าง ๆ แต่ละก๊กก็มีหัวหน้าที่มีสติปัญญา ความเก่งกล้าสามารถ และมีมือในการรบซึ่งมีการใช้วิธีการต่าง ๆ ที่จะสามารถเอาชนะก๊กต่างๆ ได้ เช่น การใช้ถ้อยคำในการเจรจา การ

ใช้ตำราพิชัยสงครามในการจัดทัพ การต่อสู้ การศึกษาคุณสมบัติและข้อมูลต่างๆ ข้อเด่นข้อด้อย ของคู่ต่อสู้ การวางแผนการรบ การบัญชาการทหาร เป็นต้น จากการศึกษาถ้อยคำที่ปรากฏในเรื่อง สามก๊ก พบว่าการใช้ถ้อยคำในการเจรจาทั้งนี้ มีลักษณะเป็นปรัชญา ให้ข้อคิดเกี่ยวกับ หลักการ เจรจา หลักการบริหารคน บริหารงาน และหลักการดำเนินงานให้สำเร็จเรียบร้อยตามความประสงค์ ว่าต้องใช้คำพูดอย่างไร จึงจะจงใจให้ผู้ฟังเข้าใจ ประทับใจ ยอมรับ และปฏิบัติตาม หลักปรัชญา นิพนธ์ของขงเบ้งเป็นหลักปรัชญาที่ดีเยี่ยม ไม่มีวันล้าสมัย ถ้าถือเป็นคัมภีร์ตายตัวไม่พลิกแพลงและ ประยุกต์ใช้ให้เหมาะกับกาลเทศะ มันจะกลายเป็นดาบสองคม แต่ถ้านำไปประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องและ เหมาะสมกับกาลเทศะแล้ว จะเป็นคุณอนันต์

เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ (๒๕๒๔ : ๑๕-๔๗) ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับลักษณะของขุนพลหรือ ผู้บังคับบัญชา การคุมกำลังทหาร ปรัชญาการปกครอง หรือเกี่ยวกับการบริหารตน การบริหารคน การบริหารงาน ไว้ดังนี้

ลักษณะของขุนพลหรือผู้บังคับบัญชาที่ดี มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารตน ๙ ประการ ดังนี้

๑. ขุนพลผู้ทรงคุณธรรม สามารถกล่อมเกลาคิดใจของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยคุณธรรม ปฏิบัติตัวต่อผู้อื่นด้วยความเสมอภาค ไม่ใช้อำนาจบาตรใหญ่ ดูแลและแก้ไขความทุกข์ให้
๒. ขุนพลผู้มีสัจจะ ปฏิบัติตามหลัก ไม่ทำงานสุกเอาเผากิน ไม่เห็นแก่อำมิสสินจ้าง ยอมพลีชีพเพื่อรักษาเกียรติ ไม่ยอมให้ศัตรูเหยียบย่ำศักดิ์ศรี
๓. ขุนพลผู้มีมารยาทอันดีงาม เป็นผู้ที่ไม่ทรนงตน แม้จะมียศฐาบรรดาศักดิ์ ไม่เหลิงหลงตนเอง ยอมลดตัวมารับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา มีจิตใจที่แข็งแกร่ง หัวหาญ แต่มีความอดทนอย่างยอดเยี่ยม
๔. ขุนพลผู้มีปฏิภาณเฉียบแหลม สามารถพลิกแพลงกลยุทธ์ ให้เข้ากับสถานการณ์

พลิกความหมายมาเป็นโชค พิชิตข้าศึกได้อย่างไม่คาดฝัน

๕. ขุนพลปูนบำเหน็จรางวัลทันต่อเหตุการณ์ ลงโทษหากทำผิดตามกฎระเบียบ
๖. ขุนพลแห่งทหารรบ มีความสามารถในการรบ มีฝีมือ ฝีเท้าในการรบคล่องแคล่ว รวดเร็ว
องอาจกล้าหาญ มีประสบการณ์ความชำนาญในการรุกรบ
๗. ขุนพลแห่งอศวะกองทัพ มีฝีมือความสามารถ เป็นผู้นำหน้า และคอยระวังหลังเป็น
เกราะป้องกัน
๘. ขุนพลผู้พิชิต มีความองอาจห้าวหาญ จิตใจกล้าหาญเมื่อเผชิญข้าศึก มีความ
ระมัดระวังรอบคอบไม่ประมาทในสงครามขนาดย่อม มีความองอาจหาญในสงครามขนาด
ใหญ่
๙. ขุนพลผู้ยิ่งใหญ่ เมื่อพบปราชญ์ที่ความรู้ตนสู้ไม่ได้ ก็มีความอ่อนน้อม ใจกว้าง ยอมรับ
ฟัง และปฏิบัติตาม ทำงานด้วยความฉับพลัน และมีแผนล้าลึก

คุณวุฒิของขุนพล ที่มีพลาณภาพ

๑. ตื่นก่อน นอนหลัง มีการพิจารณา สังเกตและรู้ความปรารถนาของผู้ใต้บังคับบัญชา
จากคำพูดของเขา
๒. มีความซื่อตรง สุขุม กล้าหาญ มีความสามารถและเจนจบทางกลยุทธ์
๓. มีความกรุณา จิตใจซื่อสัตย์สุจริต รู้ถึงความลำบาก อดอยากของผู้อื่น และช่วยเหลือ
๔. มีความใฝ่รู้ อยู่ใกล้ชิด นักปราชญ์และสนับสนุนให้แสดงความสามารถ มีความ
ระมัดระวังรอบคอบในตำแหน่งหน้าที่ มีวาจาสัตย์ จิตใจโอบอ้อมอารี มีความหนักแน่น
และสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยความสุขุมในยามเผชิญกับสถานการณ์คับขัน

กุศโลบายในการคุมกำลังทหาร หรือการบริหารคน มีดังนี้

๑. มีกุศโลบายในการคุมจิตใจของบรรดาวีรบุรุษทั้งหลายให้ซื่อสัตย์ต่อเรา
๒. รักษาความศักดิ์สิทธิ์แห่งกฎการปูนบำเหน็จและการลงโทษ
๓. ศึกษาหาความรู้ทุกด้านเพิ่มเติมอยู่เสมอ
๔. มีจิตใจที่เข้มแข็ง เด็ดเดี่ยว มีความคิดสุขุม
๕. เสริมสมองของตนให้ปราดเปรื่องด้านโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน
๖. ปลุกฝังจิตใจด้วยจริยธรรมและสัจจะเป็นอันดับแรก ต่อไปจึงฝึกจิตใจให้กล้าแข็ง เด็ดเดี่ยว และให้มีสติปัญญาเป็นอันดับสอง
๗. ฝึกนิสัยใจคอให้เป็นคนหนักแน่น นิ่งเงียบ สงบ คมในฝัก ปฏิบัติการด้วยความรวดเร็ว
๘. เมื่อเผชิญกับข้าศึกที่ประสานงานกันเป็นลูกโซ่ ต้องเจาะทะลวงความเป็นเอกภาพนั้นได้
๙. เมื่อเผชิญกับข้าศึกที่เข้มแข็ง ต้องหาทางหักล้างความเข้มแข็งของข้าศึกให้เสื่อมลง
๑๐. ไปทำงานที่ใดต้องมีความสะพรั่งพร้อม แสดงแสนยานุภาพ
๑๑. คอยกระตุ้นให้สัญญาณลั่นกลองรบ ให้มีความเตรียมพร้อมอยู่เสมอ
๑๒. การถอยทัพ ต้องเป็นระเบียบปีกแผ่นหนาแน่น ถ้าบุกตะลุยต้องเป็นพายุบุแคม
๑๓. เมื่อเผชิญหน้าข้าศึกต้องสามารถโผนเข้าจ้วงแทงข้าศึกได้
๑๔. ถ้าเข้าที่คับขัน สามารถยืนหยัดต่อต้านแก้ไขปัญหาได้ด้วยความสุขุมเยือกเย็น
๑๕. ถ้าเห็นข้าศึกมีความโลภ สามารถใช้อามิสเป็นเหยื่อล่อใจ
๑๖. ถ้าข้าศึกกระส่ำระสาย ก็ฉวยโอกาสเผด็จศึก
๑๗. ถ้าข้าศึกอ่อนเชิง ทำที่เป็นอ่อนแอ จนข้าศึกประมาท
๑๘. ถ้าข้าศึกมีความสามัคคี ก็ต้องเสี้ยมเขาควายเป็นชนกัน ทำให้แตกความสามัคคี
๑๙. เห็นผู้ใดได้รับภัยพิบัติ ต้องให้ความช่วยเหลือ

๒๐. ใครหนีร้อนมาพึ่งเย็น ก็ให้ความสนใจและให้ความคุ้มครอง
๒๑. ใครแสดงอำนาจบาตรใหญ่ระราญ ก็ต้องปราบปรามโดยจัดการเฉียบขาด
๒๒. เห็นผู้ใดอ่อนแอ ก็ต้องประคับประคอง อุ้มชูให้เจริญ
๒๓. ถ้าเห็นผู้ใดไม่ได้รับความเป็นธรรม ต้องจัดให้ได้รับความเป็นธรรม
๒๔. ถ้าผู้ใดเป็นอัจฉริยบุรุษ มีสติปัญญาความรู้ดี ก็ควรจะใกล้ชิด ให้ความสนิทสนม
๒๕. ถ้าพบคนประจบสอพลอควรพิจารณาคำพูดของเขาอย่างละเอียดถี่ถ้วนอย่าหลงเชื่อ
ง่ายตาย
๒๖. ถ้ามีรางวัลเงินทองมา ต้องแบ่งปันผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างถ้วนทั่ว
๒๗. ไม่ถือตนว่า มีความรู้ปราดเปรื่อง จนเหยียดหยามผู้อื่น
๒๘. ไม่ถืออำนาจบาตรใหญ่ จนข่มเหงผู้อื่น
๒๙. เมื่อจะออกศึก ต้องวางแผนให้รอบคอบเสียก่อน เมื่อมั่นใจว่าจะชนะ จึงออกรบ
๓๐. ยึดของเขลยมาได้ ก็ไม่ยกยกเอาไวใช้เอง

ปรัชญาการปกครองหรือการบริหารงาน มีดังนี้

๑. ผู้บริหารต้องยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเมตตากรุณา
๒. รู้จักสังเกตและสดับรับฟัง เป็นพหูสูตร ฟังมาก รู้มาก ฟังเสียงของผู้อื่น ฟังเสียงภายใน
ไปสู่ภายนอก ฟังเสียงภายนอกมาสู่ภายใน ฟังเสียงเพื่อนร่วมงาน
๓. การรับฟังข้อคิดเห็นและคำคัดค้าน ที่มีประโยชน์ของผู้ใต้บังคับบัญชา
๔. การวินิจฉัยข้อสงสัยด้วยเหตุผล มีความเที่ยงธรรม เข้าใจผู้อื่น ไม่กลัวว่าผู้อื่นจะไม่
เข้าใจตน พิจารณาถึงต้นสายปลายเหตุ
๕. รู้หลักการปกครองคน มีการประชุม มอบหมายงาน รู้และป้องกันสิ่งทีคนมักจะทำผิด

เสมอ สนับสนุนให้คนทำงานด้วยความขยันและอดออม ไม่การสะสมหรือใช้จ่ายของฟุ่มเฟือยไร้ประโยชน์

๖. การแต่งตั้งคนทำงาน จะต้องแต่งตั้งและสนับสนุนคนที่มีความสามารถและซื่อสัตย์ และให้เงินทองและตำแหน่งที่เหมาะสมตอบแทน
๗. การเลื่อนขั้นและการปลด เลื่อนขั้นแก่คนที่มีความดีความชอบ และปลดคนที่มีความผิดใช้อำนาจแสวงหาประโยชน์ใส่ตน ใช้อิทธิพลทำร้ายคนบริสุทธิ์ที่ขัดผลประโยชน์ตน
๘. การเตรียมกำลังคนและความพร้อมด้านยุทธโปกรณ์และเสบียงหรือเงินทอง

จากการศึกษาข้อมูลต่างๆ ในเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ทำภาคินิพนธ์ได้นำข้อมูลของ เจริญชัย เอี่ยมวรเมธ มาเป็นกรณีในการวิเคราะห์ข้อคิดเกี่ยวกับคุณธรรมที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสามก๊กตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ โ ค ย แบ่งเป็น ๓ ด้าน คือ คุณธรรมในการบริหารตน การบริหารคน และการบริหารงาน

บทที่ ๓

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้ามี่ขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องได้แก่
 - ๑.๑ ความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเออาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่
 - ๑.๒ เอกสารเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของวรรณกรรม
 - ๑.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. ศึกษาเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเออาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่
๓. รวบรวมเกี่ยวกับคุณธรรม ที่ปรากฏอยู่ในคำพูดของตัวละครในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเออาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่
๔. วิเคราะห์ข้อคิดเกี่ยวกับคุณธรรมต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในคำพูดของตัวละครในเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเออาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ คุณธรรมด้านการบริหารตน การบริหารคน และการบริหารงาน
๕. นำข้อมูลที่วิเคราะห์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจทาน แนะนำ และนำมาปรับปรุงแก้ไข
๖. จัดพิมพ์ข้อมูลและจัดทำรูปเล่มรายงานภาคินิพนธ์

บทที่ ๔

ผลการศึกษาวิเคราะห์

ภาคินพนธ์เรื่อง การศึกษาข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลึน โลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ และเพื่อศึกษาข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ โดยการอ้างอิงจากเจียรชัย เอี่ยมวรเมธ เรื่องการศึกษาปรัชญานิพนธ์และชีวประวัติของขงเบ้ง ที่มีข้อคิดการประพุดิปฏิบัติเกี่ยวกับ การบริหารตน การบริหารคน และการบริหารงาน (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, ๒๕๒๔ : คำนำ) เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลึน โลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ ผลการศึกษาค้นคว้ามีดังนี้

๑. การศึกษาเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลึน โลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ สรุปเนื้อหาได้ดังนี้

โลก ขุนนางระดับเสนาธิการของซุนกวนไปเชิญขงเบ้งให้มาพบกับซุนกวน เพื่อพูดคุยเกี่ยวกับการเข้าร่วมกับกองทัพของเล่าปี่ เมื่อมาถึงเรือนรับรอง โลกไปแจ้งซุนกวนที่กำลังประชุมอยู่ ซุนกวนหยิบเอกสารลับจากโจโฉให้โลกอ่าน มีเนื้อความขอเชิญซุนกวนเข้าร่วมกับโจโฉช่วยกันกำจัดเล่าปี่ โลกไม่เห็นด้วย แต่บรรดาขุนนางนักปราชญ์ที่ปรึกษาของซุนกวนประมาณ ๒๐ กว่าคน สนับสนุนให้ซุนกวนสวามิภักดิ์กับโจโฉ ซุนกวนยังไม่ตอบตกลง และบอกโลกให้รับรองขงเบ้งให้พักผ่อนก่อน วันรุ่งขึ้นโลกพกพาขงเบ้งไปที่ห้องพระโรง ได้พบกับขุนนางนักปราชญ์ทั้งหลาย เช่น เตียวเจียว ยีหวน ไปเจ้า ซีหอง ลกเจ๊ก เหยียมจุ้น เทียตก ซึ่งต่างเจรจาลองเชิงขงเบ้ง ทั้งดูถูกเหยียดหยามเล่าปี่และขงเบ้ง ขงเบ้งมิได้หวั่นเกรงกลับเจรจาโต้ตอบกลับไปด้วยความคล่องแคล่ว

กล้าหาญ และชาญฉลาด โดยกล่าวในลักษณะยกย่องเล่าปี่ผู้มีคุณธรรมและเย้ยหยันขุนนางทั้งหลาย
ว่าเป็นนักปราชญ์ที่ไม่มีคุณธรรม ไร้เกียรติ ไร้ศักดิ์ศรี ยอมก้มหัวให้กับคนชั่ว จนขุนนางทั้งหลายไม่
กล้าตอบโต้ เมื่อขงเบ้งไปพบกับซุนกวน ก็แกล้งพูดเหยียดหยามซุนกวนที่จะลดเกียรติไปสวามิภักดิ์
ต่อโจรชู้อย่างโจโฉ ทำให้ซุนกวนโกรธมาก แต่เมื่อรู้เจตนาที่ดีและการชี้แนะจากขงเบ้งทำให้หาย
โกรธและคิดจะร่วมมือกับเล่าปี่ ขณะที่ขุนนางทั้งหลายจะให้อ้อมน้อมต่อโจโฉ ทำให้ซุนกวนกังวล
คิดไม่ตก จนง่อก๊กก็ได้เตือนสติให้นักถึงคำเตือนของแม่ซุนกวนว่าหากมีปัญหาให้เรียกจิวยี่มาโดยด่วน

๒. การวิเคราะห์ข้อคิดเกี่ยวกับคุณธรรมที่ปรากฏในเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ขงเบ้ง
เอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่ คุณธรรม
การบริหารตน การบริหารคน และการบริหารงาน ดังนี้

๒.๑ การบริหารตน หมายถึง การปฏิบัติตนเอง ในทางที่ถูกต้อง และเหมาะสม
ข้อความที่เกี่ยวกับคุณธรรมการปฏิบัติตนของตัวละครต่าง ๆ ในเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ มีดังนี้

๑. มีความกตัญญูทเวที รัฐบาลคุณ และตอบแทน

ปรากฏอยู่ในคำพูดของขงเบ้งกล่าวกับซีหอง ว่า

“...ไฉนท่านจึงกล่าวถ้อยคำแสดงความไม่รู้คุณพ่อ ไม่รู้คุณเจ้านาย คนเราเกิดมาชาติหนึ่ง
ความกตัญญูรู้คุณคนเป็นทุนแห่งความเจริญแก่ตัวโดยแท้” (หน้าที่ ๖๕๙)

๒. มีความซื่อสัตย์สุจริต

ปรากฏอยู่ในคำพูดของขงเบ้งกล่าวกับเตียวเจียวว่า

“ซึ่งจะคิดการเอาแผ่นดินหันมาไว้ในอำนาจนั้นง่ายนักตั้งพลิกมือ แต่ทว่าเล่าปี่นายของ
ข้าพเจ้าเป็นคนถือสัตย์ไม่ปรารถนาจะชิงสมบัติของตระกูลเดียวกัน จึงพยายามบ้ายเบี่ยงที่จะรับ
แผ่นดินเกงจิวไว้” (หน้าที่ ๖๕๖)

“ส่วนกรณีเล่าจ๋องเข้าขอมสวามิภักดิ์ต่อโจโฉ ก็เป็นการแอบกระทำไปโดยเล่าปี่ไม่รู้เรื่อง และนายของเราก็ไม่ยอมที่จะเข้าชิงบ้านชิงเมืองจากคนแค่เดียวกัน ความซื่อสัตย์ของนายเรานั้นใหญ่หลวงนัก” (หน้าที่ ๖๕๘)

๓. ไม่โอ้อวดตนเองยกตนข่มท่าน

ปรากฏอยู่ในคำพูดของเหยี่ยมจู้นกล่าวกับขงเบ้งว่า

“...หาครที่่จะต้องพูดจาอะไรกันต่อไปอีกไม่ แต่ข้าพเจ้าขอถามสักคำว่าคุณศึกษาเล่าเรียนมาจากคัมภีร์อะไร” (หน้าที่ ๖๖๑)

๔. มีความเข้มแข็ง

ปรากฏอยู่ในคำพูดของขงเบ้งกล่าวกับเตียวเจียวว่า

“...ถึงแม้ว่ากำลังทหารของเราจะน้อย เมืองก็ไม่มั่นคง ทหารก็ไม่ชำนาญการรบ และเสบียงอาหารมีแต่ขาดแคลนในวันในพรุ่งก็ตามที่ แต่เรายังสามารถเผาทัพโจโฉพินาตลงได้ที่ทุ่งพกบ้อง และไขน้ำในแม่น้ำแปะโทซี้ทัพโจโฉเสียทั้งหมด ทำให้แฮหัวตุ้นและโจหยินทหารเอกของโจโฉออกสั่งขวัญบินไปตามๆ กันหมด” (หน้าที่ ๖๕๗)

๕. มีความรัก ความเมตตาต่อผู้อื่น

ปรากฏอยู่ในคำพูดของขงเบ้งกล่าวกับเตียวเจียวว่า

“ซึ่งเราต้องเสียเมืองตงหยงไป ก็ด้วยความเป็นห่วงประชาชนเรือนแสนที่อพยพติดตามมาด้วย ต้องคอยช่วยเป็นธุระประคับประคองผู้เฒ่าและผู้เยาว์มาตลอดมิได้ทอดทิ้งเลย” (หน้าที่ ๖๕๘)

๖. มีน้ำใจ ช่วยเหลือผู้อื่น

ปรากฏอยู่ในคำพูดของขงเบ้งกล่าวกับเตียวเจียวว่า

“ซึ่งเราต้องเสียเมืองตงหยงไปก็ด้วยความเป็นห่วงประชาชนเรือนแสนที่อพยพติดตามมาด้วย ต้องคอยช่วยเป็นธุระประคับประคองผู้เฒ่าและผู้เยาว์มาตลอดมิได้ทอดทิ้งเลย วันหนึ่งเดินทางได้

เพียงสิบลิ้นเท่านั้น ใครจะนึกว่าตลอดฝั่งมาเมืองกังเหลงได้ จิตใจร่วมทุกข์ร่วมสุขร่วมชนะกำลังมาก
มิได้” (หน้าที่ ๖๕๘)

๗. มีความกล้าหาญ อดทน

ปรากฏอยู่ในคำพูดของขงเบ้งกล่าวกับโลซกว่า

“...อันท่านเล่าปี่นั้นเป็นกระเพาะของราชวงศ์หั่นเป็นผู้กล้าหาญที่ใครๆ ก็ยกย่องยำเกรงฝีมือ
ซึ่งหากกระทำการกู้แผ่นดินไม่สำเร็จก็เป็นเรื่องของฟ้าประกาศิต คนอย่างท่านเล่าปี่นี้จะยอม
คุกเข่าให้คนอื่น ” (หน้าที่ ๖๖๔)

ปรากฏอยู่ในคำพูดของเตียวเจียวกล่าวกับขงเบ้งว่า “ เมื่อไม่นานมานี้ ข้าพเจ้าได้ยินว่าเล่าปี่
อุตสาหะไปเชิญท่านที่บ้านถึงสามครั้ง จึงได้ตัวท่านมา ” (หน้าที่ ๖๕๖)

๘. มีความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน

ปรากฏอยู่ในคำพูดของซุนกวนกล่าวกับขงเบ้งว่า

“...ข้าพเจ้าได้ยินโลซกพูดถึงสติปัญญาความสามารถของท่านเป็นอันมาก เป็นบุญ
เหลือเกินที่ได้พบท่านในวันนี้ ขอท่านจงอนุเคราะห์ให้คำสั่งสอนอันเป็นคุณประโยชน์แก่ข้าพเจ้าด้วย”
ขงเบ้งตอบว่า “ข้าพเจ้าไม่มีสติปัญญาความสามารถอย่างนั้นดอก ซึ่งจะทะนงบังอาจสั่งสอนท่านนั้น
หาควรไม่” (หน้าที่ ๖๖๓)

ปรากฏอยู่ในคำพูดของซุนกวนกล่าวกับขงเบ้งว่า

“เมื่อก็ข้าพเจ้ามีอารมณ์แสดงกิริยาอันไม่ควรต่อท่าน ขอได้โปรดอภัยให้แก่ข้าพเจ้าด้วย
เถิด”ขงเบ้งตอบว่า “ข้าพเจ้าก็พุดรุนแรงเกินไป ขอท่านได้โปรดให้อภัยด้วย” (หน้าที่ ๖๖๕)

๙. รู้จักเวลาที่เหมาะสมว่า อะไรควรไม่ควร

ปรากฏอยู่ในคำพูดของขงเบ้งกล่าวกับบิฮวนว่า

“ท่านเล่าปี่มีทหารซึ่งจงรักภักดีอยู่เพียงจำนวนพัน ไฉนจะต้านทัพนักรบร้อยหมื่นได้ในทันใด

ซึ่งเราถอยมาอยู่ที่ปากน้ำกั๋งแฮ ก็เพื่อรอคอยจังหวะ ทุกวันนี้กั๋งตั้งมีทหารฝีมือดีมากมาย เสบียงอาหารก็เพียงพอพร้อมบริบูรณ์ ทั้งยังมีแม่น้ำแยงซีเกียงขวางกั้นมันคงอยู่... ” (หน้าที่ ๖๕๘)

๑๐. มีคุณธรรม รักความเป็นธรรม

ปรากฏอยู่ในคำพูดของขงเบ้งกล่าวกับเตี๋ยตกว่า

“อันผู้เป็นปราชญ์นั้นมีทั้งปราชญ์ดีและปราชญ์สฤล ปราชญ์ดีย่อมมีความจงรักภักดีต่อเจ้านายและบ้านเมืองของตน รักความเป็นธรรม” (หน้าที่ ๖๖๑)

๒.๒ การบริหารคน หมายถึง การปฏิบัติต่อผู้อื่น มีข้อความเกี่ยวกับคุณธรรมปรากฏในเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ เกี่ยวกับบุคคลโอบายในการคุมกำลังทหาร หรือการบริหารคน ดังนี้

๑. ผู้นำที่ดีต้องเป็นตัวอย่างที่ดี ไม่คุยโอ้อวดวางอำนาจ ทำงานเพื่อบ้านเมือง เป็นที่พึ่งของประชาชนได้

ปรากฏอยู่ในคำพูดของขงเบ้งกล่าวกับเตี๋ยเจียวว่า

“...แต่ด้วยความเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ ช่วยทำนุบำรุงบ้านเมืองให้เข้มแข็งมั่นคง จึงเกิดผลผิตกับคนซึ่งดีแต่คุยโอ้อวดวางท่าใหญ่โต” (หน้าที่ ๖๕๘)

ปรากฏอยู่ในคำพูดของโลซกพูดกับซุนกวนว่า

“อันว่าคนทั้งปวงนั้นล้วนแต่คิดเห็นแต่ประโยชน์สุขส่วนตัวเป็นที่ตั้ง ขอท่านอย่าได้ฟังเลยจงเตรียมการสู้ศึกใหญ่โดยเร็วเถิด” (หน้าที่ ๖๖๑)

๒. มีคุณโอบาย หรือวิธีการ ในการคุมจิตใจของบรรดาวีรบุรุษทั้งหลายให้ซื่อสัตย์

ปรากฏอยู่ในคำพูดของขงเบ้งกล่าวกับซุนกวนว่า

“หากท่านคิดว่า สามารถจะใช้กำลังทหารแคว้นง่อกและแคว้นอวดเข้าต่อสู้ด้านทานโจโฉได้

ก็จงเร่งเตรียมการโดยเร็วที่สุด หากท่านเห็นว่าสู้ไม่ได้แน่ ทำไมท่านจึงไม่ทำตามคำแนะนำของที่ปรึกษาของท่านที่ให้ถอดเกราะทิ้งทวนเสีย ผินหน้าไปทางทิศเหนือ แล้วเข้าไปกระทำค่านับโจโฉเล่า ...ซึ่งหากกระทำการกู้แผ่นดินไม่สำเร็จก็เป็นเรื่องของฟ้าประกาศิต คนอย่างท่านเล่าปี่นะหรือจะยอมคุกเข่าให้คนอื่น” (หน้าที่ ๖๖๔)

ซุนกวนหายโกรธ กลับดีใจ พลังว่า “อันขงเบ้งมีกลศึกซึ่งอยู่ในใจ จึงสร้างใช้คำพูดยั่วเรารู้ไม่ทันเกือบจะเสียการใหญ่ไปเสียแล้ว” (หน้าที่ ๖๖๕)

ขงเบ้งพูดกับซุนกวนว่า “หากท่านร่วมแรงร่วมใจกับเล่าปี่เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันแล้ว ย่อมตีทัพโจโฉให้แตกได้เป็นมั่งคั่ง” (หน้าที่ ๖๖๖)

๓. มีจิตใจที่เข้มแข็ง เด็ดเดี่ยว มีความคิดสุขุม และอดทน

ปรากฏอยู่ในคำพูดของขงเบ้งกล่าวกับซุนกวนว่า

“...โอกาสที่จะเอาชนะโจโฉอยู่ ณ บัดนี้ ขอท่านซุนพลตัดสินใจอย่างเด็ดขาดเถิด”

ซุนกวนดีใจยิ่งนัก พูดว่า “คำชี้แจงของท่านช่วยเปิดหูเปิดตาข้าพเจ้าให้สว่างแจ่มใสขึ้น ข้าพเจ้าตัดสินใจเด็ดขาดแล้ว ไม่มีสงสัยอะไรเป็นอันอีก ข้าพเจ้าจะเร่งประชุมจัดทัพในวันนี้เพื่อกำจัดโจโฉให้ราบคาบให้จงได้” (หน้าที่ ๖๖๖)

๔. มีวิธีการหรือความสามารถเอาชนะข้าศึกได้ เมื่อเผชิญกับข้าศึกที่ประสานงานกันเป็นลูกโซ่ ต้องเจาะทะลุวงความเป็นเอกภาพนั้นได้

ปรากฏอยู่ในคำพูดที่ขงเบ้งกล่าวกับลกเจ๊ก เมื่อลกเจ๊กพูดว่า

“...ส่วนเล่าปี่นั้นซึ่งอ้างตนว่าเป็นผู้จริง แต่ว่าตระกูลของเล่าปี่นี้เป็นคนอนาถาทอเสื่อและถักเกือกฟางขายยังชีพ ควรหรือคนอย่างเล่าปี่จะทรนงองอาจต่อกรกับโจโฉ”

ขงเบ้งหันไปยังผู้พูด ก็เห็นลกเจ๊ก จึงหัวเราะพลางเหยี้ยว

“ท่านนี้หรือชื่อว่า ลกเจ๊ก ที่ขโมยส้มใส่กระเป๋ ตอนเข้าไปนั่งอยู่ในหมู่แขกของอ้วนสุด

นั่งลงเถิดเราจะเจรจาด้วย ...อันอ้ายโจโฉนั้นเป็นผู้สืบเชื้อสายจากโจโฉ อัครมหาเสนาบดี ก็ตามที่
แต่ก็เป็นขุนนางในราชวงศ์หั่น ทุกวันนี้อ้ายโจโฉวางอำนาจบาตรใหญ่ข่มเหงคะเนงร้ายเจ้านาย
ไม่รู้คุณคน จึงเท่ากับทำลายเกียรติคุณและทำความเสื่อมเสียให้แก่บรรพบุรุษของตน เป็นขุนนาง
ที่น่าภัยพิบัติมาสู่ราชวงศ์หั่น เป็นลูกโจรแห่งตระกูลโจ... โฉนท่านจึงเห็นว่าอาชีพทอเสื่อและถักเกือก
ฟางขายเป็นของน่าละอายไปแล้ว ความคิดอย่างเด็กไร้เดียงสาของท่านนั้นไม่เหมาะสม ที่จะอาจ
เอื้อมมาพูดจากับปวงปราชญ์ผู้ทรงความรู้สูงได้เลย” (หน้าที่ ๖๖๐)

๕. ไปทำงานที่ใดต้องมีความสะพร่งพร้อม แสดงแสนยานุภาพ

ปรากฏอยู่ในคำพูดของขงเบ้งกล่าวกับโลซก เมื่อโลซกบอกขงเบ้งว่า

“เมื่อท่านพบท่านแม่ทัพซุนกวน ขออย่าพูดความจริงว่าโจโฉมีทหารมากมายกายกอง”

ขงเบ้งตอบว่า “ซื่อนั้นท่านอย่ากังวลเลย ข้าพเจ้าเตรียมคำพูดไว้เรียบร้อยแล้ว” (หน้าที่ ๖๕๓)

๖. ถ้าเข้าที่คับขัน สามารถยับยั้งต่อต้านแก้ไขปัญหได้ด้วยความสุขุม

เยือกเย็น

ปรากฏอยู่ในคำพูดของโลซกกล่าวกับซุนกวนว่า

“ถ้าท่านลังเลเช่นนี้ ก็จะต้องออกนอกกลุ่มนอกรทางไปด้วยบุคคลเหล่านี้เป็นแน่”

ซุนกวนจึงว่า “รอสักประเดี๋ยวก่อนเถิด ขอให้ข้าพเจ้าคิดให้รอบคอบสักหน่อย” (หน้าที่ ๖๖๖)

๗. ใครแสดงอำนาจบาตรใหญ่ระราน ก็ต้องปราบปรามโดยจัดการ

เฉียบขาด

ปรากฏอยู่ในคำพูดของขงเบ้งกับอูยกาย เมื่ออูยกายกล่าวกับขงเบ้งว่า

“ข้าพเจ้าได้ฟังคำกล่าวของท่านเห็นว่ามีคุณประโยชน์มาก และเห็นว่าควรเสียบไว้ดีกว่า โฉน

ท่านไม่เอาคำของท่านเหล่านี้ไปพูดจาด้วยนายของข้าพเจ้า มาเจรจากับคนเหล่านี้จะได้ประโยชน์
อะไร”

ขงเบ้งตอบว่า “คนเหล่านี้หารู้ถึงสถานการณ์และหน้าที่ของตนอันควรมีต่อแผ่นดินไม่ จึงพยายามที่จะขัดขวางข้าพเจ้าโดยทุกทาง ซึ่งข้าพเจ้าไม่ตอบก็ดูอะไรอยู่” (หน้าที่ ๖๖๒)

๘. เห็นผู้ใดอ่อนแอ ก็ต้องประคับประคอง อุ่มชูให้เจริญ

ปรากฏอยู่ในคำพูดของขงเบ้งที่กล่าวกับเตียวเจียวว่า

“ซึ่งเราต้องเสียเมืองตงหยงไปก็ด้วยความเป็นห่วงประชาชนเรือนแสน ที่อพยพติดตามมา ด้วย ต้องคอยช่วยเป็นธุระประคับประคองผู้เฒ่าและผู้เยาว์มาตลอดมิได้ทอดทิ้งเลย” (หน้าที่ ๖๕๘)

๙. ไม่ถืออำนาจบาตรใหญ่ จนข่มเหงผู้อื่น

ปรากฏในถ้อยคำบรรยายว่า

แล้วอยู่ภายในโลกก็นำขงเบ้งพบขุนกวน ขุนกวนเห็นเช่นนั้นก็ลงจากที่นั่งมาต้อนรับขงเบ้ง และแสดงความคารวะเป็นอย่างสูง หลังจากกระทำคำนับกันแล้วขุนกวนเชิญให้ขงเบ้งนั่ง (หน้าที่ ๖๖๒)

๒.๓ การบริหารงาน หมายถึง การปฏิบัติต่องาน เพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ มีข้อความปรากฏในเรื่องสามก๊กก็เกี่ยวกับการบริหารงาน ดังนี้

๑. ผู้บริหารต้องยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก

ปรากฏอยู่ในคำพูดของขงเบ้งตอบจูถกั๊กว่า

“ขณะนี้ฮ่องรับราชการอยู่กับเล่าปี่ ผู้ครองแคว้นเอ๊กจิ๋ว ซึ่งมาตั้งตั้งครั้งนี้ก็ด้วยข้อราชการ จำต้องเอาธุระราชการก่อนธุระส่วนตัว เมื่อธุระราชการยังไม่เสร็จสิ้นก็ไม่กล้าเอาธุระส่วนตัวขึ้นก่อนหน้าได้ ขอท่านพี่ได้โปรดอภัยแก่ข้าพเจ้าด้วย” (หน้าที่ ๖๖๒)

๒. รู้จักสังเกตและสดับรับฟังเสียงของเพื่อนร่วมงานและผู้อื่น

ปรากฏอยู่ในคำพูดของนางง๋อ๊กไถ่กล่าวกับซุนกวน

ซุนกวนกล่าวว่า “...ถ้าเราสู้ กองทัพเล็กๆ ของเราหรือจะต้านข้าศึกได้ ถ้าเราไม่สู้ โจโฉอาจไม่ให้อะไรเราเลยก็ได้ ข้าพเจ้าจึงไม่รู้แห่งที่จะตัดสินใจเลย”

นางง๋อ๊กไถ่จึงว่า “ทำไมท่านจึงลืมคำสั่งของพี่สาวเราก่อนตายเล่า” ซุนกวนได้ฟังดังนั้น ก็ได้สติเหมือนคนเพิ่งตื่นจากภวังค์ นึกถึงคำของแม่ได้ นึกถึงคำแม่สั่งก่อนสิ้นใจเมื่อมีภัยให้เรียกจิวอี้มา (หน้าที่ ๖๖๗)

๓. รับฟังข้อคิดเห็นและคำคัดค้าน ที่มีประโยชน์ของผู้ใต้บังคับบัญชา

ปรากฏอยู่ในคำพูดของโลซกกล่าวกับซุนกวนว่า

“เมื่อก็เดียวเจียวกับที่ปรึกษาอื่นๆ มาคัดค้านไม่ให้ทำศึกกับโจโฉ บุคคลเหล่านี้เป็นขุนนางที่เห็นแก่ความสุขส่วนตัว คิดถึงแต่ความปลอดภัยของตัวเองและครอบครัว หาเจ็บร้อนด้วยท่านไม่ ข้าพเจ้าหวังว่าท่านคงจะไม่ฟังคำของบุคคลเหล่านี้”

โลซกจึงพูดต่อไปว่า “ถ้าท่านลังเลเช่นนี้ ก็จะต้องออกนอกกลุ่มออกไปด้วยบุคคลเหล่านี้เป็นแน่” ซุนกวนจึงว่า “รอสักประเดี๋ยวก่อนเถิด ขอให้ข้าพเจ้าคิดให้รอบคอบสักหน่อย” (หน้าที่ ๖๖๖)

๔. การวินิจฉัยข้อสงสัยด้วยความเที่ยงธรรม และเข้าใจผู้อื่น ไม่ถือเอาอารมณ์และความพอใจของตนเป็นเครื่องตัดสินใจ

ปรากฏอยู่ในคำพูดที่ขงเบ้งคิดในใจถึงลักษณะของเตียวเจียวว่า

“อันเตียวเจียวผู้นี้เป็นที่ปรึกษามือเอกของซุนกวน ถ้าแม่ันมิได้ตอบให้จำนนแก่ถ้อยคำเสียแต่บัดนี้ ที่ไหนจะเจรจากับซุนกวนให้สำเร็จได้” (หน้าที่ ๖๕๖)

ขงบังคิดในใจถึงลักษณะของขุนกวนว่า “ลักษณะของท่านผู้นี้มีใช้คนธรรมดา ต้องใช้การ
เจรจาด้วยถ้อยคำรุนแรง หากใช้ถ้อยคำสุภาพจะไม่ได้ผล เราต้องคอยให้ขุนกวนเอ่ยปากก่อนจึงค่อย
พูด” (หน้าที่ ๖๖๓)

๕. รู้หลักการปกครองคน รู้สิ่งทีคนมักจะทำผิดเสมอ ไม่สนับสนุนคนชั่ว
มาทำงาน แต่สนับสนุนให้คนทำงานด้วยความขยัน ประหยัด อดออม ไม่สะสมของฟุ่มเฟือย
ไร้ประโยชน์

ปรากฏอยู่ในคำพูดที่ขงเบ้งกล่าวกับซีหองว่า

“...ท่านเป็นขุนนางในราชวงศ์หั่น เมื่อเห็นใครไม่จงรักภักดีต่อเจ้านาย ชอบที่จะช่วยกันจัด
มันออกไป...” (หน้าที่ ๖๕๙)

๖. มีการเตรียมกำลังคนและความพร้อม อย่าคิดทำอะไร เกินกำลัง
ความสามารถของตัวเอง

ปรากฏอยู่ในคำพูดของซีหองที่กล่าวกับขงเบ้งว่า

“...หาญจะสู้กับกำลังอันแข็งแกร่งก็เสมือนเอาไข่ไปกระทบหิน จะไม่ฉิบหายพ่ายแพ้อย่างไร
ได้เล่า” (หน้าที่ ๖๕๙)

บทที่ ๕

บทสรุป

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้ทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ขงเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลึน โลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ และวิเคราะห์ข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ เพื่อให้ได้ความรู้ ความเข้าใจ และนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการทำงาน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ขงเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลึน โลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่
๒. เพื่อศึกษาข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ขงเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลึน โลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่

ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่อง สามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ขงเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลึน โลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ ฉบับแปลใหม่ของวรรณไว พัดโนทัย และวิเคราะห์ข้อคิดคุณธรรมที่ปรากฏอยู่ในคำพูดของตัวละคร โดยแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ การบริหารตน การบริหารคน และการบริหารงาน

ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้ามีดังนี้

๑. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก
๒. ศึกษาเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเออาชนะปวงปราชนธ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่
๓. รวบรวมเกี่ยวกับคุณธรรมที่ปรากฏอยู่ในคำพูดของตัวละครในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเออาชนะปวงปราชนธ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่
๔. วิเคราะห์ข้อคิดเกี่ยวกับคุณธรรมต่างๆที่ปรากฏอยู่ในคำพูดของตัวละครในเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเออาชนะปวงปราชนธ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ คุณธรรมในการบริหารตน การบริหารคน และการบริหารงาน
๕. นำข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจทาน และนำมาปรับปรุงแก้ไข
๖. จัดพิมพ์ข้อมูลและจัดทำรูปเล่มรายงานภาคนิพนธ์

บทสรุป

๑. การศึกษาเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเออาชนะปวงปราชนธ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ สรุปเนื้อหาได้ดังนี้

โลซก ขุนนางระดับเสนาธิการของซุนกวนไปเชิญขงเบ้งให้มาพบกับซุนกวน เพื่อพูดคุยเกี่ยวกับการเข้าร่วมกับกองทัพของเล่าปี่ ขณะที่ซุนกวนก็ได้รับเอกสารลับจากโจโฉขอเชิญซุนกวนเข้าร่วมกับโจโฉเพื่อกำจัดเล่าปี่ โลซกไม่เห็นด้วย แต่ขุนนางนักปราชญ์ของซุนกวนประมาณ ๒๐ กว่าคนสนับสนุนให้ซุนกวนสวามิภักดิ์กับโจโฉ ซุนกวนยังไม่ตอบตกลง เมื่อขงเบ้งได้พบกับขุนนางนักปราชญ์ทั้งหลายของซุนกวน ต่างเจรจาหลงเชิงขงเบ้งทั้งคู่ถูกเหยียดหยามเล่าปี่และขงเบ้งขงเบ้งมิได้หวั่นเกรงกลับเจรจาโต้ตอบกลับไปด้วยความกล้าหาญและชาญฉลาด โดยกล่าวในลักษณะยกย่องเล่าปี่ผู้มีความดีคุณธรรม และเย้ยหยันขุนนางนักปราชญ์ที่ไม่มีคุณธรรมว่า ไร้เกียรติ ไร้ศักดิ์ศรี

ยอมก้มหัวให้โจโจโจรชั่ว จนขุนนางทั้งหลายไม่กล้าตอบโต้ เมื่อขงเบ้งไปพบกับขุนกวนก็แกล้งพูดเหยียดหยามขุนกวนที่จะลดเกียรติไปสวามิภักดิ์กับโจโจ ทำให้ขุนกวนโกรธมาก แต่เมื่อรู้เจตนาดีและวิธีการชี้แนะเอาชนะโจโจ ก็หายโกรธและคิดจะร่วมมือกับเล่าปี่ แต่ก็ยังกังวลคิดไม่ตก จนนางง่อก็กได้เตือนสติให้นึกถึงคำเตือนของแม่ขุนกวนว่า หากมีปัญหาให้เรียกจิวอี้มาโดยด่วน

๒. การวิเคราะห์ข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ พบว่า มีข้อคิดเกี่ยวกับคุณธรรมต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในคำพูดของตัวละคร ในตอนที่ ๔๓ เกี่ยวกับ การบริหารตน การบริหารคน และการบริหารงาน ด้วยคุณธรรมต่าง ๆ ดังนี้

การบริหารตน ผู้บริหารหรือหัวหน้าในเรื่องสามก๊กมีคุณธรรมในการปฏิบัติตน ดังนี้ มีความกตัญญู มีความซื่อสัตย์ มีความเที่ยงตรง มีความเมตตากรุณา มีสัจจะ มีมารยาทดีงาม มีปฏิภาณเฉียบแหลม มีความกล้าหาญ มีความอ่อนน้อม ใจกว้างรับฟังผู้อื่น มีความรู้ความสามารถและใฝ่รู้ มีความวิริยะอุตสาหะและอดทน

ข้อคิดที่ได้รับคือ คนมีคุณธรรมคือคนดี มีเกียรติ มีคนเคารพยกย่องสรรเสริญ การดำเนินชีวิตด้วยคุณธรรมจะทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จ และคำพูดที่มีเหตุผลสามารถเอาชนะผู้อื่นได้

การบริหารคน ผู้บริหารหรือหัวหน้าในเรื่องสามก๊ก มีคุณธรรมในการปฏิบัติต่อผู้อื่น ดังนี้ มีความสามารถคุมจิตใจผู้อื่นให้ซื่อสัตย์ต่อตนเองได้ รักษากฎระเบียบและมีการปูนบำเหน็จและการลงโทษ ศึกษาหาความรู้ทุกด้านเพิ่มเติม เป็นคนมีสัจจะ หนักแน่น เด็ดเดี่ยว รวดเร็ว แก้ปัญหาได้ด้วยความสุขุมเยือกเย็น ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นมากกว่า ไม่ถือตนข่มเหงผู้อื่น มีความสามัคคี มีความยุติธรรม และรู้จักการแบ่งปัน

ข้อคิดที่ได้รับคือ การปฏิบัติต่อผู้อื่น จะทำให้ผู้อื่นยินดีที่จะคบหาและทำงานด้วย ทุกคนจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

การบริหารงาน ผู้บริหารหรือหัวหน้าในเรื่องสามก๊ก มีคุณธรรมในการปกครองหรือบริหารงานให้สำเร็จ ดังนี้ ยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก มีการประชุมวางแผนงานและแต่งตั้งบุคคลให้ทำงานในตำแหน่งที่เหมาะสม รู้จักสังเกตสถานการณ์รอบด้าน รับฟังเสียงของผู้อื่น วินิจฉัยงานด้วยเหตุผล รู้หลักการปกครองด้วยคุณธรรม และมีการเตรียมกำลังคนและความพร้อมอยู่เสมอ

ข้อคิดที่ได้รับคือ คุณธรรมในการบริหารงานที่สำคัญที่สุดคือ การทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม การทำงานต้องมีการวางแผน มอบหมายงานตามความเหมาะสม และรับฟังเสียงของผู้อื่น

อภิปรายผล

การศึกษาเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้นโลกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ เป็นเรื่องราวของการเอาชนะฝ่ายตรงข้ามโดยไม่ใช้กำลัง แต่สามารถเอาชนะได้โดยการใช้ศิลปะในการพูด การใช้หลักจิตวิทยาในการพูด กล่าวคือ ขงเบ้งสามารถเอาชนะปวงปราชญ์ของซุนกวนด้วยคำพูดที่มีเหตุผล มีการนำเอาเรื่องคุณธรรมซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของการเป็นคนดี มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มากกล่าวและยกตัวอย่างเล่าปี่ผู้มีความดี เป็นกลวิธีจูงใจที่ทำให้เกิดการยอมรับ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ดวงใจ ปลาหนองโปรง (๒๕๕๑ : บทคัดย่อ) และ เจริญชัย เอี่ยมวรมะ (๒๕๒๔ : ๑-๑๐) ที่กล่าวว่า การใช้ถ้อยคำ การเจรจาในเรื่องสามก๊ก มีลักษณะเป็นปรัชญา ให้ข้อคิดเกี่ยวกับ หลักการเจรจา หลักการบริหารคน บริหารงาน และการดำเนินงานให้สำเร็จเรียบร้อยตามความประสงค์ ว่าต้องใช้คำพูดอย่างไร จึงจะจูงใจให้ผู้ฟังเข้าใจ ประทับใจ ยอมรับ และปฏิบัติตาม หลักปรัชญาของขงเบ้งเป็นหลักปรัชญาที่ดีเยี่ยม ไม่มีวันล้าสมัย ถ้านำไปประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสมกับกาลเทศะแล้วจะเป็นคุณอนันต์ ข้อคิดที่ได้รับคือ คำพูดที่มีเหตุผลมีความสำคัญมากสามารถเอาชนะผู้อื่นได้ และให้ความร่วมมือในการทำงานให้สำเร็จ

การวิเคราะห์ข้อคิดที่ปรากฏในคำพูดของตัวละครในเรื่องสามก๊ก พบว่า มีการใช้คุณธรรม

ต่างๆ ในการดำเนินชีวิตและการทำงาน ทำให้ได้รับข้อคิดว่า คุณธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการดำเนินชีวิตและการทำงานให้ประสบความสำเร็จได้ สอดคล้องกับสุนันท์ พวงพุ่ม (๒๕๒๘ : บทคัดย่อ) ศึกษาสารของผู้ประพันธ์สามก๊กฉบับต่าง ๆ ในภาษาไทย ได้พบว่า หนังสือสามก๊กเป็นวรรณคดีที่มีคุณค่าหลายด้านทั้งด้านกลอุบายในการทำสงคราม ปรัชญา ภาษา และจริยธรรม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำภาคินพนธ์

๑. ได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเนื้อหาของวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่

๒. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดคุณธรรมที่ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ของเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่ ได้แก่ ลักษณะของคนที่มีคุณธรรม การใช้คำพูดที่ดีมีศิลปะสามารถเอาชนะผู้อื่นได้ โดยไม่ต้องใช้อาวุธ และสามารถโน้มน้าวใจผู้อื่นให้มาทำงานร่วมกับตนเองได้ การพูดให้เหมาะสมกับลักษณะอุปนิสัยของแต่ละบุคคล และการใช้คุณธรรมในการบริหารงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

๓. ได้รับข้อคิดเกี่ยวกับการนำคุณธรรมมาใช้กับตนเอง ผู้อื่น และใช้กับการทำงาน (การบริหารตน การบริหารคน การบริหารงาน) โดยได้ข้อคิดจากเรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓ ว่า สิ่งสำคัญที่จะทำให้การดำเนินชีวิตและการทำงานประสบความสำเร็จ คือ คุณธรรม และคำพูดมีความสำคัญมาก คำพูดที่มีเหตุผลสามารถเอาชนะผู้อื่นได้

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสำนวนโวหารการเปรียบเทียบในวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก หรือศึกษาเนื้อหาและข้อคิดเรื่องสามก๊ก ตอนอื่นๆ เพื่อให้ได้รับความรู้และความเข้าใจในคุณค่าของวรรณกรรมเรื่องสามก๊ก ด้านต่าง ๆ มากขึ้น

บรรณานุกรม

- กระแสรีย์ มาลาภรณ์. **วรรณคดีเปรียบเทียบเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, ๒๕๒๒.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. **วรรณกรรมไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๑๗.
- จินตนา ธีรวิวัฒน์. **การศึกษาเปรียบเทียบความเปรียบในสามก๊กฉบับจีนกับฉบับไทย**.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ๒๕๒๗.
- ธวัช บุญโหนดก. **แนวทางการศึกษาวรรณกรรมปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๗.
- เชียรชัย เอี่ยมวรเมธ. **ปรัชญานิพนธ์และชีวประวัติของขงเบ้ง**. กรุงเทพฯ :
บริษัท รวมสาส์น (๑๙๗๗) จำกัด. ๒๕๔๒.
- ดวงใจ ปลาหนองโปรง. **การวิเคราะห์ว่าทะลุใจในสามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง**
(หน). วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๒๕๔๑.
- บุญเหลือ เทพสุวรรณ, ม.ล. “หัวใจของวรรณคดีไทย” ใน **วรรณไวทยาการ (วรรณคดี)**.
พิมพ์ครั้งที่ ๒ . กรุงเทพฯ : โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, สมาคม
สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๒๐.
- ประทีป เหมือนนิล. **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, ๒๕๑๙.
- พระคลัง (หน), เจ้าพระยา. **สามก๊ก เล่ม 2**. พระนคร : ศิลปาบรรณาการ, ๒๕๑๕.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ :
นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชันส์, ๒๕๔๖
- วรรณกรรม**. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก [https:// iam.hunsa.com](https://iam.hunsa.com) , ๒๕๕๘.

วรรณกรรม. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก [https:// http:// th.wikipedia.org/wiki](https://th.wikipedia.org/wiki) , ๒๕๕๘.

วรรณกรรม. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก [https:// http:// knowledge.eduzones.com](https://http://knowledge.eduzones.com),
๒๕๕๘.

วรรณไว พันธ์ทัย. สามก๊ก ฉบับแปลใหม่. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ, ๒๕๕๔.

วันทนา คันธสร. สามก๊ก. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก
<http://teacherwanthana.blogspot.com>, ๒๕๕๘.

วิกิพีเดีย. สามก๊ก. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/1>, ๒๕๕๘.

สมพร มั่นตสุตร. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๕.

สามก๊ก. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://writer.dek-d.com/writer/story/>, ๒๕๕๘.

สามก๊ก. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://www.bloggang.com/viewdiary>, ๒๕๕๘.

สามก๊ก. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki>, ๒๕๕๘.

สามก๊ก. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/sanguoth>, ๒๕๕๘.

สิทธิธา พิณีภูวดล และคณะ. การเขียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๑๖.

สุนันท์ พวงพุ่ม. การศึกษาสารของผู้ประพันธ์สามก๊กฉบับต่าง ๆ ในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๒๘.

สุภา พักช่อง. วรรณคดีไทยก่อนรับอิทธิพลจากตะวันตก. กรุงเทพฯ : หน่วยงานศึกษานิตเทศก์
กรมการฝึกหัดครู, ๒๕๓๐.

เสฐียรโกเศศ. การศึกษาวรรณคดีในแง่วรรณศิลป์. พระนคร : บรรณาการ, ๒๕๑๕.

ภาคผนวก

เรื่องสามก๊ก ตอนที่ ๔๓

ขงเบ้งเอาชนะปวงปราชญ์ด้วยลิ้น โลซกไม่ฟังเสียงส่วนใหญ่

ฝ่ายโลซกอำลาเล่าปี่ เล่ากั๊ แล้วพาขงเบ้งขึ้นเรือมุ่งไปยังเมืองซีสอง ทั้งสองสนทนาหารื้อกันในเรื่อง

โลซกบอกขงเบ้งว่า “เมื่อท่านพบท่านแม่ทัพซุนกวน ขออย่าพูดความจริงว่าโจโฉมีทหารมากมายก่ายกอง”

ขงเบ้งตอบว่า “ข้อนั้นท่านอย่ากังวลเลย ข้าพเจ้าเตรียมคำพูดไว้เรียบร้อยแล้ว”

ครั้นเรือถึงฝั่งซีสอง โลซกเชิญขงเบ้งขึ้นไปพัก ณ เรือนรับรอง แล้วรีบเข้าไปหาซุนกวน

ขณะนั้นซุนกวนกำลังประชุมขุนนางฝ่ายบุนบู้อยู่ ครั้นแจ้งว่าโลซกกลับมาถึงแล้ว ก็ให้หาตัวเข้ามาถามว่า “ท่านไปสืบข่าวเมืองกังแฮได้ความประการใดบ้าง”

โลซกตอบว่า “ข้าพเจ้ารู้อะไรมาหลายอย่าง ขอเวลาให้ข้าพเจ้าจัดทำรายงานสักเล็กน้อยก่อนเถิด”

ซุนกวนจึงเอาสาส์นของโจโฉคลีให้โลซกดู แล้วว่า “เมื่อวานนี้โจโฉให้คนถือสาส์นฉบับนี้มาหาเรา เราจึงปรึกษาหาเรื่องกันในเรื่องนี้”

โลซกรับสาส์นนั้นมาก่อน ความว่า “ข้าพเจ้าได้รับพระราชโองการให้ยกทัพมากำจัดอริราชศัตรูทางใต้ เวลานี้ได้กำจัดเล่าจ้องแล้ว อาณาประชาราษฎร์ทั้งปวงมีความชื่นชมยินดี เข้ามาสวามิภักดิ์ด้วยข้าพเจ้าเป็นอันมาก บัดนี้ข้าพเจ้ายกทหารผู้แก่แล้วกล้าจำนวนร้อยหมื่น นายทหารหลายพันมาถึงนี้แล้ว ใครจะขอเชิญท่านออกมาเล่นป่า ณ แดนเมืองกังแฮ เพื่อพบปะปรึกษาช่วยกันคิดอ่านกำจัดเล่าปี่เสีย แล้วเราทั้งสองฝ่ายจะได้แบ่งดินแดนกันใหญ่ และทำสัตย์สาบานเป็นมิตรกันตลอดไป หวังว่าท่านคงจะไม่ทำให้ข้าพเจ้าผิดหวังเป็นแน่ ขอได้โปรดตอบให้ข้าพเจ้าทราบโดยด่วนด้วย”

โลซกอ่านจบแล้วถามว่า “ท่านตัดสินใจตกลงอย่างไร”

ขุนกวนตอบว่า “ข้าพเจ้ายังไม่ได้ปลงใจอย่างใดเลย”

เตียวเจียวจึงว่า “โจโฉมีทหารนับร้อยหมื่น ถูกรับสั่งพระเจ้าเหี้ยนเต้มาว่าปรารถนาจะปราบสี่ทิศไว้ในอำนาจซึ่งเราจะต้านทานนั้นหาควรไม่ อานุภาพที่ฝ่ายเราจะต้านโจโฉไว้ได้บ้างก็มีเพียงแม่น้ำฉางเจียงซึ่งเราคงจะต้านทางไว้มิได้ ข้าพเจ้าเห็นว่าเราจงอ่อนน้อมต่อโจโฉดีกว่า อาณาประชาราษฎร์ทั้งปวงจะได้มีความสงบสันติสุขสืบไป”

บรรดาที่ปรึกษาทั้งปวงก็พร้อมกันพูดว่า “ท่านเตียวเจียวได้ตั้งฟ้าประกาศิต”

ขุนกวนได้ฟังดังนั้นก็นิ่งอยู่ มิได้ปริปากว่าประการใด

เตียวเจียวพูดต่อไปว่า “ขอท่านเจ้านายอย่าลึงเลใจอยู่เลย หากเราอ่อนน้อมต่อโจโฉ อาณาประชาราษฎร์แห่งแคว้นแคว้นจะออกของเรานี้จะอยู่เย็นเป็นสุขหัวเมืองทั้งหกของเราก็จะคงอยู่กับเราต่อไป ”

ขุนกวนคอดก มิได้เอ่ยปากว่าประการใด สักครู่หนึ่งจึงลุกเดินเข้าไปเปลี่ยนเสื้อที่ห้องใน โลซกเดินตามหลังเข้าไป

ขุนกวนรู้ว่าโลซกคงอยากจะพูดอะไรสักอย่างหนึ่งจึงเอามือจับแขนโลซกแล้วถามว่า “ท่านจะคิดอ่านประการใด”

โลซกพูดว่า “คำแนะนำของพวกที่ปรึกษาเมื่อ kini คงจะทำให้ท่านขุนพลวุ่นวายใจยิ่งนัก ซึ่งพวกเขาอยากจะอ่อนน้อมยอมสวามิภักดิ์ต่อโจโฉนั้น พวกเขาอยากจะทำก็ทำได้ แต่ท่านขุนพลจะทำเช่นนั้นไม่ได้”

ขุนกวนถามว่า “ไฉนท่านจึงพูดเช่นนั้น”

โลซกตอบว่า “ถ้าคนธรรมดาสามัญยอมอ่อนน้อมต่อโจโฉ ก็คงจะได้กลับไปอยู่บ้านสบายๆ หรือได้กินตำแหน่งหน้าที่ตามเดิม ส่วนท่านนั้นเมื่อยอมอ่อนน้อมต่อโจโฉแล้ว ท่านคิดจะไป

อยู่ที่แห่งใดจึงจะมีความสุข อย่างดีก็จะได้บรรดาศักดิ์ไม่เกินพระยา รถประจำตำแหน่งก็จะมีแต่เพียงคันเดียว ม้าขี่ก็จะมีตัวเดียว ป่าวไพร่ตามหลังก็มีเพียงไม่กี่คน ท่านจะนั่งหันหน้าไปทางทิศใดเหมือนท่านเป็นใหญ่แก่ตัวท่านเองได้หรือ อันว่าคนทั้งปวงนั้นล้วนแต่คิดเห็นแต่ประโยชน์สุขส่วนตัวเป็นที่ตั้ง ขอท่านอย่าได้ฟังเลย จงเตรียมการสู้ศึกใหญ่โดยเร็วเถิด”

ขุนกวนถอนใจใหญ่แล้วว่า “เราฟังถ้อยคำของบรรดาที่ปรึกษาทั้งปวงแล้วรู้สึกผิดคดียิ่งนัก ก็มีแต่คำของท่านเท่านั้นที่ถูกต้องใจเรา ฟ้าประทานโชคให้แก่เราโดยแท้ แต่ทว่าขณะนี้โจโฉได้ทหารอ้วนเสี้ยวไว้เป็นกำลังมาก และเมื่อเร็วๆ นี้ยังได้ทหารเกงจิ๋วมาเพิ่มเข้าอีก จึงเกรงว่ากำลังของเราจะต้านทานกำลังอันมโหฬารของข้าศึกไม่ได้”

โลซกจึงว่า “ข้าพเจ้าไปเมืองกังแฮได้ตัวจูกัดเหลียง น้องชายจูกัดกิ้นมาที่นี่ด้วยแล้ว เจ้านายจะถามสืบสืบหาบางจากจูกัดเหลียงได้ทั้งสิ้น”

ขุนกวนดีใจถามว่า “ท่านอาจารย์ยกหลงมาที่นี่แล้วหรือ”

โลซกตอบว่า “มาแล้ว ขณะนี้กำลังพักผ่อนอยู่ที่เรือนรับรอง”

ขุนกวนจึงว่า “เวลานี้ก็ค่ำแล้ว อย่าเพิ่งให้ท่านอาจารย์มาพบเลย ทูเอาไว้พรุ่งนี้เราจะเรียกขุนนางฝ่ายบู๊ฝ่ายบู้มาประชุมพร้อมกัน แล้วจะได้ดูว่าใครเป็นวีรชนแห่งกังตั้งที่แท้จริง แล้วจึงค่อยปรึกษาหารือกันต่อไป”

โลซกรับคำแล้วอำลาไป

รุ่งขึ้น โลซกไปพบขงเบ้งที่เรือนรับรอง แล้วกำชับขงเบ้งอีกว่า “วันนี้ท่านพบกับนายข้าพเจ้า ขออย่าเพิ่งแพร่งพรายว่าโจโฉมีทหารมากมายเป็นอันขาด”

ขงเบ้งหัวเราะแล้วว่า “ข้าพเจ้าจะแบ่งรับแบ่งสู้ดูท่าที่ให้เหมาะ จะไม่ให้เสียท่าเป็นอันขาด”

โลซกจึงพาขงเบ้งมาหาขุนกวน พอมาถึงห้องพระโรง แลเห็นเดี่ยวเจียวกับกู่เอ็งและขุน

นางฝ่ายบุ๋นฝ่ายบู๊อีกยี่สิบกว่าคน สวมหมวกยศทรงสูง คาครัดพัสดรีใหญ่ แต่งเครื่องแบบเต็มยศ นั่งอยู่พร้อมหน้า ขงเบ้งก็เข้าไปกระทำคำนับตามประเพณี ถามชื่อแซ่ของแต่ละท่าน แล้วเข้านั่งในที่นั่งของแขกเมือง

เตียวเจียวเห็นขงเบ้งรูปร่างสง่า แต่งตัวเรียบร้อยน่าดู นึกคาดหมายว่าขงเบ้งจะต้องมาเจรจาเพื่อเกลี้ยกล่อมกังตั้งเป็นแน่ จึงเจรจาทันทีลองเชิงขึ้นว่า “ข้าพเจ้าชื่อเตียวเจียว เป็นขุนนางทหารปลายแถวในกังตั้ง ได้ยินกิตติศัพท์ท่านอาจารย์อยู่ที่เมืองหลงจงมานานแล้ว มีสติปัญญาสามารถประหนึ่งอาจารย์ชวันตังและงักเย ท่านเองเคยกล่าวถึงตัวเช่นนี้จริงหรือไม่”

ขงเบ้งตอบว่า “จริง บางเวลาข้าพเจ้าก็พูดเล่นๆ เหมือนกัน”

เตียวเจียวถามต่อไปว่า “เมื่อไม่นานมานี้ ข้าพเจ้าได้ยินว่าเล่าปี่อุตสาห์ไปเชิญท่านที่บ้านถึงสามครั้ง จึงได้ตัวท่านมา เมื่อได้มาแล้ว ก็มีความยินดีประหนึ่งปลาได้น้ำ เลยคิดจะเข้าครองเกงจิว และชงหยงให้สิ้น แต่ปรากฏว่าทุกวันนี้ดินแดนนั้นกลับตกไปอยู่ในมือของโจโฉเสียแล้ว ท่านมีความรู้สึกเป็นประการใด”

ขงเบ้งได้ฟังดังนั้น คิดในใจว่า “อันเตียวเจียวผู้นี้เป็นที่ปรึกษามือเอกของขุนกวนถ้า แม้นมิได้ตอบให้จำนนแก่ถ้อยคำเสียแต่บัดนี้ ที่ไหนจะเจรจาทันทีกับขุนกวนให้สำเร็จได้”

ขงเบ้งจึงตอบว่า “ซึ่งจะคิดการเอาแผ่นดินหันมาไว้ในอำนาจนั้นง่ายนักตั้งพลิกมือ แต่ทว่าเล่าปี่นายของข้าพเจ้าเป็นคนถือสัตย์ไม่ปรารถนาจะชิงสมบัติของตระกูลเดียวกัน จึงพยายามบ้ายเบี่ยงที่จะรับแผ่นดินเกงจิวไว้ ฝ่ายเล่าจ้งซึ่งเป็นบุตรที่โง่เขลา เอาแต่เชื่อถ้อยคำคนหลอกลวงก็ลอบยกเมืองให้โจโฉ โจโฉจึงมีใจกำเริบกระทำกรอันบ้าคลั่งมาได้ถึงเพียงนี้ ทุกวันนี้เจ้านายของข้าพเจ้าตั้งทัพอยู่ที่เมืองกังแฮ กำลังเตรียมการอันสำคัญแสนวิเศษซึ่งยากที่คนทั้งปวงจะหยั่งรู้ได้

เตียวเจียวจึงว่า “ซึ่งหากการเป็นเช่นว่านี้จริง คำพูดและการกระทำของท่านก็ไม่ตรงกัน ท่านเปรียบตัวเองเป็นชวันตังและงักเย แต่เมื่อครั้งโน้นชวันตังทำนุบำรุงพระเจ้าจิ๋วหนังกังให้สามารถ

ปกครองบรรดาขุนนางทั้งปวงและควบคุมความสงบเรียบร้อยทั่วทั้งใต้ฟ้าได้ และงักเยก็เข้าช่วยปกครองแคว้นเอี้ยนที่อ่อนแอ ให้สามารถรบพุ่งเอาหัวเมืองของแคว้นเจมาได้ถึงเจ็ดสิบกว่าหัวเมือง บุคคลทั้งสองนี้เป็นผู้มีสติปัญญาล้ำเลิศในยุคนั้นจริงๆ แต่ท่านอาจารย์ฮกหลงเอาแต่นั่งกอดเข้าหัวเราะชมจันทร์อยู่แต่ในกระท่อม เล่าปีเอาท่านมาร่วมการเพื่อหวังจะมีความเจริญรุ่งเรืองสามารถกำจัดภัยพิบัติต่างๆ ให้หมดสิ้นไปด้วยกำลังสติปัญญาของท่าน เมื่อครั้งเล่าปียังมิได้เชิญท่านมาร่วมการนั้น ก็สามารถครอบครองแผ่นดิน ตั้งบ้านเมืองเป็นสุขอยู่ได้ มาบัดนี้ได้ตัวท่านมาราชฎรทั้งปวงก็ล้วนหวังจะได้ความสุขความเจริญจากท่าน แม้เด็กสูงเพียงสามฉือ ก็ยังพูดว่าเสื่อออกปึกแล้วราชวงศ์หั้นจะต้องกลับรุ่งโรจน์ขึ้นอีกวาระหนึ่ง พวกแซ่โจจะต้องฟังพินาศไป ขุนนานเก่าๆ และนักพรตในป่าต่างก็เบิ่งตาคอยดู นึกว่าท่านจะมากวาดเมฆหมอกอันดำทะมึนให้เหือดหายไปจากท้องฟ้าได้พอให้แสงหน้ามองเห็นแสงอันแจ่มกระจ่างของพระอาทิตย์และพระจันทร์ นึกว่าราชฎรจะพ้นจากอัคคีภัยและอุทกภัยมีแต่ความสุขสมบูรณ์บ้านเมืองตั้งแต่บัดนี้แต่ไฉนนับแต่ท่านมาร่วมราชการแล้วพอทัพโจโดยกมา กลับทิ้งเสื่อเกราะและศัสตราวุธเตลิดหนีหัวซุกหัวซุน แม้เบื่องบนก็ไม่สามารถจะทดแทนคุณของเล่าเปียวให้อำณาประชาราษฎร์อยู่เป็นสุขได้ และเบื่องล่างก็ไม่สามารถจะช่วยรักษาแผ่นดินซึ่งมีอยู่แต่เดิมไว้ได้ด้วย จำต้องทิ้งอำเภอลินเอี้ยเตลิดหนีไปเมืองอ้วนเสี้ยว ต้องเสียทัพที่เมืองตงหยงเตลิดหนีไปปากน้ำกัวแฮ แทบจะหาแผ่นดินอยู่ไม่ได้ นับแต่เล่าปีได้ตัวท่านมา สถานการณ์กลับสู้แต่ก่อนมิได้ อย่างนี้สมกับที่ท่านจะเป็นขวันตั้งและงักเยหรือคำพูดของข้าพเจ้าผู้โง่เขลาอาจจะตรงไปตรงมาเกินไป ขอท่านอย่าได้ถือโทษเลย”

ขงเบ้งได้ฟังดังนั้นก็หึงเราะก๊าก แล้วว่า “อันนกออินทรีมีกำลังบินได้ถึงหมื่นลี้แล้วไฉนนกอื่นๆ จะสามารถบินสู้ได้ เสมือนหนึ่งคนใช้หนักร่างกายกำลังอ่อนเพลียก่อนอื่นก็ต้องให้ดื่มน้ำกินอาหารอ่อนๆ และใช้ยาอ่อนๆ ประคองให้ร่างกายที่อ่อนแอค่อยๆ มีกำลังต้านทานขึ้นมา แล้วจึงค่อยเปลี่ยนมาเป็นอาหารเนื้อสัตว์บำรุงและใช้ยาแรงรักษาค่อยๆ รักษาไปเช่นนั้น คนใช้ก็จะหายเป็นปกติ

ได้หากเราไม่ค่อยให้ร่างกายค่อยกระตือรือร้นมาก่อน แล้วมุ่งแต่จะใช้ยาที่มีฤทธิ์แรงกล้ารักษา
 ถ่ายเดียวจะให้ค่อยๆเลาหายเป็นปกติ นั้น เห็นทีจะยาก อันเล่าปี่นายของข้าพเจ้าเมื่อเสียที่แก๊งโจที่
 เมืองยี่หล่า ต้องมาพักพิงเล่าเหลียวอยู่นั้น มีกำลังทหารอยู่ไม่ถึงพัน มีทหารเอกอยู่เพียงสามคน คือ
 กวนอู เตียวหุยและจูล่งเท่านั้นเหมือนดังคนไข้หนักร่างกายอ่อนปวกเปียก แลซึ่งเล่าปี่มาตั้งอยู่ ณ
 อำเภอลินเฉียนนั้น ที่นั่นเป็นอำเภอเล็กๆ อยู่บนเขาผู้คนเบาบาง ข้าวปลาอาหารก็น้อยหวังเพียงเป็นที่
 พักพิงชั่วคราวเท่านั้น ขุนพลผู้เป็นใหญ่จะนั่งอยู่รักษาเมืองอย่างนี้ตลอดไปอย่างไรได้ ถึงแม้ว่ากำลัง
 ทหารของเราจะน้อย เมืองก็ไม่มั่นคง ทหารก็ไม่ชำนาญไม่ชำนาญการรบ และเสบียงอาหารมีแต่ขาด
 แคลนในวันในพุ่มก็ตามที แต่เรายังสามารถเผาทัพโจโฉพินาศลงได้ที่ทุ่งพุกบอง และไขน้ำในแม่น้ำ
 แปะโหยยี่ทัพโจโฉเสียทั้งหมด ทำให้แฮหัวตุ้นและโจหยินทหารเอกของโจโฉออกสั่งขวัญบินไปตามๆ
 กันหมด อันกลศึกของขวันต่งและกักเยนะหรือจะเทียบเท่ากลศึกของเรานี้ ส่วนกรณีเล่าจ๋องเข้ายอม
 สวามิภักดิ์ต่อโจโฉ ก็เป็นการแอบกระทำให้โดยเล่าปี่ไม่รู้เรื่องและนายของเราก็ไม่ยอมที่จะเข้าชิงบ้าน
 ชิงเมืองจากคนแฉ่เดียวกัน ความซื่อสัตย์ของนายเรานั้นใหญ่หลวงนัก ซึ่งเราต้องเสียเมืองตงหยงไปก็
 ด้วยความเป็นห่วงประชาชนเรื่อนแสน ที่อพยพติดตามมาด้วย ต้องคอยช่วยเป็นธุระประคับประคองผู้
 เฒ่าและผู้เยาว์มาตลอดมิได้ทอดทิ้งเลย วันหนึ่งเดินทางได้เพียงสิบสี่เท่านั้นใครจะนึกว่าตลอดฝั่งมา
 เมืองกังเหลงได้ จิตใจร่วมทุกข์ร่วมสุขร่วมชนะกำลังมากมิได้ การแพ้นะยอมเป็นธรรมดาของการ
 สงคราม แม้เมื่อครั้งโบราณพระเจ้าหั่นโกโจ ทำศึกยังพ่ายแพ้แก่พระเจ้าฉ้อป้าอ่องเป็นหลายครั้ง แต่
 ในที่สุดก็พิชิตเข้าศึกได้สำเร็จที่เมืองกายเซีย ด้วยกลศึกอันล้าลึกของฮั่นสิน อันฮั่นสินนั้นรับราชการ
 อยู่ด้วยพระเจ้าหั่นโกโจเป็นเวลาช้านาน แต่เดิมมาก็ไม่เคยเอาชนะเข้าศึกได้เลย แต่ด้วยความเป็นผู้
 หลักผู้ใหญ่ ช่วยทำนุบำรุงบ้านเมืองให้เข้มแข็งมั่นคง จึงเกิดผล ผิดกับคนซึ่งดีแต่คุยโอ้อวดวางท่า
 ใหญ่โต หลอกลวงคนนั่งพูดฮีนเพื่อนี้กว่าไม่มีใครรู้ทัน พอเผชิญภัยเหตุการณ์คับขันก็เสียสติ ไม่มีใคร
 กล้าออกหน้าเลยสักคน จนเป็นที่เย้ยหยันทั่วกันทั้งใต้ฟ้าเช่นนี้แล”

คำพูดของขงเบ้งทำให้เตียวเจียวไม่กล้าตอบโต้แม้แต่คำเดียว

ขุนนางผู้ใหญ่คนหนึ่งที่นั่งอยู่ ณ ที่นั้นจึงตั้งคำถามแกขงเบ้งขึ้นว่า “ทุกวันนี้โจโฉมีกำลังทหารนับร้อยหมื่น มีขุนทัพนับพัน ประดุจตั้งมังกรอาละวาดเสีย จะเข้ากลืนกินเมืองกังแฮ ท่านจะแก้ไขประการใดได้”

ขงเบ้งหันไปดูผู้ถามผู้นั้นคืออีหวน

ขงเบ้งจึงตอบว่า “โจโฉได้ทหารมดของอ้วนเสี้ยว และทหารสำสอนของเล่าเปียวมาเป็นกำลัง ต่อให้มีถึงร้อยหมื่นก็ไม่เห็นจะน่าเกรงขามอะไรเลย”

อีหวนหัวเราะเยาะแล้วว่า “ซึ่งทหารแตกทัพที่เมืองตงหยง ต้องหนีไปซุกหัวอยู่ที่ปากแม่น้ำกังแฮ แล้วเที่ยวอ้อนวอนขอให้ผู้อื่นช่วยเหลือเช่นนี้ จะพูดไปไยว่าทหารร้อยหมื่นไม่น่าเกรงขามพูดอย่างนี้ใครจะเชื่อ”

ขงเบ้งตอบว่า “ท่านเล่าปี่มีทหารซึ่งจงรักภักดีอยู่เพียงจำนวนพัน ไฉนจะต้านทัพนับร้อยหมื่นได้ในทันใด ซึ่งเราย้ายมาอยู่ที่ปากน้ำกังแฮ ก็เพื่อรอคอยจังหวะ ทุกวันนี้กังตั้งมีทหารฝีมือดีมากมาย เสบียงอาหารก็เพียบพร้อมบริบูรณ์ ทั้งยังมีแม่น้ำแยงซีเคียงขวางกั้นมั่นคงอยู่ แต่ถึงกระนั้น ก็ยังมีคนคิดอ่านให้นายของตนไปคุกเข่ายอมสวามิภักดิ์ต่ออ้ายมหาโจรเสียแล้ว หามีความละอายใดๆ ภายในใต้ฟ้านี้เลย เมื่อเทียบกันแล้ว จะเห็นได้ว่าเล่าปี่นายเราไม่เคยหวาดหวั่นอ้ายโจรโจโฉอย่างพวกท่าน”

อีหวนได้ฟังดังนั้นก็อึ้งอยู่ ขุนนางผู้ใหญ่อีกคนหนึ่งที่นั่งอยู่ ณ ที่นั้นจึงถามขึ้นว่า “นี่ท่านไปลอกคำพูดของเตียวอี้กับโซจิ้ว มาเกลี้ยกล่อมชาวเมืองง่อดะวันออก ให้ตกลงปลงใจกับท่านนั้นหรือ”

ขงเบ้งหันหน้าไปดู เห็นผู้พูดคือโปเจ้า จึงตอบว่า “ท่านรู้แต่เพียงว่าโซจินกับเตียวอี้พูดเก่งเท่านั้น แต่หารู้ถึงสติปัญญาความสามารถของท่านทั้งสองนั้นว่ายอดเยี่ยมอย่างใดไม่ อันโซจินนั้นมี

สติปัญญาสามารถว่าราชการถึงหกหัวเมือง ส่วนเดียวก็กู้ราชวงศ์จิ้นไว้ได้ถึงสองครั้ง ทั้งสองท่าน มีสติปัญญาบำรุงรักษาบ้านเมืองของตนได้จริงๆ ผิดกับคนซี้ซลาด ซึ่งกลัวคนเก่งก็กลั่นแกล้งคนอ่อนแอ กลัวจะถูกมัดก็รีบหลบคมกระบี่ พวกท่านนี้เพียงแต่ได้ยิวาจาหลอกลวงของโจโฉ ก็กลัวตัวสั้นยอมสาวมิภักดีเสียแล้วยังจะมีหน้าหัวเราะเยาะไซ้จิ้นกับเตียงยี่อีกหรือ”

โปเจาโดนโต้เข้านี้ ก็หุบปากนิ่งไม่กล้าพูดต่อไป

ขุนนางผู้ใหญ่อีกคนหนึ่งจึงถามว่า “อันโจโฉนั้น ท่านรู้หรือไม่ว่าเป็นใคร”

ขงเบ้งหันไปดูผู้ตั้งปัญหา บุคคลผู้นั้นคือซีหอง จึงตอบไปว่า “อ้ายโจโฉนะ หรือก็คืออ้ายจอมโจรปล้นราชบัลลังก์ ท่านจะถามไปไย”

ซีหองค้ำว่า “ท่านพูดเช่นนี้มีขอบเลย อันราชวงศ์หันตั้งมาจนถึงทุกวันนี้ฟ้าจะสิ้นอยู่แล้ว ท่านโจโฉครองได้ฟ้าถึงสองในสามส่วน อาณาประชาราษฎร์มีความนิยมยินดีสนับสนุน ท่านเล่าปี่มิได้แจ้งในข้อเท็จจริง หาญจะสู้กับกำลังอันแข็งแกร่งก็เสมือนเอาไข่ไปกระทบหิน จะไม่ฉิบหายพ่ายแพ้อย่างไรได้เล่า”

ขงเบ้งตอบด้วยน้ำเสียงเคร่งเครียดว่า “โฉนท่านจึงกล่าวถ้อยคำแสดงความไม่รู้คุณพ่อไม่รู้คุณเจ้านาย คนเราเกิดมาชาติหนึ่ง ความกตัญญูรู้คุณคนเป็นทุนแห่งความเจริญแก่ตัวโดยแท้ ท่านเป็นขุนนางในราชวงศ์หัน เมื่อเห็นใครไม่จงรักภักดีต่อเจ้านาย ชอบที่จะช่วยกันขจัดมันออกไป จึงจะเห็นผู้ทรงไว้ซึ่งคุณธรรมอันล้ำเลิศของขุนนาง อันบรรพบุรุษของอ้ายโจโฉและตัวอ้ายโจโฉเองได้ดีมีวาสนามากก็ด้วยราชวงศ์หันซุบเลี้ยงทั้งสิ้น แต่มันหาได้คิดสนองพระเดชพระคุณแต่อย่างใดไม่ ยังกลับคิดคดทรยศเสียอีก ใครๆ ในใต้ฟ้าล้วนเจ็บแค้นกันทุกคน ท่านสีกลับสนับสนุนอ้ายศัตรูของแผ่นดินเช่นนี้ ช่างสมกับเป็นคนไม่รู้จักคุณพ่อคุณเจ้านายโดยแท้ ถ้อยคำเช่นนี้ขอท่านอย่านำมาเจรจาเลย ข้าพเจ้ามิขอฟังอีก”

ซีหองอดสูใจยิ่งนัก ไม่กล้าโต้ตอบประการใดต่อไป

ขุนนางผู้ใหญ่อีกคนหนึ่งจึงพูดกับขงเบ้งว่า "ถึงแม้ว่าโจโฉจะอ้างรับสั่งองค์เทพบุตร บังคับบัญชาขุนนางทั้งปวงก็ตาม แต่ท่านอย่าลืมว่าโจโฉนั้นเป็นเชื้อสายของโจโฉผู้เป็นอัครมหาเสนาบดีในแผ่นดินก่อน ส่วนเล่าปี่นั้นซึ่งอ้างตนว่าเป็นผู้จริงแต่ว่าตระกูลของเล่าปี่นี้เป็นคนอนาถาทอเสื่อและถักเกือกฟางขายยังชีพ ควรหรือคนอย่างเล่าปี่จะพระนงองอาจต่อกรกับโจโฉ"

ขงเบ้งหันไปยังผู้พูด ก็เห็นลกเจ๊ก จึงหัวเราะพลางเหยี้ยวว่า "ท่านนี้หรือชื่อว่าลกเจ๊ก ที่ขโมยส้มใส่กระเป๋าทอนเข้าไปนั่งอยู่ในหมู่แขกของอ้วนสุต นั่งลงเถิดเราจะเจรจาด้วย อันอ้ายโจโฉนั้นเป็นผู้สืบเชื้อสายจากโจโฉ อัครมหาเสนาบดีก็ตามที่แต่ก็เป็นขุนนางในราชวงศ์หั่น ทุกวันนี้อ้ายโจโฉวางอำนาจบาตรใหญ่ข่มเหงคะเนงร้ายเจ้านาย ไม่รู้คุณคน จึงเท่ากับทำลายเกียรติคุณและทำความเสื่อมเสียให้แก่บรรพบุรุษของตน เป็นขุนนางที่น่าภัยพิบัติมาสู่ราชวงศ์หั่น เป็นลูกโจรแห่งตระกูลโจ ส่วนท่านเล่าปี่นั้น เป็นเสมือนหนึ่งกระเพาะขององค์ฮองเต้ ฮองเต้องค์ปัจจุบันพระราชทานฐานันดรศักดิ์ให้ตามศักดิ์ของแซ่ ไฉนท่านจึงบังอาจพูดว่า ไม่มีหลักฐานพยานอันใดเล่า อันพระเจ้าหั่นโกโจ ซึ่งเป็นปฐมบรมกษัตริย์นั้นเล่า ก็เป็นใครมาจากไหน ที่แรกก็เป็นแต่เพียงนายคนคนหนึ่ง ในที่สุดก็กลายเป็นผู้มีอำนาจยิ่งใหญ่ในใต้ฟ้า ไฉนท่านจึงเห็นว่าอ้ายทอเสื่อและถักเกือกฟางขาย เป็นของน่าละอายไปเล่า ความคิดอย่างเด็กไร้เดียงสาของท่านนั้นไม่เหมาะสมที่จะอาจเอื้อมมาพูดจากับปวงปราชญ์ผู้ทรงความรู้สูงได้เลย"

ลกเจ๊กก็มีกล้ำปรีปากอันใดอีกต่อไปได้

ขุนนางผู้ใหญ่คนหนึ่งจึงพูดขึ้นบ้างว่า "คำพูดของท่านล้วนโอหังบังอาจเถียงไปข้างๆ คุณๆ ไม่มีเหตุผล หากครั้นที่จะต้องพูดจาอะไรกันต่อไปอีกไม่ แต่ข้าพเจ้าขอถามสักคำว่าท่านศึกษาเล่าเรียนมาจากคัมภีร์อะไร"

ขงเบ้งมองไปที่ผู้พูด เห็นเหยี่ยมจั่นก็ตอบว่า "คนที่ต้องพลิกตำราเก็บเอาถ้อยคำมาเจรจาพาทินั้น เป็นปราชญ์แท้ คนอย่างนี้จะทำการใหญ่ได้อย่างไร ในสมัยโบราณ อีหยังซึ่งเป็น

ชานาในแคว้นจิว เกียงจูแหยชาวประมงในแม่น้ำเว่ยเดียวเหลียง ต้นเป้ง เตงหยูและเกิ่นเยียน เหล่านี้ล้วนเป็นผู้มีความสามารถในการบริหารราชอาณาจักร ข้าพเจ้าไม่เคยได้ยินว่าท่านเหล่านี้ศึกษาเล่าเรียนจากคัมภีร์เล่มใด ไม่เคยเอาตำราเล่มใดมาทางดู มิได้หมกมุ่นอยู่แต่แทนฝนหมึกกับพู่กันคอยตบแต่งถ้อยคำให้ไพเราะเสนาะหูเสียเวลาเปล่าๆ มิใช่หรือ”

เหยียมจุ่นได้ฟังดังนั้นก็คอดก ไม่กล้าปริปากโต้ตอบประการใด

ขุนนางผู้ใหญ่อีกคนหนึ่งจึงพูดขึ้นบ้างว่า "ท่านนี้พูดจาใหญ่โตโอหังนัก แต่ก็พิสูจน์ไม่ได้ว่าได้ร่ำเรียนมีภูมิรู้จริงๆ สักแค่ไหน เกรงว่าบรรดาปราชญ์ทั้งหลายจะเย้ยหยันเอาเปล่าๆ"

ขงเบ้งแลไป ผู้พูดคือเตียตก ชาวเมืองยี่หล่า จึงโต้ไปว่า "อันผู้เป็นปราชญ์นั้นมีทั้งปราชญ์ดีและปราชญ์สกุล ปราชญ์ดีย่อมมีความจงรักภักดีต่อเจ้านายและบ้านเมืองของตน รักความเป็นธรรม ชังความชั่ว ตั้งหน้าทำนุบำรุงประชาชนของตนให้มีความสุขความเจริญ ทิ้งไว้ซึ่งชื่อเสียงเกียรติคุณ ให้ปรากฏชั่วลูกชั่วหลานส่วนพวกปราชญ์สกุลนั้น หมกมุ่นอยู่แต่งานขีดๆ เขียนๆ ซึ่งไร้สาระ ยามหนุ่มดีแต่แต่งกลอน ยามแก่ดีแต่แก้ตำรา ปลายปากกาสามารถขีดเขียนตัวหนังสือเป็นพันๆ ตัวแต่จะมีหัวคิดอันใดแม้แต่นิดก็หาไม่ ไม่ผิดอะไรกับหยิ่งสูงซึ่งมีชื่อเสียงโด่งดังในการขีดเขียน แต่ก็ต้องยอมอ่อนน้อมถ้อยตัวต่อหวังหมาง เพราะไม่รู้จะแก้เรื่องยุ่งยากของตัวเองได้อย่างไร ก่นแต่จะโดดตึกฆ่าตัวตาย ปราชญ์ประเภทนี้แก้เรื่องยุ่งยากของตัวเองได้อย่างไร ก่นแต่จะโดดตึกฆ่าตัวตาย ปราชญ์ประเภทนี้จึงเรียกว่า ปราชญ์สกุล ถึงจะเขียนหนังสือวันละกึ่งหมื่นตัว ก็หาประโยชน์อันใดมิได้"

เตียตกไม่สามารถตอบโต้ขงเบ้งต่อไปได้ ขุนนางทั้งปวงเห็นขงเบ้งเจรจาล่องแคล่วแกล้นกล้านัก ก็ไม่อาจสู้หน้าขงเบ้งได้

จึงเวินกับล่อถ้ง ขุนนางผู้ใหญ่อีกสองคน ซึ่งนั่งอยู่ ณ ที่นั้น อยากจะต่อปากต่อคำกับขงเบ้งอีก พลันมีชายคนหนึ่งเดินเข้ามาในที่ประชุม และพูดด้วยเสียงแสดงความโกรธว่า

“ท่านจุกัดเหลียงเป็นผู้มีสติปัญญาอดในยุคของเรา การที่พวกท่านทั้งหลายมารุมว่ากล่าวแก่ท่านนั้น หาใช่เป็นการแสดงความนับถือต่อแขกเมืองด้วยประการใดไม่ เวลานี้โจโฉยกทัพใหญ่เข้ามาประชิด ตัดแดนเมืองเราแล้ว ไฉนจึงยังไม่คิดอ่านช่วยกันป้องกันแผ่นดินขับไล่ข้าศึกออกไป ยังจะมัวทุ่มเถียง แสดงฝีปากกันอยู่เพื่อประโยชน์อันใด”

ทุกคนหันไปมองผู้พูด ผู้นั้นคือ ขุนนางผู้ใหญ่แซ่อู ชื่อกาย ชาวเมืองหลิงหลิงมีสมญานาม ว่า กงฟู ดำรงตำแหน่งเป็นพลาธิการ

อูกายพูดกับขงเบ้งว่า “ข้าพเจ้าได้ฟังคำกล่าวของท่านเห็นว่ามีคุณประโยชน์มาก และ เห็นว่าควรเจียบไว้ดีกว่า ไฉนท่านไม่เอาคำของท่านเหล่านี้ไปพูดจาด้วยนายของข้าพเจ้า มาเจรจากับ คนเหล่านี้จะได้ประโยชน์อะไร”

ขงเบ้งตอบว่า ”คนเหล่านี้หารู้ถึงสภามการณ์และหน้าที่ของตนอันควรมีต่อแผ่นดินไม่ จึง พยายามที่จะขัดขวางข้าพเจ้าโดยทุกทาง ซึ่งข้าพเจ้าไม่ตอบก็ดูกระไรอยู่”

แล้วอูกายกับโลซกเชิญขงเบ้งเข้าไปพบขุนกวนยังห้องใน ขณะเดินไปถึงประตูกลาง ก็พบกับจุกัดกิ้นพีชานขงเบ้ง ขงเบ้งกระทำคำนับ

จุกัดกิ้นพูดขึ้นว่า “น้องชายผู้ประเสริฐ มาถึงกังตั้งแล้ว ทำไมจึงไม่ไปหาพี่”

ขงเบ้งตอบว่า “ขณะนี้น้องรับราชการอยู่กับเล่าปี่ ผู้ครองแคว้นเอ๊กจิ๋ว ซึ่งมากังตั้งครั้งนี้ก็ ด้วยข้อราชการ จำต้องเอาธุระราชการก่อนธุระส่วนตัว เมื่อธุระราชการยังไม่เสร็จสิ้นก็ไม่กล้าเอาธุระ ส่วนตัวขึ้นก่อนหน้าได้ ขอท่านพี่ได้โปรดอภัยแก่ข้าพเจ้าด้วย”

จุกัดกิ้นพูดว่า “เมื่อน้องพบท่านขุนกวนแล้ว จงมาเล่าเรื่องให้พี่ฟังด้วย”

พูดจบก็เดินจากไป

โลซกจึงกำชับขงเบ้งว่า “ที่ข้าพเจ้าพูดไว้กับท่านนั้น อย่าลืมหาเสียเป็นอันขาด”

แล้วอุยกายกับโลซกก็นำขงเบ้งพบซุนกวน ซุนกวนเห็นเช่นนั้นก็ลงจากที่นั่งมา
ต้อนรับขงเบ้ง และแสดงความคารวะเป็นอย่างสูง หลังจากกระทำคำนับกันแล้วซุนกวนเชิญให้ขงเบ้ง
นั่ง ซุนนางทั้งฝ่ายบุนฝ่ายบูยี่นเรียงรายเป็นสองแถวโลซกเข้ายืนขนานบข้างขงเบ้งเพื่อการเจรจา

ขงเบ้งนำความคารวะจากเล่าปี่บอกเล่าให้ซุนกวนทราบแล้ว ก็พินิจพิจารณาตุลัษณะ
ของซุนกวนอย่างสงบเสงี่ยม เห็นซุนกวนมีตาสีมรกต หนวดเคราสีม่วง

ขงเบ้งคิดในใจว่า “ลักษณะของท่านผู้นี้มิใช่คนธรรมดา ต้องใช้การเจรจาด้วยถ้อยคำ
รุนแรง หากใช้ถ้อยคำสุภาพจะไม่ได้ผล เราต้องคอยให้ซุนกวนเอ่ยปากก่อนจึงค่อยพูด”

เมื่อตื่นน้ำชาแล้ว ซุนกวนเอ่ยขึ้นว่า “ข้าพเจ้าได้ยินโลซกพูดถึงสติปัญญาความสามารถ
ของท่านเป็นอันมาก เป็นบุญเหลือเกินที่ได้พบท่านในวันนี้ ขอท่านจงอนุเคราะห์ให้คำสั่งสอนอันเป็น
คุณประโยชน์แก่ข้าพเจ้าด้วย”

ขงเบ้งตอบว่า “ข้าพเจ้าไม่มีสติปัญญาความสามารถอย่างนั้นดอก ซึ่งจะพระนงบังอาจ
สั่งสอนท่านนั้น หากควรไม่”

ซุนกวนพูดว่า “เมื่อเร็วๆ นี้ท่านได้ช่วยเล่าปี่กระทำศึกกับโจโฉที่ซินเอี้ยท่านคงจะต้อง
รู้กำลังทหารของโจโฉเป็นอย่างดี”

ขงเบ้งตอบว่า “กำลังทหารของเล่าปี่มีน้อย ทั้งนายทหารก็มีไม่มาก ข้าซินเอี้ยเป็นเมือง
เล็ก เสบียงอาหารขาดแคลนจะสามารถต้านทัพโจโฉนานๆ ได้อย่างดี”

ซุนกวนถามว่า “โจโฉมีกำลังทหารสักเท่าไร”

ขงเบ้งตอบว่า “ทัพที่พบก ทัพเรือและทัพม้ามีกำลังประมาณร้อยละหมื่น”

ซุนกวนถามว่า “ท่านไม่เคลือบแคลงใดๆ ในจำนวนทหารของโจโฉนั้นหรือ”

ขงเบ้งตอบว่า “ข้าพเจ้าไม่สงสัยเคลือบแคลงใจใดๆ ทั้งสิ้น เพราะเมื่อตอนโจโฉไปยัง

แคว้นกุนจิวนั้น โจโฉมีทหารกุนจิวยี่สิบหมื่น ครั้นมารบอ้วนเสี้ยวได้กจิ๋ว ก็ได้กำลังเพิ่มอีกห้าหรือหกสิบหมื่น ซ้ายยังเกลี้ยกล่อมผู้คนในแถบทุ่งราบตอนกลางได้อีกสามสี่หมื่น มาบัดนี้ยังได้กำไรทหารจากเกงจิ๋วอีกยี่สิบสามสิบหมื่น คำนวณเพียงเท่านี้ก็เกือบร้อยห้าสิบหมื่นเข้าไปแล้ว ซึ่งข้าพเจ้าบอกแต่เพียงร้อยกว่าหมื่นนั้นก็เพราะเกรงทหารกั๋งตั้งจะเสียขวัญ”

ฝ่ายโลซกอยู่เคียงข้างขงเบ้ง ได้ฟังขงเบ้งเจรจาตั้งนั้น ใบหน้าถอดสี จ้องหน้าขงเบ้งอย่างมีความหมาย ขงเบ้งแสวงเมินเสียทำเป็นไม่เห็น

ขุนกวนถามว่า “นายทหารของโจโฉมีประมาณสักเท่าใด”

ขงเบ้งจึงว่า “ในอดีตกาล เมื่อครั้งบ้านเมืองเป็นจลาจลอลหม่านใหญ่นั้น บิดาของท่านคุมทหารกั๋งตั้ง เล่าปีคุมทหารตอนใต้แม่น้ำอัน เข้าชิงความเป็นใหญ่ในใต้ฟ้ากับโจโฉ มาบัดนี้โจโฉจัดความยากลำบากอันใหญ่หลวงเสียได้ จึงอยู่ในฐานะอันดีขึ้น เมื่อเร็วๆ นี้ได้เขมือบเกงจิ๋วไว้ได้อีก แผ่อำนาจไปทั่วท้องสมุทร ได้คนดีมาช่วยมากมาย จนแทบไม่มีแผ่นดินที่จะต้องใช้อาวุธแล้ว แม้กระทั่งเล่าปี่ยังต้องแตกหนีมาอยู่ที่นี่ ขอท่านจงประมาณกำลังตัวเองเถิด หากท่านคิดว่าสามารถจะใช้กำลังทหารแคว้นง่อกและแคว้นอวตเข้าต่อสู้ต้านทานโจโฉได้ ก็จงเร่งเตรียมการโดยเร็วที่สุด หากท่านเห็นว่าสู้ไม่ได้แน่ ทำไมท่านจึงไม่ทำตามคำแนะนำของที่ปรึกษาของท่านที่ให้ถอยเกราะทิ้งทวนเสีย ผินหน้าไปทางทิศเหนือ แล้วเข้าไปกระทำค่านับโจโฉเล่า”

ขุนกวนยังมีทันจะพูดว่าประการใด ขงเบ้งก็พูดต่อไปว่า “ซึ่งท่านคิดจะไปสวามิภักดิ์ต่อโจโฉ ขณะเดียวกันก็เกรงว่าจะได้รับความอับยศอดสู แล้วเลยไม่อาจจะตัดสินตกลงใจใดๆ ในยามเช่นนี้มีทันนานจะมีภัยพิบัติมาถึงตัวท่านอย่างแน่นอน”

ขุนกวนถามว่า “ซึ่งท่านว่านี้ ถ้าเป็นความจริง เหตุไฉนเล่าปีนายของท่านจึงไม่เข้าสวามิภักดิ์ต่อโจโฉเสียแต่บัดนี้เล่า”

ขงเบ้งตอบว่า “ในอดีตกาลนานมาแล้ว เตียนทอง คนดีมีฝีมือของแคว้นเจียวมตายไว้ชื่อ

ไม่ยอมสวามิภักดิ์ต่อข้าศึก อันท่านเล่าปี่นั้น เป็นกระเพาะของราชวงศ์หั้นเป็นผู้กล้าหาญที่ใครๆ ก็ยก
ย่องยำเกรงฝีมือ ซึ่งหากกระทำการกู้แผ่นดินไม่สำเร็จก็เป็นเรื่องของฟ้าประกาศิต คนอย่างท่าน
เล่าปี่นะหรือจะยอมคุกเข่าให้คนอื่น”

คำพูดของขงเบ้งยังความโกรธให้เกิดแก่ซุนกวนอย่างที่สุด ถึงสะบัดแขนเสื้อไปมา พलग
ลุกขึ้นเดินเข้าไปเสียดข้างใน ซุนนางทั้งปวงเห็นเช่นนั้นก็อึ้งให้แก่กันแล้วแยกย้ายกันกลับ

โลซกโมโห พุดกับขงเบ้งว่า “ทำไมท่านพุดจาประสาเช่นนั้นออกมา นี่เคราะห์ดีที่นายของ
ข้าพเจ้าเป็นคนมีจิตใจกว้างขวาง จึงมิได้ด่าใส่หน้าท่าน คำพุดของท่านนี้ดูหมิ่นเหยียดหยามนายของ
ข้าพเจ้าโดยแท้”

ขงเบ้งแหงนหน้าหัวเราะแล้วว่า “ทำไมนายท่านจึงเป็นคนเจ้าอารมณ์ วู่วามถึงเพียงนี้
ข้าพเจ้ามีอุบายที่จะปราบโจโฉอยู่แล้ว แต่นายของท่านไม่ถาม และข้าพเจ้าจะพุดขึ้นอย่างไร”

โลซกกล่าวว่า “หากท่านมีอุบายที่วิเศษจริงแล้ว ข้าพเจ้าก็จะไปขอร้องให้นายของ
ข้าพเจ้ามาถามท่าน”

ขงเบ้งตอบว่า “อันที่พร้อยหมื่นของโจโฉนั้น ข้าพเจ้าตีค่าเสมือนฝูงมดเท่านั้นเอง เพียง
ข้าพเจ้ายกมือขึ้นเท่านั้นมันก็จะพินาศย่อยยับไปในทันที”

โลซกได้ฟังดังนั้น ก็เดินเข้าไปหาซุนกวนยังห้องใน ซุนกวนกำลังแค้นขงเบ้งอยู่จึงพุด
กับโลซกว่า “อ้ายขงเบ้งมันหยามข้าพเจ้ามากเกินไป”

โลซกจึงว่า “ข้าพเจ้าได้ต่อว่าขงเบ้งแล้ว แต่ขงเบ้งกลับหัวเราะ และพุดว่าท่านเป็นคนเจ้า
อารมณ์และวู่วามเกินไป โฉนท่านจึงไม่ขอให้ขงเบ้งชี้แจงให้ท่านทราบเสียเลยทีเดียวนะ”

ซุนกวนหายโกรธ กลับดีใจ พलगว่า “อันขงเบ้งมีกลศึกลึกลับซึ่งอยู่ในใจ จึงแสร้งใช้คำพุดยั่ว
เรารู้ไม่ทันเกือบจะเสียการใหญ่ไปเสียแล้ว”

ว่าพलगเดินออกมาพร้อมกับโลซก เพื่อขอให้ขงเบ้งแจ้งอุบายปราบโจโฉ เมื่อพบขงเบ้ง

ก็พูดว่า “เมื่อที่ข้าพเจ้ามีอารมณ์แสดงกิริยาอันไม่ควรต่อท่าน ขอได้โปรดยกยให้แก่ข้าพเจ้าด้วยเถิด”

ขงเบ้งตอบว่า “ข้าพเจ้าก็พูดรุนแรงเกินไป ขอท่านได้โปรดให้อภัยด้วย”

ซุนกวนจึงเชิญขงเบ้งเข้าไปยังห้องในให้แต่งโต๊ะเลี้ยง เมื่อเสพสุรากันคนละสองสามจอกแล้ว ซุนกวนพูดขึ้นว่า “อันโจโฉผู้นี้มีใจเหี้ยมโหดนัก คิดร้ายต่อลิโป้ เล่าเปียว อ้วนเสี้ยว อ้วนสุด เล่าปี่ และตัวข้าพเจ้า เวลานี้ ท่านทั้งหลายเหล่านั้นจะถูกโลโลกำจัดไปเกือบหมดแล้ว เหลือแต่เล่าปี่กับข้าพเจ้าเท่านั้น ข้าพเจ้าจะยอมให้อาณาจักรง่อตะวันออกตกไปอยู่ในมือของผู้อื่นไม่ได้เป็นอันขาด ข้าพเจ้าคิดจะสู้กับโจโฉ นอกจากเล่าปี่แล้ว ก็ไม่มีใครกล้าสู้กับโจโฉได้ แต่เล่าปี่ก็เพิ่งแพ้โจโฉมาใหม่ๆ จะสามารถยืนหยัดต่อสู้ไปได้ได้อย่างไร”

ขงเบ้งตอบว่า “ถึงแม้ว่าเล่าปี่จะเพิ่งเสียทัพมาก็ตามที แต่กวนอูยังคุมทหารฝีมือดีอยู่นับหมื่น ฝ่ายเล่าปี่เล่าก็มิมีทหารเมืองกังแฮอยู่ไม่น้อยกว่าหมื่น ส่วนทหารโจโฉนั้นยกมาไกลย่อมจะเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าสารพัด เมื่อเร็วๆ นี้ยังต้องไล่ติดตามเล่าปี่ถึงสามร้อยลี้ ต้องเดินทางทั้งกลางวันกลางคืน เหมือนหนึ่งที่มีคำกล่าวที่ว่า อันลูกธนูแล่นมาแต่แดนไกลด้วยกำลังแรง กว่าที่จะถึงเมืองหลู่ แม้จะถูกผ้าไหมบางๆ ก็ไม่ทะลุ นอกจากนั้น ทหารโจโฉส่วนใหญ่มาจากเมืองเหนือ ไม่ชำนาญการรบทางเรือ ส่วนทหารที่โจโฉได้มาจากแคว้นเกงจิ๋วนั้นเล่า ก็ต้องถูกต้องมาด้วยความจำใจมิใช่ด้วยความสมัครใจ หากท่านร่วมแรงร่วมใจกับเล่าปี่เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันแล้ว ยอมตีทัพโจโฉให้แตกได้เป็นมั่นคง ถ้าโจโฉแตกทัพกลับขึ้นไปทางเหนือ เก่งจิ๋วก็บอณาจักรง่อก็จะมีกำลังเข้มแข็งขึ้น แผ่นดินนี้ก็จะแบ่งออกเป็นสามส่วน มีกำลังอำนาจคู่ควรกัน โอกาสที่จะเอาชนะโจโฉอยู่ ณ บัดนี้ ขอท่านขุนพล ตัดสินใจอย่างเด็ดขาดเถิด”

ซุนกวนดีใจยิ่งนัก พูดว่า “คำนี้แรงของท่านช่วยเปิดหูเปิดตาข้าพเจ้าให้สว่างแจ่มใสขึ้น ข้าพเจ้าตัดสินใจเด็ดขาดแล้ว ไม่มีสงสัยอะไรเป็นอันอีก ข้าพเจ้าจะเร่งประชุมจัดทัพในวันนี้เพื่อกำจัดโจโฉให้ราบคาบให้จงได้”

แล้วสิ่งโลกกแก้งการตัดสินใจนี้ให้ขุนนางฝ่ายบุนฝ่ายบูทราบโดยทั่วกันแล้ว ขุนกวนก็พา
ขงเบ้งไปส่งยังที่พัก

ฝ่ายเตียวเจียวครั้งทราบว่ขุนกวนตัดสินใจรบพุ่งกับโจโฉ ก็พูดกับขุนนางอื่นๆ ว่า “นาย
เราติดกับขงเบ้งเข้าแล้ว”

แล้วรับพากันมาหาขุนกวน

เตียวเจียวพูดกับขุนกวนว่า “ข้าพเจ้าและขุนนางทั้งปวงทราบว่ท่านจะยกทัพไปรบ
กับโจโฉ ท่านคิดว่าท่านมีกำลังเข้มแข็งกว่าอ้วนเสี้ยวหรือโฉน ตอนนั้นโจโฉยังมีกำลังน้อย และอึดคั
ด้วยนายทหารก็ย้งกำจัตอ้วนเสี้ยวเอาชัยชนะได้โดยพลัน บัดนี้โจโฉที่กำล้งถึงร้อยหมื่น เราจะไมผิต
อะไรกับโยนพินลงไปดั่งไฟน้เอง”

ขุนกวนได้ฟังดั่งนั้น ก็ก้มศีรษะไม่พูดว่อย่างไร

โกหยงขุนนางผู้ใหญ่จึงว่ “อันเล่าปี่นั้นแพ้โจโฉมา จึงต้องการจะอาศัยกองทัพของเราไป
สู้กับโจโฉ เหตุโฉนท่านจึงยอมให้เล่าปี่ใช้อย่างง่ๆ เช่นนี้ข้าพเจ้าอยากรจะให้ท่านฟังคำของเตียวเจียว
ให้จงดีเถิด”

ขุนกวนซ้กแลงเล ไม่รู้ว่ จะสู้หรือยอมแพ้ดี

เมื่อเตียวเจียวกับขุนนางทั้งปวงออกไปแล้ว โฉกก็เข้าไปหา และพูดกับขุนกวนว่ “เมื่อ
เตียวเจียวกับที่ปรึกษาอื่นๆ มาคัค่านไม่ให้ทำศึกกับโจโฉ บุคคลเหล่านี้เป็นขุนนางที่เห็นแก่ความสุข
ส่วนตัว คิดถึงแต่ความปลอดภัยของตัวเองและครอบครัวหาเจ็บร้อนด้วยท่านไม่ ข้าพเจ้าหวังว่ท่าน
คงจะไม่ฟังคำของบุคคลเหล่านี้”

ซุนกวนฟังแล้วก็ยังคงนั่งอยู่

โลซกจึงพูดต่อไปว่า “ถ้าท่านนั่งเฉยแบบนี้ ก็จะต้องออกนอกกลุ่มนอกทางไปด้วยบุคคลเหล่านี้
เป็นแน่”

ซุนกวนจึงว่า “รอสักประเดี๋ยวก่อนเถิด ขอให้ข้าพเจ้าคิดให้รอบคอบสักหน่อย”

ขณะนั้นซุนนางฝ่ายบู๊บางคนเห็นด้วยที่จะรบ แต่ซุนนางฝ่ายบุนอยากยอมแพ้ทั้งสองฝ่าย
ทู่เมเถียงกันอย่างสาหัส

ฝ่ายซุนกวนกลับเข้าห้องแล้ว มีความวิตกกังวลวุ่นวายใจ ไม่เป็นอันกินอันนอนไม่รู้จะ
ตัดสินใจอย่างไรดี

นางง่อก๊กไถ่ เห็นเช่นนั้นจึงถามว่า “กลุ่มใจอะไรหรือจึงไม่เป็นกินอันนอน”

ซุนกวนตอบว่า “ขณะนี้โจยกทัพมาตั้งอยู่ที่ต้นน้ำ กำลังเตรียมการยกมาตีเราทางเมือง
ใต้ ข้าพเจ้าปรึกษาเรื่องนี้กับซุนนางฝ่ายบุนและฝ่ายบู๊ บ้างให้สู้บ้างให้สวามิภักดิ์ ถ้าเราสู้ กองทัพเล็ก ๆ
ของเราหรือจะต้านข้าศึกได้ ถ้าเราไม่สู้โจโฉ อาจไม่ให้อะไรเราเลยก็ได้ ข้าพเจ้าจึงไม่รู้แห่งที่จะ
ตัดสินใจเลย”

นางง่อก๊กไถ่จึงว่า “ทำไมท่านจึงลืมคำสั่งของพี่สาวเราก่อนตายเล่า”

ซุนกวนได้ฟังดังนั้น ก็ได้สติเหมือนคนเพิ่งตื่นจากภวังค์ หรือสร้างเมา นึกถึงคำของแม่ได้
นึกถึงคำแม่สั่งก่อนสิ้นใจ

เมื่อมีภัยให้เรียกจิวอี้มา

คำสั่งเสียของแม่จะเป็นผลอย่างไร โปรดคอยฟังตอนต่อไปเทอญ

.....

ประวัติผู้จัดทำภาคนิพนธ์

ชื่อ นามสกุล	LEI LILI (นางสาวลิลลี่)
วันเกิดที่	๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๖
สถานที่เกิด	สาธารณรัฐประชาชนจีน
สถานที่อยู่ประเทศจีน	เมืองซินโจว มณฑลกวางสี
สถานที่ศึกษาปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ประวัติการศึกษา	
พ. ศ. ๒๕๕๑	โรงเรียนมัธยมเหอซีว่ตัง มณฑลกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน
พ. ศ. ๒๕๕๕	วิทยาลัยเทคโนโลยีวิชาชีพนานหนิง มณฑลกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน
พ. ศ. ๒๕๕๘	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะศิลปศาสตร์ สาขาภาษาไทยประยุกต์

ประวัติผู้จัดทำภาคนิพนธ์

ชื่อ นามสกุล	HUANG HAIXUE (นางสาวณัฐธิดา)
วันเกิดที่	๙ มิถุนายน ๒๕๓๕
สถานที่เกิด	สาธารณรัฐประชาชนจีน
สถานที่อยู่ประเทศจีน	อำเภอห่ายี่ มณฑลกว่างสี
สถานที่ศึกษาปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ประวัติการศึกษา	
พ. ศ. ๒๕๕๑	โรงเรียนมัธยมหิงกัว มณฑลกว่างสี สาธารณรัฐประชาชนจีน
พ. ศ. ๒๕๕๕	วิทยาลัยเทคโนโลยีวิชาชีพนานหนิง มณฑลกว่างสี สาธารณรัฐประชาชนจีน
พ. ศ. ๒๕๕๘	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์